МАЛИНСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МАЛИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2027 РОКУ

МАЛИН – 2024





Стратегію розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року розроблено спільними зусиллями створеної в громаді робочої групи з розробки Стратегії розвитку Малинської громади та експертів проєкту «Підтримка стратегічного планування розвитку територіальних громад Рівненської, Житомирської та Полтавської областей». Реалізація проєкту стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА».

Зміст цього документу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

ЗМІСТ

ВСТУП 6
Розділ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА 7
I. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ 7
II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ГРОМАДИ 8
III. ПРИРОДНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ 12
IV. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ 18
V. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ 23
VI. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ 35
VII. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК 36
VIII. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 44
IX. СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ 50
X. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ 52
XI. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН 53
Розділ 2. SWOT-АНАЛІЗ 56
Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей) 59
Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей) 62
Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз) 64
Протидія (визначена в результаті аналізу сильних сторін і загроз) 66
Розділ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 68
ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА СЦЕНАРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ 68
СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ МАЛИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 71
Інерційний сценарій розвитку 71
Модернізаційний сценарій розвитку 71
Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 73
Розділ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 74
Розділ 6. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ДЕРЖАВНИМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ 84
Розділ 7. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ 90
Система впровадження Стратегії 90
Моніторинг впровадження Стратегії 90

Перелік таблиць

Таблиця 1.2.1 Характеристики Малинської міської територіальної громади 9
Таблиця 1.2.2. Характеристика районів Житомирської області станом на 01.01.2020 10
Таблиця 1.3.1. Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря на території Малинської міської територіальної громади та на території Житомирської області, т 15
Таблиця 1.3.2. Основні забруднювачі атмосферного повітря у 2021 році 15
Таблиця 1.3.3. Інформація про стан водопостачання та водовідведення на території Малинської міської територіальної громади 16
Таблиця 1.3.4. Утворення відходів І-ІІІ класів небезпеки на території Малинської міської територіальної громади та на території Житомирської області, т 16
Таблиця 1.4.1. Статево-вікова структура постійного населення Житомирської області (станом на 1 січня відповідного року 18
Таблиця 1.4.2. Середній вік населення Житомирської області 19
Таблиця 1.4.3. Загальна чисельність населення Малинської міської ТГ у 2021-2023 роках 19
Таблиця 1.4.4. Сільське населення Малинської міської ТГ у розрізі населених пунктів станом на 28.08.2023 р. 20
Таблиця 1.4.5. Гендерний розподіл населення у розрізі типів населених пунктів станом на 28.08.2023 р. 21
Таблиця 1.4.6. Вікова структура населення у розрізі старостинських округів 21
Таблиця 1.5.1. Кількість учнів в закладах загальної середньої освіти громади, грн 23
Таблиця 1.5.2. Дошкільні навчальні заклади Малинської міської ТГ 24
Таблиця 1.5.3. Інформація про стан житлового фонду Малинської ТГ 30
Таблиця 1.5.4. Інформація про стан житлового фонду Малинської ТГ (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу громади) 30
Таблиця 1.5.5. Забезпеченість житлом (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу громади) 30
Таблиця 1.5.6. Інформація про стан водопостачання та водовідведення на території Малинської ТГ 30
Таблиця 1.5.7. Інформація про стан теплопостачання на території Малинської ТГ 31
Таблиця 1.7.1. Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Малинській ТГ (на 1.01.2022 р.) 36
Таблиця 1.7.2. Територіальний розподіл зареєстрованих у Малинській громаді юридичних та фізичних осіб, станом на 1.01.2023 р. 38
Таблиця 1.7.3. Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у, 2021-2023 рр. 39
Таблиця 1.7.4. Найбільші роботодавці Малинської міської територіальної громади 39
Таблиця 1.7.5. Найбільші комерційні організації Малинської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р., тис. грн 40
Таблиця 1.7.6. Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Малинської МТГ за надходженнями ПДФО до бюджету громади в 2022 році 41
Таблиця 1.8.1. Загальний обсяг фактичних доходів і видатків бюджету Малинської ТГ 44
Таблиця 1.8.2. Доходи бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках 44
Таблиця 1.8.3. Динаміка податкових надходжень бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках, грн 45
Таблиця 1.8.4. Структура і динаміка місцевих податків і зборів у бюджеті Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках 46
Таблиця 1.8.5. Структура і динаміка офіційних трансфертів, отриманих бюджетом Малинської міської ТГ у 2021 р. і 2022 р. 47
Таблиця 1.8.6. Динаміка видатків бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках, грн 47
Таблиця 1.8.7. Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки 49
Таблиця 1.9.1. Участь Малинської міської ТГ у проєктній діяльності 51
Таблиця 2.1. SWOT-аналіз Малинської міської територіальної громади) 56
Таблиця 5.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року 75

Таблиця 5.2. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.1. «Маркетинг території громади та залучення інвестицій» 77
Таблиця 5.3. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.2. «Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей» 77
Таблиця 5.4. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.3. «Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій» 78
Таблиця 5.5. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.1. «Впровадження інструментів належного врядування» 79
Таблиця 5.6. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.2. «Інноваційна освіта» 79
Таблиця 5.7. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.3. «Сучасна модель громадського здоров'я» 80
Таблиця 5.8. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.4. «Насичене культурно-спортивне життя громади» 80
Таблиця 5.9. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.1. «Забудова на засадах Нового європейського Баухауса» 81
Таблиця 5.10. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.2. «Модернізована та енергоефективна інфраструктура» 82
Таблиця 5.11. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.3. «Забезпечені території громади» 82
Таблиця 6.1. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки 85
Таблиця 6.2. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року 88
Таблиця 7.1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року 93

Перелік рисунків

Рисунок 1.1.1 Герб Малинської ТГ 7
Рисунок 1.1.2 Прапор Малинської ТГ 7
Рисунок 1.2.1. Карта Малинської міської територіальної громади 8
Рисунок 1.2.2. Карта Коростенського району 11
Рисунок 1.3.1. Розподіл земель Малинської міської ТГ за видами угідь, % 13
Рисунок 1.4.1. Статево-вікова піраміда населення Житомирської області 18
Рисунок 1.4.2. Географія розміщення міського населення Малинської міської ТГ (станом на 28.02.2023 р.) 20
Рисунок 1.5.1. Розподіл декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги в Малинській громаді за віком і статтю мешканців 26
Рисунок 1.7.1. Кількість зареєстрованих за обраними КВЕДами у Малинській ТГ юридичних осіб та ФОПів, станом на 1.01.2023р. 37
Рисунок 1.7.2. Територіальне розміщення суб'єктів господарювання (юридичні та фізичні особи) в розрізі старостинських округів, на 1.01.2023 р. 39
Рисунок 1.8.1. Структура податкових надходжень бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках 45
Рисунок 1.8.2. Структура офіційних трансфертів, отриманих бюджетом Малинської міської ТГ у 2021 р. і 2022 р. 47
Рисунок 1.8.3. Структура видатків бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках, грн 48
Рисунок 2.1. Порівняльні переваги 61
Рисунок 2.2. Виклики 63
Рисунок 2.3. Ризики 65
Рисунок 2.4. Протидія 66
Рисунок 5.1. Дерево цілей Малинської міської територіальної громади 74
Рисунок 7.1. Модель управління, оновлення та моніторингу виконання Стратегії 91

ВСТУП

Стратегія розвитку Малинської міської територіальної громади є документом стратегічного планування місцевого рівня, що визначає стратегічні, оперативні цілі та завдання розвитку територіальної громади, та розробляється на період реалізації Державної стратегії регіонального розвитку та відповідної регіональної стратегії розвитку.

Стратегія розвитку територіальної громади покликана об'єднати зусилля усіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців, бізнесових структур, влади, громадських активістів – задля забезпечення місцевого економічного та соціального поступу через використання стратегічних переваг громади.

Стратегія розвитку Малинської міської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія) розроблена відповідно до законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стратегічну екологічну оцінку», а також з врахуванням Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Стратегія узгоджується зі стратегічними і оперативними цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695) та Стратегії розвитку Житомирської області на період 2021-2027 роки (затверджено рішенням сесії Житомирської обласної ради від 18.12.2019 № 1722).

Для організації процесу стратегічного планування і розробки Стратегії розвитку Малинської громади розпорядженнями міського голови № 64 від 25.04 2023 р. та № 238 від 29.12.2023 р. було утворено Робочу групу з розробки Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади на період до 2027 року під керівництвом заступника міського голови Павла Іваненка.

До процесу формування бачення і визначення пріоритетів розвитку громади були долучені представники органів місцевого самоврядування та регіональної влади, бізнес спільноти, освітяни, медики, представники громадянського суспільства.

Аналіз соціального-економічного стану Малинської міської територіальної громади та проблем її розвитку, SWOT-аналіз, визначення сценаріїв розвитку громади, формування стратегічних та оперативних цілей було здійснено спільними зусиллями робочої групи та експертів проєкту «Підтримка стратегічного планування розвитку територіальних громад Рівненської, Житомирської та Полтавської областей», реалізація якого здійснюється завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА».

Стратегія громади орієнтована на потреби бізнесу та громадськості, що були виявлені, під час анкетування усіх активних та зацікавлених представників громади у серпні 2023 року. Процес розробки та впровадження Стратегії є публічним. З цією метою через офіційний веб-сайт та офіційні сторінки міської ради в соціальних мережах було повідомлено про початок роботи над проєктом Стратегії, визначено строки і форми подання пропозицій до нього від зацікавлених сторін, проведено відкриті розширені засідання Робочої групи з розробки Стратегії (07.09.2023 р., 27.09.2023 р., 31.10.2023 р., 02.11.2023 р., 21.11.2023 р., 18.12.2023 р., 16.01.2023 р.), оприлюднено на офіційному веб-сайті Малинської міської ради проєкти Стратегії та Плану заходів з її реалізації, організовано їх громадське обговорення.

Відповідно, Стратегія розвитку Малинської міської територіальної громади на період до 2027 року є документом, що враховує спільні інтереси та стратегічне бачення розвитку громади, та зорієнтований на забезпечення економічного розвитку громади і покращення рівня життя її мешканців.

Розділ 1. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

І. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Малинщина була заселена людьми досить рано, ще за доби неандертальців. Найдавніше з відомих вченим поселення на цій території було датовано від 50 до 35 тис р. до н. е. – періодом середнього палеоліту. На Малинському городищі, життя на якому тривало майже безперервно біля 3 тис. років, також було знайдено артефакти підгірцівсько-милоградської культури (VI- III ст. до н.е.). Тут же представлені слов'янські старожитності празько-корчацької культури (V-VII ст.). З їх знахідками, на думку археологів, можна пов'язувати формування найбільш ранньої оборонної споруди і час формування самого городища, яке може бути віднесене до найбільш ранніх міських комплексів Східної Європи.

Саму назву міста Малин більшість вчених пов'язують з літописним древлянським князем Малом або його дочкою Малушею. Малин служив форпостом на східних рубежах Древлянської землі. Дослідження дають змогу зробити висновок, що початок місту Малину поклало слов'янське городище VIII – IX століття, яке наприкінці IX – початку X століття набуває структури ранньоміського утворення.

У 1920-ті роки на Малинщині активно розвиваються економіка та промисловість. 24 лютого 1926 р. утворено Малинську єврейську селищну раду. В другій половині 1920-х рр. у Щербатівці, Клітні, Рудні Калинівській (на той час входила до складу Базарського району) – утворили польські сільради, у Малинівці – чеську, в П'ятидубі (на той час входив до складу Базарського району) – російську. У 1932 році Малинська сільрада була перетворена на міську, а в 1938 році Малин було віднесено до категорії міст районного підпорядкування

Символіка Малинської громади

Герб Ма́лина — офіційний геральдичний символ міста Малина Житомирської області, розроблений Євгеном Грищенком і затверджений міською радою у 2001 році.

Пра́пор Ма́лина — офіційний символ міста Малина, адміністративного центру громади. Розроблений Євгеном Грищенком і затверджений міською радою у 2001 році.



Рисунок 1.1.1 Герб Малинської ТГ



Рисунок 1.1.2 Прапор Малинської ТГ

Висновки

1. Малинська громада багата історією, а місто Малин є одним з найдавніших поселень Українського Полісся. Найдавніші знахідки вказують на поселення людей у період від 50 до 35 тис. р. до н. е. Саму назву міста Малин та громади пов'язують з іменами історичних постатей часів древньої Київщини - з літописним древлянським князем Малом та його дочкою Малушею. Більшість об'єктів історичної спадщини знаходяться в стані дослідження. Історія міста Малина та сіл Малинської громади від найдавніших часів до наших днів представлена у трьох музеях громади.

2. В місті Малин проживала родина видатного вченого-енциклопедиста Миколи Миколайовича Миклухо-Маклая. Сам вчений також деякий час досліджував історію

Малинської землі. У Малині знаходиться перший в світі, нині єдиний в Україні пам'ятник видатному вченому, а також діє музей Миклухо-Маклая.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ГРОМАДИ

Розташування та адміністративно-територіальний поділ громади

Малинська міська територіальна громада утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 711-р від 12.06.2020 року. Перша сесія міської ради відбулася 24 листопада 2020 року. Кількість рад, що об'єдналися, – 21, кількість населених пунктів – 77 од.

Громада розташована у східній частині Житомирської області, її площа становить 1127,3 кв.км та складає 10,18 % площі Коростенського району, 3,78 % площі Житомирської області. Територіально громада межує з громадами Житомирської області: з півночі – з Народицькою громадою; із заходу – з Коростенською громадою; з півдня – із Радомишльською та Хорошівською громадами. Зі сходу Малинська громада межує з Київською областю.



Рисунок 1.2.1. Карта Малинської міської територіальної громади

Громада має розгалужену мережу автомобільних шляхів. Її територією пролягають: автошлях Т-0607 Черняхів-Малин-Термахівка; автошлях Т- 0608 Овруч-Малин-Кочерів, який поєднує громаду з автошляхом міжнародного значення М0 Київ-Чоп, Європейським автомобільним маршрутом Е40 (Кале-Брюссель-Краків-Київ-Ташкент-Алмати-Ріддер); автошлях міжнародного значення М-07 Київ-Ковель-Ягодин.

Населення громади на 1.01.2021 за офіційними джерелами становило 37403 особи[1]; станом на 1.01.2022 року – 36 723 особи[1], з них – 13871 чоловіків та 16628 жінок; на серпень 2023 р. за даними Малинської міської ради – 33 671 особи.

[1] За даними Малинської міської ради

Таблиця 1.2.1 Характеристики Малинської міської територіальної громади

Регіон	Площа, км²	Площа громади у % до загальної площі району/області	Населення, тис.осіб	Населення громади у % до населення району/ області	Густота населення (осіб/км²)
Громада	1127,3		36,7	-	32,5
Коростенський район	11 070	10,18	262,1	14	23,7
Житомирська область	29 832	3,8	1208,2	3	40,5

До складу Малинської міської ТГ увійшли: місто Малин, селище Гранітне та 75 сіл. У громаді сформовано **14 старостинських округів**. Згідно з рішенням Малинської міської ради від 30 серпня 2021 року № 424 «Про утворення старостинських округів Малинської міської територіальної громади» з 01.11.2021 утворені наступні **старостинські округи:**

1) **Недашківський старостинський округ**, з центром в селі Недашки, до складу входять: с. Недашки, с. Вишнянка, с. Зелений Гай, с. Ксаверів, с. Рудня-Калинівка, с. Савлуки.
2) **Морозівський старостинський округ**, з центром в селі Морозівка, до складу входять: с. Вишів, с. Мар'ятин, с. Трудолюбівка, с. Косня, с.Морозівка, с.Вороб'ївщина, с.Нова Гута, с.Нова Рутвянка, с.П'ятидуб, с.Рутвянка, с.Свиридівка, с.Стара Гута.
3) **Пиріжківський старостинський округ**, з центром в селі Пиріжки, до складу входять: с. Пиріжки, с. Баранівка.
4) **Нововороб'ївський старостинський округ**, з центром в селі Нові Вороб'ї, до складу входять: с. Нові Вороб'ї, с. Дружне, с. Будо-Вороб'ї , с. Клітня, с. Нове Життя, с. Рудня-Вороб'ївська, с. Яблунівка, с. Старі Вороб'ї, с. Студень, с. Першотравневе.
5) **Любовицький старостинський округ**, з центром в селі Любовичі, до складу входять: с. Любовичі, с. Білий Берег, с. Новоселиця, с. Стасева, с. Ялцівка, с.Привітне.
6) **Гранітненський старостинський округ**, з центром в смт.Гранітне, до складу входять: смт. Гранітне, с. Федорівка.
7) **Малинівський старостинський округ**, з центром в с.Малинівка, до складу входять: с. Малинівка, с. Лумля, с. Різня, с. Юрівка.
8) **Українківський старостинський округ**, з центром в с.Українка, до складу входять: с. Українка.
9) **Слобідський старостинський округ**, з центром в с.Слобідка, до складу входять: с. Слобідка, с. Гамарня, с. Щербатівка.
10) **Горинський старостинський округ**, з центром в с.Горинь, до складу входять: с. Горинь, с. Березине, с. В'юнище, с. Гута-Логанівська, с. Єлівка, с. Ободівка, с. Соснівка, с.Нянівка.
11) **Устинівський старостинський округ**, з центром в с.Устинівка, до складу входять: с. Устинівка, с. Іванівка, с. Жабоч, с. Рубанка, с. Тарасівка, с. Тростяниця, с. Фортунатівка.
12) **Луківський старостинський округ,** з центром в с.Луки, до складу входять: с. Луки, с. Буки, с. Бучки, с. Забране, с. Сичівка.
13) **Ворсівський старостинський округ**, з центром в с.Ворсівка, до складу входять: с. Ворсівка, с. Візня, с. Зибин, с. Королівка, с. Рудня- Городищенська.
14) **Дібрівський старостинський округ**, з центром в с.Діброва, до складу входять: с. Діброва, с. Гуска, с. Лісна Колона, с. Нова Діброва, с. Ярочище.

Адміністративний центр - місто Малин Коростенського району Житомирської області, розташований у межах Поліської низовини у зоні мішаних лісів на берегах річки Ірші за 90 км на північний схід від м. Житомира та 103 км на захід від м. Києва, недалеко від автотраси Київ – Ковель – Варшава. Через місто проходить Південно-Західна залізниця - Малин є залізничною станцією державного і міжнародного значення. З Києвом та Житомиром місто з'єднане залізничним і автомобільним сполученням. Відстань до Міжнародного аеропорту «Київ» - 122 км, до аеропорту «Житомир» – 101 км.

Історія Малина налічує понад 1130 років, датою заснування міста вважають 891 рік, коли про місто з'явилась перша згадка в літопису. На 1.01.2022 року в м. Малин проживало 25 172 жителі. Більшість населення - українці. Місто Малин концентрує потужний економічний

потенціал громади. Зокрема тут працюють підприємства целюлозно-паперової промисловості, машинобудування, лісового господарства та деревообробки, харчової промисловості тощо. Місто має добре розвинуту торговельну, побутову, соціальну інфраструктуру. До липня 2020 року місто Малин було центром Малинського району, який, відповідно до адміністративної реформи, приєднаний до Коростенського району Житомирської області.

Характеристика Житомирської області та Коростенського району

Житомирська область

Житомирська область (обласний центр – м. Житомир) розташована в центральній частині Східноєвропейської рівнини, в північно-західній частині України і займає площу 29,8 тис. км^2, що складає 4,9% території України. Протяжність області із заходу на схід – 170 км, а з півночі на південь – 230 км. . Область межує: на півночі - з Гомельською областю Білорусі, на заході - з Хмельницькою і Рівненською, на сході - з Київською і на півдні - з Вінницькою областями України. На території області розташовано 66 територіальних громад та 1668 населених пунктів. Станом на 01.01.2021 в Житомирській області чисельність наявного населення становила близько 1,2 млн осіб.

Таблиця 1.2.2. Характеристика районів Житомирської області станом на 01.01.2020

Район	Площа, км^2	Частка площі району у загальній площі області, %	Населення, тис. осіб	Частка населення району у населенні області, %	Густота населення (осіб/ км^2)	Кількість територіальних громад у районі, од.
Бердичівський	3 010	10,1	163,6	13,2	54,3	10
Житомирський	10 510	35,2	622,7	51,2	50,2	31
Коростенський	11 070	37,1	262,1	21,5	23,7	13
Звягельський	5240	17,6	171,7	14,1	32,8	12
Житомирська область	**29 832**	**-**	**1208,2**	**-**	**40,5**	**66**

Область розташована в межах двох грунтово-кліматичних зон — зони Полісся (північна частина області) і Лісостепу (південна частина). Ліси є домінуючим природним типом рослинності області, лісистість області становить 34,1%.

Гідрографічна сітка густа, територією області протікає 2822 річки загальною довжиною 13,7 тис.км. В області налічується 54 водосховища об'ємом більше 1 млн м³, їх загальна площа 7,7 тис. га, сумарний об'єм 184,4 млн м³ та 1826 ставків загальною площею 11,975 тис. га і об'ємом 151,00 млн м³. В області розвідані і експлуатуються джерела мінеральних вод, зокрема радонових та лікувальні грязі.

Область багата на різноманітні корисні копалини. В її надрах залягають поклади розсипного ільменіту, комплексних апатит-ільменітових руд, самоцвітів, кварцитів, облицювального каменю, каолінів, мінеральної сировини для виробництва різних будівельних матеріалів, бурого вугілля, торфу та інших копалин. Запаси титану на Житомирщині складають понад 85% усіх розвіданих запасів титанових руд України.

Область має добре розвинену сировинну базу облицювального каменю. На сьогоднішній день розвідано 175 родовищ цілої низки кристалічних порід (граніти, лабрадорити, габро, перекристалізовані вапняки) з широкою гамою кольорових і декоративних властивостей, з яких розробляється 97. Видобуток облицювального каменю складає майже 72% від загального видобутку в Україні.

На Житомирщині надрокористувачам надано право на експлуатацію 92 родовищ природного (блочного) каменю з широкою гамою кольорових та декоративних властивостей, з загальними запасами понад 140 млн м^3. До розробки вже залучено понад 70 родовищ, які зосереджені, в тому числі і на території Малинської громади.

Вигідне економіко-географічне положення сприяє компактному заселенню, господарському освоєнню території, у тому числі розвитку багатогалузевого сільського господарства та

промисловості, створює передумови для життєвої діяльності людей.

Коростенський район

Коростенський район, на території якого розташована Малинська міська ТГ, є одним із чотирьох районів області (разом із Бердичівським, Житомирським та Звягельським), створених після укрупнення районів у 2020 році. Коростенський район є першим в області за розміром території, площа якої 11,07 тис.кв.км, та другим після Житомирського району за чисельністю мешканців, кількість яких складає 262,1 тис. осіб, та кількістю населених пунктів. До складу району входять 529 населених пункти, 13 територіальних громад (4 міські, 4 селищні, 5 сільських). Районним центром Коростенського району є місто Коростень.

Коростенський район розташований на півночі області в Українському Поліссі. Територією району протікає річка Ірша, річка Уж, а також її притоки: Могилянка, Лемля, Кремно та Синявка.

Північна і південна частини Коростенського району – лісові, а в східно-західній частині розташовано 10 кар'єрів, у селі Лісівщина — рудник. Географічне положення і геологічна будова дають можливість району домінувати в каменедобувній та каменеоброблювальній промисловості не тільки в Житомирській області, але й в Україні.

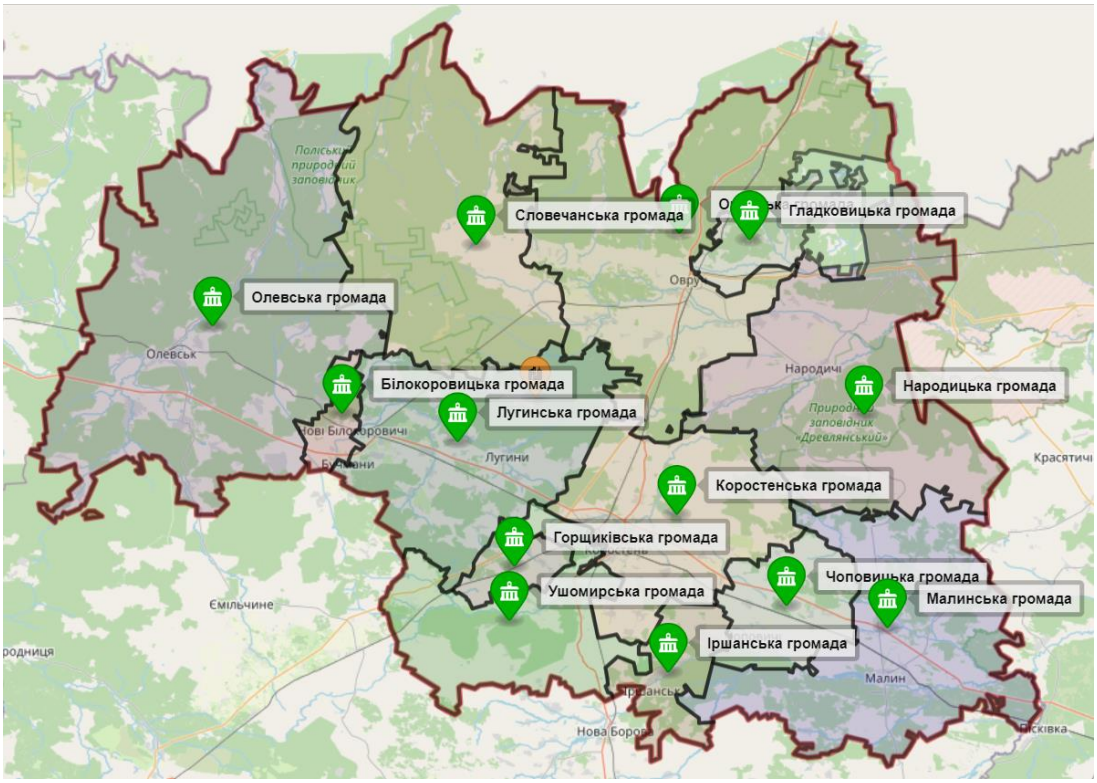


Рисунок 1.2.2. Карта Коростенського району

Мінерально-сировинний потенціал включає 30 родовищ різних корисних копалин, серед яких декоративний облицювальний камінь, будівельні піски, керамічні плити для будівельної промисловості. На території району зосереджена третя частина щебеневої сировини області, на базі якої створено значні виробничі потужності. Запаси декоративно-облицювального каменю (граніту, лабрадориту, габро) практично не обмежені. Розвідані поклади гранітів та лабрадоритів становлять 37 % запасів області.

Провідними галузями промислового виробництва в районі є добувна та харчова. Більшість добувних підприємств району експортоорієнтовані. На даний час підприємства працюють над пошуком нових ринків збуту продукції.

У промисловості закінчена робота по впровадженню нових технологічних процесів, модернізації виробничого обладнання на ПрАТ «Бехівський спецкар'єр», ПрАТ «ТНК «Граніт», ПАТ «УКБМ».

Висновки

1. Малинська міська територіальна громада сформована на базі колишнього Малинського району, а районний центр місто Малин став адміністративним центром Малинської МТГ, що дозволило їй зосередити на своїй території важливі інфраструктурні об'єкти.

2. До складу Малинської міської територіальної громади увійшли: місто Малин, селище Гранітне та 75 сіл. У громаді сформовано 14 старостинських округів.

3. Громада є третьою по кількості населення серед громад Коростенського району та входить у число найбільших громад за площею та кількістю населення у Житомирській області. Її площа становить 1127,3 км^2, а населення 36 723 особи.

4. Громада має вигідне місцезнаходження. Наявне автомобільне та залізничне сполучення Малинської МТГ є важливою складовою її соціально-економічного розвитку, з огляду на географічне розташування, Близькість до столиці України міста Києва та обласного центру міста Житомира свідчить про вигідне економічне положення громади та наявний логістичний потенціал.

III. ПРИРОДНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГРОМАДИ

3.1. Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, корисні копалини, кліматичні умови

Ландшафтні особливості рельєфу

Малинська громада розташована в межах двох грунтово-кліматичних зон —Полісся (північна частина області) і Лісостепу (південна частина області). Ландшафтні особливості рельєфу обумовлені природними умовами та розташуванням Житомирської області, яка має вигляд хвилястої рівнини. Більша частина області (південна і південно-західна) лежить у межах Придніпровської та Волино-Подільської височин. Північно-східну частину займає Поліська низовина.

Клімат на території громади помірно-континентальний. Середня багаторічна температура січня становить мінус 6°С, а в липні від 17 до 19°С. Найбільші морози бувають у січні та лютому і досягають мінус 30°. Протягом року випадає 550-600 мм опадів, максимум яких припадає на літні місяці.

Кристалічні породи мають високий рівень залягання; в надрах є поклади розсипного ільменіту, комплексних апатит-ільменітових руд, самоцвітів, кварцитів, облицювального каменю, каолінів, мінеральної сировини для виробництва різних будівельних матеріалів, бурого вугілля, торфу та інших копалин.

Громада знаходиться в зоні мішаних лісів, найбільш характерними з яких є бори і субори, а також груди та сугруди. Загалом у лісах нараховується понад 100 видів дерев та чагарників.

Тваринний світ Малинщини багатий і різноманітний – є ссавці, птахи, плазуни, комахи. Цінними мисливськими тваринами є копитні: лось, козуля, кабан.

Гідрологічна мережа є досить розгалуженою: територія громади розділена річкою Ірша та її притоками, є ставки, болота та підземні води. На річці Ірша збудоване Малинське водосховище площею 804,7 га. В річках, озерах та ставках водяться риби: щука, окунь, сом, лящ, карась, зустрічаються земноводні і плазуни.

Характеристика ґрунтів. Найбільш поширеними на території Малинської громади є дерново-підзолисті глинисто-піщані грунти, включаючи їх глеюваті та глейові відміни. Легкий механічний склад обумовлює високу їх водопроникність, малу вологоємність і високу аерацію. Органічні речовини в них швидко мінералізуються і виносяться в глибинні горизонти. Водний режим цих грунтів нестійкий. Землі з дерново-підзолистим ґрунтом містять невелику кількість родючого гумусу (не більше 2%) і мають досить кислу реакцію грунту, оскільки містять велику кількість

сполук заліза та алюмінію. З цієї причини проводиться додаткове вапнування, а також вносяться в ґрунт органічні та мінеральні добрива. Також на території громади є ясно-сірі та сірі опідзолені ґрунти, дернові та лучні ґрунти, болотні ґрунти.

Нинішній стан ґрунтів сільськогосподарських угідь є достатньо проблемним: ерозія, зменшення вмісту гумусів, засолення, закислення, ущільнення ґрунтів є дуже поширеним явищем на землях території громади.

Надра. На території Малинської ТГ знаходиться родовище для видобування червоної глини, піску та торфу площею 15 га на 2 млн м^3, яке на даний час не експлуатується. Також є запаси будівельного та облицювального каменю. На території громади зосереджена значна частина буто-щебеневої сировини України, на базі якої створені великі виробничі потужності. Запаси декоративно-облицювального каменю (лабрадориту, граніту, габро) мають великий попит у нашій країні та за кордоном. У добувній галузі функціонує 13 підприємств. На території громади також є поклади червоної глини, піску, торфу.

Структура земельного фонду

Земельний фонд громади становить 112734,4 га загальної території, зокрема з якого 50257,3526 га землі сільськогосподарського призначення, 51038,4 га землі лісогосподарського призначення**,** 1844,9983 га – землі житлової та громадської забудови та інші. Частка сільськогосподарських земель, яка обробляється – 51 %, з них найбільшими землекористувачами - 10 %.

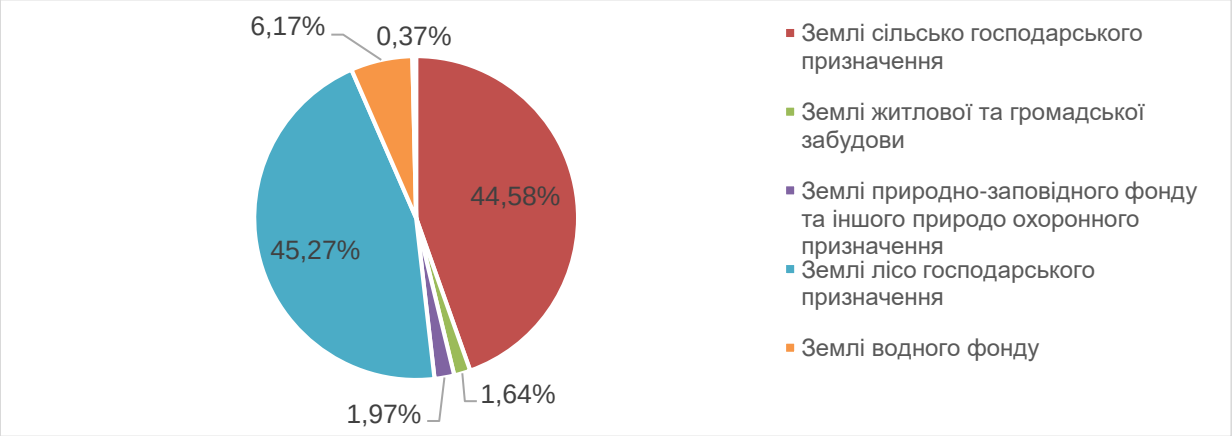


Рисунок 1.3.1. Розподіл земель Малинської міської територіальної громади за видами угідь, %

Для ефективного використання земель, що знаходяться у комунальній власності ТГ, проводиться робота з орендарями земельних ділянок щодо врегулювання договірних відносин відповідно до нормативно-грошової оцінки землі. Упродовж 2022 року – І півріччя 2023 року укладено 777 договорів оренди та 6 додаткових угод на загальну площу 1153 га.

Водночас потребує оновлення нормативно-грошова оцінка земель населених пунктів громади, вкрай необхідна розробка комплексного плану просторового розвитку громади, генеральних планів населених пунктів, схем зонування, робота над якими призупинена через дефіцит бюджету громади та особливості фінансування захищених статей та заходів з посилення захисту населення в умовах воєнного стану. Відсутність цих документів ускладнює вирішення питань створення та використання резерву територій призначених для містобудівних потреб, визначення режиму використання земель, охорони довкілля, розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, збереження історико-культурної спадщини, розвитку туризму, проєктування транспортних, енергетичних та інших інженерних комунікацій.

З перших днів війни Малинщина потерпала від постійних обстрілів, внаслідок чого на окремих земельних ділянках знаходяться вибухонебезпечні предмети. Наразі: 2193,46 га - потенційно небезпечна територія, в т.ч. с/г призначення, забруднена вибухонебезпечними предметами; 534 га – обстежено;12,5 га – розміновано. Також виявлено і знищено 220 од. вибухонебезпечних предметів.

Природно-заповідний фонд

Природно-заповідний фонд Малинської ТГ займає майже 2 % від загальної площі громади і включає **такі природоохоронні території:** заказники місцевого значення (ландшафтного типу – 9, лісового типу – 1, гідрологічного типу – 3, загальнозоологічного типу – 1) та пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення. Серед них:

- Гама́рня — ландшафтний заказник місцевого значення, створений з метою охорони природного комплексу, до якого входять: унікальні насадження хвойних та твердолистяних порід (300 га) і частина Малинського водосховища (795 га), що знаходиться на річці Ірша;
- Заплава пам'яті Небесної Сотні – ландшафтний заказник місцевого значення, створений для збереження в природному стані частини заплави річки Тетерів — від річки до першої надзаплавної тераси. Особливою цінністю заказника є 14 старовікових дерев дуба звичайного, орієнтовного віку 300 років, а також популяція видів рослин, тварин і комах, занесених до Червоної книги України.
- Га́лове — гідрологічний заказник місцевого значення. Низинні сфагнові болота є регуляторами ґрунтових вод та водного режиму прилеглих територій. Гніздується багато видів цінних птахів.
- Щуче – гідрологічний заказник місцевого значення, створений з метою охорони низинного сфагново-осокового болота, яке є регулятором рівня ґрунтових вод прилеглих територій у басейні річки Ірша.
- Парк імені Миклухи-Маклая - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення, який розташований у місті Малин та названий на честь видатного мандрівника, антрополога, етнографа, географа, гуманіста Миколи Миколайовича Миклухи-Маклая. У парку зростають 57 видів і форм деревних та чагарникових порід.

Водні ресурси

Гідрологічна мережа громади є досить розгалуженою. Тут протікає 13 річок загальною довжиною 244 км, також знаходиться 69 ставків з площею водного дзеркала більше 1243 га. Річка Ірша (довжина 67 км) є основною водною артерією громади. На ній збудоване Малинське водосховище площею 804,7 га. На р.Візня (права притока р.Ірша) є Ворсівське водосховище площею 112 га. Споруджені також невеликі за площею водосховища: Пиріжківське, Лумлянське, Нововороб'ївське.

Основними джерелами питної води, води на господарські потреби населення та установ громади є криниці, індивідуальні свердловини населення та мережі централізованого водопостачання. Централізоване водопостачання міста здійснюють ТОВ «Малин Енергоінвест», основним видом діяльності якого є виробництво і постачання питної води; відведення та очищення стічних вод; експлуатація, технічне обслуговування і ремонт об'єктів водопостачання і водовідведення.

Обсяг водоспоживання в громаді за останні 20 років зріс приблизно вдвічі. Основним споживачем прісної води є промисловість, а також комунальне господарство, соціальна бюджетна сфера і населення.

Особлива увага повинна приділятися розширенню використання підземних вод. Це викликано необхідністю забезпечення резервним водопостачанням населених пунктів на випадок надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру.

3.2. Екологічна ситуація

Стан навколишнього середовища громади вважається задовільним. При цьому існує необхідність продовження реалізації екологічної політики на території громади, зокрема комплексу заходів, спрямованих на охорону та оздоровлення природного середовища; ефективне поєднання функцій природокористування та охорони довкілля; забезпечення екологічної безпеки громадян; розвиток природоохоронного виховання й освіти. Основними джерелами інформації в дійсний час є: Екологічний паспорт Житомирської області (за 2016 р. – 2021 р.), Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища у Житомирській області за 2021 рік, статистичний щорічник Житомирської області, сайт Головного управління

статистики у Житомирській області, відкриті дані в мережі Інтернет.

Поточний стан атмосферного повітря

За даними ВООЗ, забруднення повітря є одним з основних факторів ризику для здоров'я, пов'язаних з навколишнім середовищем. Чим нижчий рівень забруднюючих речовин у повітрі, тим менше респіраторних і серцево-судинних захворювань у населення. Інформацію про стан викидів шкідливих речовин в атмосферу в динаміці за 2016-2020 роки наведено в Таблиці 1.3.1.

Таблиця 1.3.1. Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря на території Малинської міської територіальної громади та на території Житомирської області, т

Регіони / Роки	2016	2017	2018	2019	2020
Малинська міська ТГ	464,3	701,2	987,9	1062,8	1020,6
Житомирська область	9272,5	10334,2	12970,6	12737,4	11819,4

На сьогоднішній день рівень забруднення атмосферного повітря в громаді є достатньо високим.

За даними регіональної доповіді про стан навколишнього середовища Житомирської області щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення у розрахунку на квадратний кілометр території області склала 0,396 т/км² проти 3,882 т/км² в середньому по Україні (21 місце по Україні). В розрахунку на душу населення щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення області склала 9,8 кг/чол. проти 53,6 кг/чол. в середньому по Україні (19 місце серед областей країни). Збільшення викидів в атмосферне повітря від пересувних джерел в 2021 році зросло на 1,5%, що пояснюється збільшенням кількості автотранспорту.

Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами у 2021 році становив 11893,1 т, з яких, зокрема, метан (3114,3 т) та сполуки азоту (1456,5 т) - належать до парникових газів. Крім цих речовин, в атмосферне повітря надійшло 0,7 млн т діоксиду вуглецю.

Основними забруднювачами атмосферного повітря за видами економічної діяльності залишається сільське, лісове господарство, переробна промисловість, добувна промисловість, розроблення кар'єрів, транспорт, викиди забруднюючих речовин яких складають більше 77 % від загального обсягу викидів в атмосферне повітря.

Таблиця 1.3.2. Основні забруднювачі атмосферного повітря у 2021 році

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини		
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів області, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, (району)%
1	АТ «Малинський каменедробильний завод»	355,686	3,05	10,62
2	ТОВ «ЮНІГРАН»	352,762	3,02	10,53

На території Малинської громади переважаючим видом діяльності є добування корисних копалин і розроблення кар'єрів, оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, целюлозно-паперове виробництво, машинобудування, легка та харчова промисловість, сільське господарство. Основні підприємства громади, які забруднюють атмосферне повітря за даними Екологічного паспорту Житомирської області 2021 року наведені у Таблиці 1.3.2.

На даний час радіоактивне забруднення атмосфери радіоактивними елементами чорнобильського походження на території області відбувається переважно внаслідок лісових пожеж на радіоактивно-забруднених і радіаційно-небезпечних землях. За інформацією Житомирського обласного центру з гідрометеорології (Житомирський ЦГМ) стан радіаційного забруднення атмосферного повітря у 2021 році в Житомирській області за даними щоденних спостережень по рівню експозиційної дози гамма випромінювання, які проводяться підпорядкованими центру метеостанціями, знаходився в межах природного радіаційного фону 11 - 20 мкР/год.

Також, слід зазначити, що згідно з інформацією Державної екологічної інспекції внаслідок пожеж на нафтобазах, що були пошкоджені ракетно-бомбовими ударами, завдано збитків від забруднення атмосферного повітря Житомирщини на загальну суму 478,4 млн грн.

Водопостачання та водовідведення

Водопостачання та водовідведення у Малинській громаді здійснюється централізовано. Використання води у громаді у 2022 році становило 0,3816 млн м^3. Інформацію про стан водопостачання та водовідведення на території Малинської громади наведено в Таблиці 1.3.3.

Таблиця 1.3.3. Інформація про стан водопостачання та водовідведення на території Малинської міської територіальної громади

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Протяжність мереж водопостачання, км	67,804	67,804	58,804	58,804	58,804
Протяжність мереж водовідведення, км	60,67	60,67	60,67	60,67	60,67
Споживання питної води, тис. м3 – всього, у тому числі:	477,7	467,6	465,2	428,8	417,5
- населення	351,4	346,7	357	327,6	330,3
- підприємства	126,3	120,9	108,2	101,2	87,2

Стан ґрунтів

Використання земель без чіткого еколого – економічного та соціального обґрунтування стає причиною багатьох негативних явищ як екологічної, так і економічної природи. Зокрема, процеси водної та вітрової ерозії земель та інших несприятливих явищ у переважній більшості випадків спричинені саме нераціональним використанням і нехтуванням законами еколого-безпечного природокористування. Надмірне розширення площі ріллі за рахунок схилових земель призводить до порушення екологічно збалансованого співвідношення земельних угідь. У результаті земельні ресурси деградують, забруднюються і виснажуються.

Водна і вітрова ерозії є найбільш суттєвим фактором зниження продуктивності земельних ресурсів. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель призводить до зниження родючості ґрунтів через їх переущільнення, втрати грудкувато-зернистої структури, водопроникності та аераційної здатності з усіма екологічними наслідками, що звідси випливають. За антропоекологічною оцінкою сумарного пестицидного навантаження на ґрунти (в умовних одиницях Кс), воно перебуває в середині загальноукраїнського діапазону і оцінюється як несприятливе. Серед комплексу агротехнічних заходів, спрямованих на підвищення родючості ґрунтів, підтримання позитивного балансу поживних речовин у них, важливе місце належить внесенню мінеральних та органічних добрив.

Поводження з відходами

Серед низки екологічних проблем, які мають місце в громаді, стоїть проблема поводження з відходами, які є одним з найбільших забруднювачів навколишнього середовища та негативно впливають на всі його компоненти. Інформацію про утворення відходів в динаміці за 2016-2020 роки наведено в Таблиці 1.3.4.

Таблиця 1.3.4. Утворення відходів I-III класів небезпеки на території Малинської міської територіальної громади та на території Житомирської області, т

Регіони	2016	2017	2018	2019	2020
Малинська міська ТГ	68,5	85,6	192,6	113	85,1
Житомирська область	887,1	993,9	1130,5	1205,2	н/д

Ситуація ускладнюється тим, що зберігається значний розрив між обсягами накопичених відходів і обсягів їх утилізації та знешкодження.

Основну складову в загальній масі відходів, що утворюються в громаді, займають тверді побутові відходи та виробничі відходи 4 класу небезпеки. За даними Екологічного паспорту Житомирської області 2021 року, підприємства - найбільші накопичувачі промислових відходів 4 класу небезпеки в громаді (дані статзвітності № 1-відходи, станом на кінець 2021 року): Приватне акціонерне товариство «Малинська паперова фабрика — Вайдманн» та Банкнотно-монетний двір Національного Банку України.

Діюче міське сміттєзвалище площею близько 3,1856 га експлуатується з 1980 року, на даний

час перевантажене та відпрацювало свій ресурс. На сміттєзвалище потрапляє значна частина відходів, які мають ресурсну цінність і підлягають переробці та утилізації. При цьому, розроблено і затверджено проєкт відведення на земельну ділянку та виготовлено проєктно-кошторисну документацію на полігон ТПВ із проєктною потужністю 35,1 тис. куб. м / рік з терміном експлуатації 20 років.

В місті Малин впроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів:

Важливим питанням залишається вивіз побутового сміття від населення приєднаних територій та формування стихійних сміттєзвалищ на них, внаслідок відсутності організованої системи управління відходами. Кількість спецтехніки для вивезення сміття становить 4 одиниці, встановлено 558 сміттєвих баків. Наразі вивіз сміття здійснюється з 9 населених пунктів громади.

Основне завдання, яке постає перед громадою – це навчитися свідомо управляти побутовими відходами, сортувати сміття та позбуватися стихійних сміттєзвалищ, що зведе до мінімуму вплив на екологію.

Основними екологічними проблемами в громаді залишаються:

- постійне збільшення кількості твердих побутових відходів, нераціональне поводження з відходами та формування стихійних сміттєзвалищ в сільській місцевості громади, у посадках, вільних від забудови та інших місцях, що є суттєвим чинником негативного впливу на земельні, водні та лісові ресурси території громади і здоров'я людей;
- неефективне використання водних ресурсів та, як наслідок, незадовільний екологічний стан поверхневих і підземних джерел питного водопостачання;
- стан озеленення на території громади потребує подальшого розширення та коригування.

Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій можуть бути під час будівельних робіт. Прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території, та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно з вимогами чинного законодавства та відповідними процедурами, враховуючи необхідність стратегічної екологічної оцінки (Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»), оцінки впливу на довкілля (Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»), вимоги Водного Кодексу та Лісового Кодексу України.

Шляхи розв'язання проблем та завдання

- Розроблення екологічного паспорту громади, результатом якого стане сформований позитивний природоохоронний світогляд і екологічність підприємницької діяльності на території громади.
- Покращення інформування та обізнаності населення про стан навколишнього середовища на території громади, шляхом проведення ефективної інформативної кампанії,
- Розробка проєктів на участь у конкурсних та грантових програмах з відновлення та покращення якості компонентів довкілля, в тому числі повітря, води та ґрунту, а також збереження біорізноманіття та подолання деградації природних екосистем.
- Поліпшення благоустрою та ліквідація стихійних сміттєзвалищ у населених пунктах територіальної громади, поступова організація збирання та вивозу ТПВ з населених пунктів громади, придбання сміттєзбиральної техніки та контейнерів.
- Поліпшення технічного стану та благоустрою водойм, покращення водопостачання та якість питної води будівництво бюветів питної води.
- Покращення озеленення території громади.

Висновки

1. Вигідне фізико- та економіко-географічне положення сприяє господарському освоєнню території, створює передумови для життєдіяльності людей. Особливості економічно-географічного положення і природних факторів (грунтово-кліматичні умови, мінерально-сировинні, лісові і водні ресурси) створюють сприятливі умови для розвитку багатогалузевої економіки громади.

2. Наявність родовищ корисних копалин, а саме розвідані поклади гранітів та лабрадоритів Коростенського району, в якому громада займає четверте місце за розміром території, становлять 37 процентів запасів всієї області. Це створило у Малинській громаді передумови для розвитку добувної промисловості і значних виробничих потужностей та експортоорієнтованих підприємств галузі.

IV. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

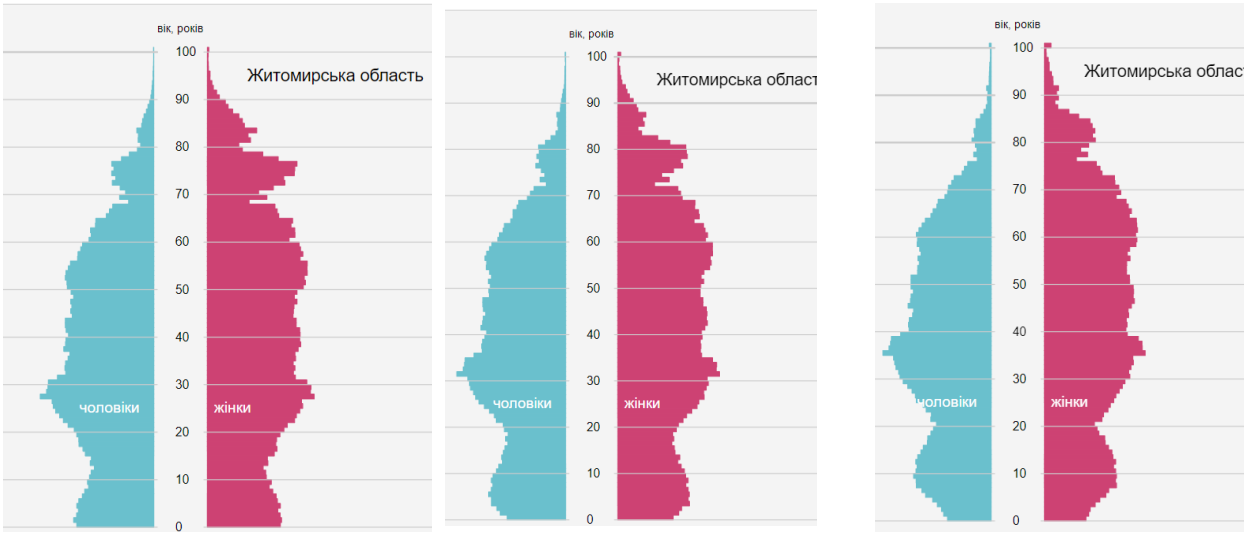
Населення Житомирської області

Малинська міська ТГ розташована в Коростенському районі Житомирської області. До зміни адміністративно-територіального поділу України місто Малин було районним центром Малинського району. Проте межі громади не співпадають з межами колишнього району. Тому з'ясування історичних тенденцій демографічної ситуації доцільно проаналізувати на рівні Житомирської області.

Таблиця 1.4.1. Статево-вікова структура постійного населення Житомирської області (станом на 1 січня відповідного року [2]

Показники	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Постійне населення	**1 241 251**	**1 232 008**	**1 220 962**	**1 208 981**	**1 196 264**	**1 179 801**
Чоловіки	576 641	572 801	568 096	563 137	557 544	550 334
Жінки	664 610	659 207	652 866	645 844	638 720	629 467
Співвідношення ж/ч	1.153	1.151	1.149	1.147	1.146	1.144
Природний приріст/ скорочення населення на 1000 ос. наявного населення[3]	-6,8	-7,8	-8,5	-10	-12,7	н/д

Загалом динаміка піраміди населення Житомирської області зображена на рисунку 1.4.1.



2014 рік **2018 рік** **2022 рік**

Рисунок 1.4.1. Статево-вікова піраміда населення Житомирської області[4]

[2] http://www.lv.ukrstat.gov.ua/dem/piramid/all.php

[3] Демографічний паспорт Житомирської області: db.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/statfile_c_files/pasport.files/pasport/18_uk.htm#0101

[4] http://www.lv.ukrstat.gov.ua/dem/piramid/all.php

Спостерігається неухильне щорічне скорочення кількості постійного населення. При цьому відбувається погіршення його гендерної та вікової структури, що має негативний вплив на формування трудового потенціалу усіх громад Житомирської області.

У структурі постійного населення на 1.01.2022 року частка осіб віком **0-15 років** становила 17,27%, **16 – 59 років** – 59,13%, **60 років і старше** – 23,6%.

Таблиця 1.4.2. Середній вік населення Житомирської області [5]

Регіон	Житомирська область									
Рік	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ОБИДВІ СТАТІ										
Міська та сільська місцевості	40,2	40,3	40,3	40,4	40,5	40,6	40,8	41	41,2	41,3
міська місцевість	39,2	39,3	39,5	39,7	39,9	40,1	40,3	40,6	40,8	40,9
сільська місцевість	41,6	41,5	41,4	41,4	41,4	41,4	41,5	41,7	41,8	41,9
ЧОЛОВІКИ										
Міська та сільська місцевості	37,2	37,3	37,3	37,4	37,5	37,6	37,8	38	38,2	38,3
міська місцевість	36,6	36,7	36,8	37	37,1	37,3	37,5	37,8	37,9	38
сільська місцевість	38	38	37,9	38	38	38,1	38,2	38,4	38,6	38,7
ЖІНКИ										
Міська та сільська місцевості	42,8	42,9	42,9	43	43,1	43,2	43,4	43,6	43,8	43,9
міська місцевість	41,4	41,6	41,8	42	42,2	42,5	42,7	43	43,2	43,3
сільська місцевість	44,7	44,6	44,5	44,4	44,4	44,4	44,5	44,6	44,7	44,7

Чисельність **наявного населення** в Житомирській області на 1.01.2020 року становила 1 208 212 осіб, а на 1.01.2021 р. 1 195 495 осіб. Зменшення відбулось як через **природне** (- 12 061 осіб), так і **міграційне** (- 656 осіб) **скорочення**. На 1.02.2022 р. в Житомирській області налічувалось 1 177 564 осіб (- 17 931 порівняно з 2021 роком).

Населення Малинської міської територіальної громади

Територіальний розподіл населення у Малинській міській ТГ охоплює міське населення (м.Малин та смт Гранітне) та сільське населення (75 сіл).

Таблиця 1.4.3. Загальна чисельність населення Малинської міської ТГ у 2021-2023 роках

Показники	Чисельність населення, осіб	Частка в загальній чисельності населення ТГ,%
Малинська ТГ, усього на 28.08.2023 р.	**33671**	**100**
Міське населення	**24480**	**72,70**
м. Малин	23277	69,13
смт Гранітне	1203	3,57
Сільське населення	**9191**	**27,30**
Малинська ТГ, усього на 01.01.2022 р.	**36723**	**100**
Міське населення	**26516**	**72,21**
м. Малин	25172	68,55
смт Гранітне	1344	3,66
Сільське населення	**10207**	**27,79**
Малинська ТГ, усього на 01.01.2021 р.	**37403**	**100**
Міське населення	**26969**	**72,10**
м. Малин	25587	68,41
смт Гранітне	1382	3,69
Сільське населення	**10434**	**27,90**

[5] Демографічний паспорт Житомирської області: db.ukrcensus.gov.ua/MULT/Dialog/statfile_c_files/pasport.files/pasport/18_uk.htm#0101

За даними Малинської міської ради з 1.01.2021 року до 28.08 2023 р. чисельність населення скоротилась на 3 732 особи.(у 2022 р. порівняно з 2021 р. – на 680 осіб, і з 1.01 2022 порівняно з 28.08.2023 р. – на 3052 особи). Загалом середнє скорочення населення за період 2001 - 2022 років становила – 20,2%[6]. Тенденція до скорочення населення через природні та міграційні процеси, яка спостерігається загалом у Житомирській області, посилюється у зв'язку з воєнним станом.

У територіальній структурі населення безумовно переважає міська складова: в двох міських поселеннях громади проживає близько 72% загальної чисельності населення. При цьому в адміністративному центрі громади – в місті Малині концентрується 69% міського населення.

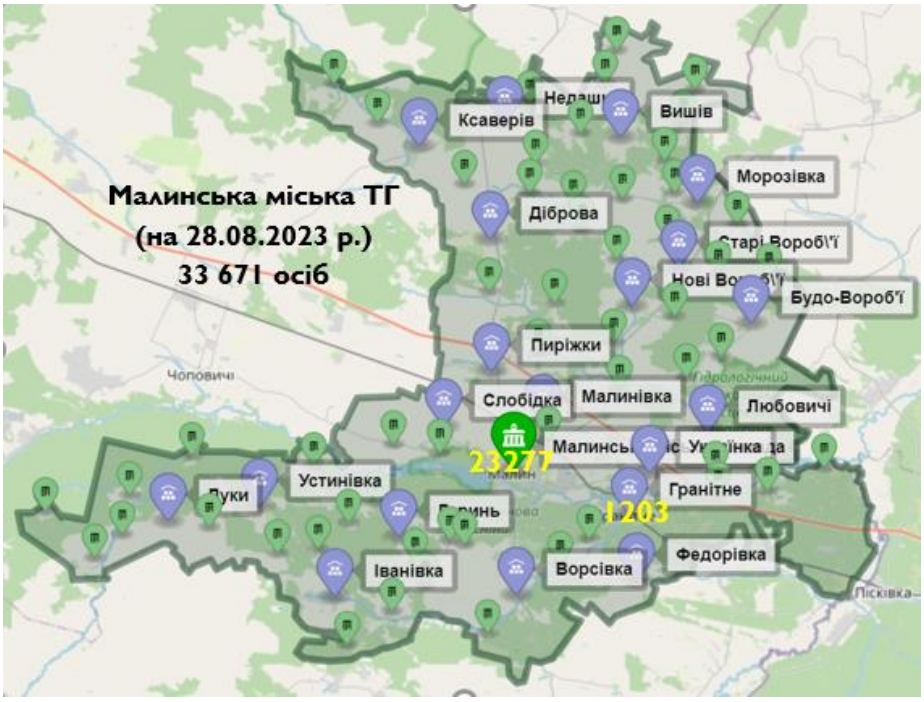


Рисунок 1.4.2. Географія розміщення міського населення Малинської міської ТГ (станом на 28.02.2023 р.)

На 75 сіл сільського населення припадає близько 28% жителів громади. Густота населення в Малинській ТГ становить 32,6 осіб на кв.км.

Таблиця 1.4.4. Сільське населення Малинської міської ТГ у розрізі населених пунктів станом на 28.08.2023 р.

Населений пункт	осіб	Населений пункт	осіб	Населений пункт	осіб
с. Українка	643	с. Ялцівка	116	с. Бучки	32
с. Пиріжки	546	с. Старі Вороб'ї	102	с. Білий Берег	29
с. Федорівка	505	с. Забране	98	с. Клітня	29
с. Малинівка	497	с. Гута-Логанівська	97	с. Косня	29
с. Слобідка	477	с. Савлуки	94	с. Тростяниця	29
с. Недашки	369	с. Нянівка	93	с. Студень	28
с. Любовичі	311	с. Вишів	91	с. Гуска	25
с. Ксаверів	302	с. Нова Рутвянка	88	с. Ободівка	23
с. Гамарня	297	с. Новоселиця	75	с. Королівка	21
с. Нові Вороб'ї	292	с. Рудня-Вороб'ївська	64	с. Нова Гута	19
с. Ворсівка	290	с. Сичівка	62	с. В'юнище	13
с. Юрівка	288	с. Березине	61	с. Мар'ятин	13
с. Діброва	281	с. Вишнянка	60	с. Фортунатівка	13
с. Щербатівка	257	с. Зибин	57	с. Нове Життя	11

[6] Паспорт Малинської міської територіальної громади: https://2023-ias.tdukr.com/

с. Луки	252	с. Візня	53	с. Привітне	11
с. Лумля	202	с. Нова Діброва	53	с. Першотравневе	10
с. Різня	201	с. Єлівка	52	с. Стара Гута	10
с. Іванівка	198	с. Свиридівка	47	с. Стасева	8
с. Будо-Вороб'ї	183	с. Трудолюбівка	43	с. Дружне	7
с. Морозівка	145	с. Рутвянка	42	с. Рудня-Калинівка	6
с. Баранівка	140	с. Тарасівка	40	с. Вороб'ївщина	5
с. Буки	133	с. Яблунівка	37	с. Ярочище	5
с. Устинівка	130	с. Жабоч	34	с. Рубанка	4
с. Горинь	128	с. Рудня-Городищенська	34	с. Зелений Гай	1
с. Лісна Колона	116	с. Соснівка	33	с. П'ятидуб	1

Дані таблиці показують, що в громаді є проблема спустошення сіл, а також наявність значної кількості малонаселених пунктів.

Таблиця 1.4.5. Гендерний розподіл населення у розрізі типів населених пунктів станом на 28.08.2023 р.

Показник	Разом	Чоловіки		Жінки		Діти до 18 років	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%
Міське населення	24480	9792	40	12294	50	2394	10
м. Малин	23277	9295	40	11701	50	2281	10
смт Гранітне	1203	497	41	593	49	113	10
Сільське населення	9191	4079	44	4334	47	778	9

За даними сектору реєстрації виконкому Малинської міської ради

У віковій структурі населення громади переважають особи працездатного віку: їх частка дорівнює 57%. При цьому досить високою є частка осіб старше працездатного віку – 24%. На осіб, молодше працездатного віку припадає 19% населення.

Таблиця 1.4.6. Вікова структура населення у розрізі старостинських округів

Місто/ Старостинський округ	Станом на 01.01. 2021			Станом на 01.01.2022			Станом на 28.08.2023		
	0-17	18-59	60+	0-17	18-59	60+	0-17	18-59	60+
місто Малин	5127	14938	5522	5079	14736	5357	4655	13500	5122
Гранітненський	373	1112	367	354	1098	352	342	991	375
Ворсівський	100	263	70	99	258	66	91	264	100
Горинський	104	336	143	101	333	137	100	290	110
Дібрівський	106	319	169	100	316	165	96	278	106
Луківський	154	363	129	150	356	126	115	335	127
Любовицький	128	422	180	121	420	174	110	319	121
Малинівський	182	671	199	173	666	190	238	689	261
Морозівський	149	394	206	151	387	195	107	309	117
Недашківський	185	565	239	185	556	226	166	483	183
Нововороб'ївський	177	540	199	171	530	196	152	443	168
Пиріжківський	119	402	163	113	397	159	137	398	151
Слобідський	303	722	293	290	714	285	206	597	228
Українківський	121	416	141	115	411	137	118	384	141
Устинівський	109	334	149	108	326	144	89	260	99
РАЗОМ	**7437**	**21797**	**8169**	**7310**	**21504**	**7909**	**6722**	**19540**	**7409**

З початку збройної агресії Малинська ТГ приймала **внутрішньо переміщених осіб**. За період 2014-2023 років загалом було зареєстровано 1772 особи, у тому числі в період після 24.02.2022 року – 1625 осіб. Середня частка внутрішньо переміщених осіб у чисельності

населення громади наразі становить близько 4,8%[7]. На 1.08.2023 р. в громаді зареєстровано 1753 внутрішньо переміщених осіб.

За даними органів місцевого самоврядування Малинської громади, в період ведення активних бойових дій на території громади чисельність населення зменшилась орієнтовно на 30-35%, у тому числі було організовано евакуацію близько 3,5 тис. дітей та матерів. Наразі переважна більшість сімей повернулись. Водночас, значна кількість населення змушена продовжити перебування поза межами громади, у переважній більшості через продовження дії військового стану в Україні, потенційну небезпеку обстрілів, через втрату роботи за місцем проживання та пошук іншої, мобілізації до лав ЗСУ, тощо. Орієнтовна кількість фактично переміщених з громади осіб до інших регіонів або держав без зняття з реєстрації наразі становить від 4 до 5 тис.осіб.

Зайнятість та доходи населення

Безробітне населення у віці 15-70 років в Житомирській області станом на січень 2022 року становило 60,6 тис. осіб або 11,2%. При цьому загальна кількість вакансій у Житомирській області станом на 1 серпня 2023 року - 1800 одиниць.

Середній розмір заробітної плати в Житомирській області станом на січень 2022 року дорівнював 12 123 грн, що нижче ніж у середньому по Україні – 14 577 грн. На 1.08.2023 р. середня заробітна плата за актуальними вакансіями в Житомирській області дорівнювала 8825 грн [8] (найнижчий розмір був для працівників сфери торгівлі і послуг – 7384 грн, а для професіоналів – 10204 грн).

За даними міської ради, в Малинській міській ТГ середній рівень заробітної плати на близько 10% вище, ніж по Житомирський області. При цьому кількість безробітних у громаді, що перебувають на офіційному обліку в Державній службі зайнятості становить 3% від працездатного населення. Серед безробітних переважають представники робітничих спеціальностей.

За даними єдиного порталу вакансій Державної служби зайнятості України https://jobportal.dcz.gov.ua/ в Малинській громаді на 14 вересня 2023 року запропоновано 113 вакансій, для яких діапазон запропонованої оплати праці коливається від 4000 грн (посада – таємний покупець) до 50 000 грн (посада комерційного директора). Крім того, частина вакансій пропонує договірну оплату праці.

Висновки

1. Демографічні тенденції в Малинській міській територіальній громаді відповідають процесам, які відбуваються загалом у регіоні. Вони пов'язані зі скороченням населення під впливом природніх факторів, міграції, а також воєнних дій, погіршенням вікової та гендерної структури.

2. Аналіз показав наявність диспропорцій між міським і сільським населенням. У територіальній структурі переважає міське населення, яке сконцентроване в двох міських населених пунктах громади, в яких проживає близько 72% загальної чисельності населення. В адміністративному центрі громади – в місті Малині – проживає 69% міського населення.

3. На 75 сіл припадає близько 28% жителів громади. Чисельність населення в селах коливається від 1 до 643. При цьому в Малинській громаді 48 сіл із 75 має чисельність населення менше 100 осіб. Таким чином, у громаді є проблема спустошення сіл, а також наявність значної кількості малонаселених пунктів.

4. Відповідно до офіційної статистики 57% населення громади є працездатними. За інформацією місцевої влади, безробітні Малинської громади, що перебувають на обліку в Державній службі зайнятості становлять 3% від працездатного населення і мають в основному робітничі спеціальності. Проте фактичні процеси щодо зайнятості населення не

[7] https://2023-ias.tdukr.com/
[8] Ситуація на ринку праці та діяльність Державної служби зайнятості по Житомирській області у січні-липні 2023 року. https://www.dcz.gov.ua/

співпадають з офіційними даними, оскільки проблема безробіття в громаді є однією з найбільших.

V. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

Соціальна інфраструктура

Соціальна інфраструктура забезпечує розвиток людського капіталу, формує можливості для самореалізації жителів громади, створює передумови для комфортного проживання і впливає на впевненість людей у майбутньому. Оскільки соціальна інфраструктура функціонує переважно поза ринком, вона вимагає належної підтримки та забезпечення високої якості управління з боку органів місцевого самоврядування, соціальної відповідальності бізнесу, волонтерської підтримки самих жителів.

Освіта

Мережа закладів освіти в Малинській міській ТГ є достатньо розвиненою і розгалуженою і включає заклади загальної середньої освіти, дошкільні освітні заклади, інклюзивно-ресурсні центри, заклад професійної освіти, заклад вищої освіти, заклади позашкільної освіти, а також Центр професійного розвитку педагогічних працівників. Для розвитку галузі освіти міською радою була ухвалена **Цільова (комплексна) Програма розвитку освіти Малинської міської територіальної громади на період 2021-2024 роки**.

Основним джерелом фінансування освітніх закладів є кошти бюджету громади, який, зокрема, отримує цільове фінансування з державного бюджету – освітню субвенцію. Загалом видатки на освіту – це основний напрям видатків бюджету Малинської ТГ. У 2021 р. вони дорівнювали 237,7 млн грн (56,8% від усіх бюджетних видатків), з яких освітня субвенція покрила 46,5%. У 2022 р. видатки на освіту зменшились і становили 223,7 млн грн (63% від загального обсягу видатків бюджету), з яких 49% було профінансовано за рахунок освітньої субвенції.

У громаді створено **Центр професійного розвитку педагогічних працівників** Малинської міської ради Житомирської області https://www.maluncprpp.zt.ua/ (далі – ЦПРПП). Відповідно до Положення про ЦПРПП його утворено з метою сприяння професійному розвитку педагогічних працівників закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти, інклюзивно-ресурсного центру.

Загальна середня освіта

За даними Інформаційної системи управління освітою Житомирської області в Малинській громаді наявні **18 закладів загальної середньої освіти.** Серед діючих закладів – 11 ліцеїв, 5 гімназій і 2 початкові школи[9]. За даними міської ради, загальна кількість учнів у закладах загальної середньої освіти становить 4319 дітей.

Таблиця 1.5.1. Кількість учнів в закладах загальної середньої освіти громади, грн [10]

Навчальний заклад	Спроможність закладу (учнів)	Кількість учнів	Кількість персоналу	Кількість класів	Середня вартість на 1 учня, грн
Малинський ліцей №1	1564	915	64	37	24201
Малинський ліцей №2	692	551	43	21	22820
Малинський ліцей №3	690	621	52	26	23870
Малинський ліцей №4	1000	516	42	20	25775
Малинський ліцей №5	350	233	25	12	30897
Малинський ліцей №6	295	238	20	11	26802
Гранітненський ліцей	200	189	20	11	29789
Українківський ліцей	198	139	20	11	39819
Луківський ліцей	192	121	20	11	40748

[9] https://zt.isuo.org/authorities/schools-list/id/1619

[10] За даними Малинської міської ради

Малинівський ліцей	464	243	24	12	29994
Недашківська ліцей	192	102	19	11	45982
Дібрівська гімназія	130	63	14	8	45830
Слобідська гімназія	100	81	16	9	44353
Горинська гімназія	108	46	10	8	69553
Нововороб'ївська гімназія	190	117	17	9	37539
Пиріжківська гімназія	320	91	16	9	46868
Любовицька початкова школа	320	32	8	4	55060
Ворсівська початкова школа	200	21	7	4	99313

З метою оптимізації мережі освітніх закладів та підвищення ефективності використання коштів бюджету на освіту в Малинській громаді проводилися заходи щодо оптимізації закладів освіти. У зв'язку з цим з 2020 року оптимізовано 6 закладів освіти: 5 заклади закладів загальної середньої освіти (Морозівська ЗОШ І-ІІ ст., Іванівська ЗОШ І-ІІ ст., Щербатівська ЗОШ І-ІІ ст., Ксаверівська початкова школа, Федорівська початкова школа) та 1 дошкільний заклад (ЗДО «Малятко» с.Ксаверів). До 2027 року планується подальша оптимізація в освітянській галузі.

Дошкільна освіта

У громаді функціонує 19 закладів **дошкільної освіти**, в яких загалом перебуває 879 дітей. При цьому заклади розташовані в різних населених пунктах громади, що дозволяє надавати відповідні послуги по всій її території.

З таблиці 1.5.2 видно, що тільки в одному дошкільному навчальному закладі – в Українківському ДНЗ "Капітошка» - спостерігається перевищення проєктної потужності над фактичною чисельністю дітей.

Ключовою проблемою закладів освіти є зменшення контингенту учнів / дітей, а також обмежені фінансові можливості навчальних закладів, попри провідну роль видатків на освіту в бюджетних видатках громади.

Таблиця 1.5.2. Дошкільні навчальні заклади Малинської міської ТГ[11]

Навчальний заклад	Кількість педагогічних працівників	Кількість дітей	Кількість груп	Проєктна потужність (кількість місць)
ДНЗ №1 м. Малина	13	0	0	52
ДНЗ №3 м. Малина	0	0	0	130
ДНЗ №4 м. Малина	17	99	7	265
ДНЗ №5 м. Малина	16	86	5	281
ДНЗ №6 м. Малина	16	99	5	110
ДНЗ №7 м. Малина	14	73	5	84
ДНЗ №8 «Ялинка» м. Малина	22	123	8	206
ДНЗ №9 м. Малина	15	73	5	210
ЗДО " Дзвіночок" смт. Гранітне	5	45	3	62
ЗДО "Берізка"с.Слобідка Малинської міської ради	3	20	1	27
Малинівський ЗДО "Джерельце"	5	50	3	76
Недашківський ЗДО"Лісова казка"	2	15	1	22
Українківський ДНЗ "Капітошка"	2	23	1	19
Центр розвитку дитини "Сонечко"	24	99	7	121
Дошкільне відділення Ворсівської початкової школи	5	14	1	15
Дошкільне відділення Любовицької початкової школи	5	18	1	26
Дошкільне відділення Федорівської початкової школи	7	12	1	22

[11] За даними Малинської міської ради

Дошкільне відділення Нововороб'ївської гімназії	8	13	1	13
Дошкільне відділення Пиріжківської гімназії	8	17	1	31

Позашкільна освіта

До сфери **позашкільної освіти належать** два заклади:

- Малинський міський центр науково-технічної творчості. Основними напрямами роботи центру є науково-технічний, художньо-естетичний, військово-патріотичний. Центр має свою сторінку у фейсбуці https://www.facebook.com/groups/456921862174081/ , де висвітлюються новини і результати роботи закладу.
- Малинський міський центр дитячої та юнацької творчості. Він здійснює свою діяльність за такими напрямами: науково-технічний, фізкультурно-спортивний або спортивний, художньо-естетичний, військово-патріотичний. На сторінці закладу у фейсбуці https://www.facebook.com/cdut.malin/ відбувається розміщення інформації про діяльність закладу, проведені заходи і новини.

Фахова освіта

У громаді є два заклади, які забезпечують фахову освіту: Малинський фаховий коледж та Малинський професійний ліцей.

Малинський фаховий коледж належить до державних закладів передвищої освіти І рівня акредитації. Кількість студентів – 1086. Цей заклад був заснований у 1927 році як лісова професійна школа. Розташований коледжу селі Гамарня Малинської громади в маєтку Михайла Миклухи – брата відомого антрополога Миколи Миклухо-Маклая. Напрямки, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти в коледжі: лісове господарство, мисливське господарство, зелене будівництво і садово-паркове господарство, лісозаготівля та первинна обробка деревини, оброблювання деревини, експлуатація і ремонт обладнання лісового комплексу, землевпорядкування, бухгалтерський облік.

Малинський професійний ліцей – це державний навчальний заклад, кількість студентів – 350. Він був заснований у 1932 році як училище з підготовки бухгалтерів. Напрямки, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти: кухар, офіціант, швачка, кравець, електромонтер , електрослюсар, тракторист - машиніст (Категорія "А1", "А2"), слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, водій автотранспортних засобів (категорій С1).

Охорона здоров'я

З метою забезпечення розвитку громадського здоров'я в Малинській міській ТГ було ухвалено декілька місцевих програм:

- Програма розвитку охорони здоров'я Малинської міської територіальної громади на 2024-2026 роки
- Програма «Розвиток паліативної допомоги Малинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки»
- Програма "Протидії захворюванню на туберкульоз 2024-2026 роки в Малинській міській територіальній громаді"
- Програма «Підтримка хворих на неспецифічний виразковий коліт Малинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки»

У територіальній громаді **мережа закладів** охорони здоров'я включає[12]:

(1) Комунальне некомерційне підприємство «Малинський центр первинної медико-санітарної допомоги» Малинської міської ради. КНП має в своєму складі 7 амбулаторій загальної практики сімейної медицини, 2 фельдшерсько-акушерські пункти та 27 фельдшерських

[12] https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats

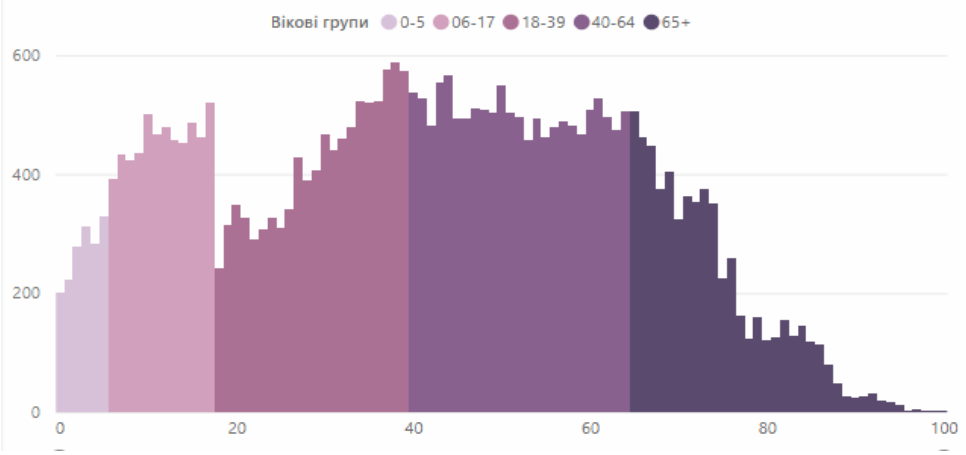
пунктів. У підприємстві зайнято 140 працівників, з них: 13 сімейних лікарів; 7 педіатрів; 52 медичні сестри та 16 осіб молодшого медичного персоналу.

(2) Комунальне некомерційне підприємство «Малинська міська лікарня» Малинської міської ради. Вона віднесена до опорних закладів охорони здоров'я у госпітальних округах. Чисельність працівників закладу 261, а саме: 74 лікарів; 102 – середній медичний персонал; 43 – молодший медичний персонал; 42 – адміністративно-управлінський персонал. Лікарня має 158 ліжко-місць для госпіталізації громадян. КНП надає медичні послуги жителям Малинської міської територіальної громади та сусідніх громад.

(3) Товариство з обмеженою відповідальністю «Пролісок+»

(4) Товариство з обмеженою відповідальністю «Медичний центра АТИВ-МЕД»

За даними НСЗУ, в Малинській громаді **укладено 34 965 декларацій**, статево-віковий розподіл яких відображено на рисунку 1.5.1[13]. Із загальної кількості укладених з лікарями декларацій майже 53% припадає на населення віком від 40 років і старше.



Вікові групи	Жіноча	Чоловіча	Усього
0-5	806	819	1 625
06-17	2 680	2 826	5 506
18-39	4 530	4 650	9 180
40-64	6 699	5 863	12 562
65+	4 005	2 087	6 092
Усього	**18 720**	**16 245**	**34 965**

Рисунок 1.5.1. Розподіл декларацій про вибір лікаря первинної медичної допомоги в Малинській громаді за віком і статтю мешканців

Адміністративні послуги

З метою створення належних умов для виконання положень Закону України «Про адміністративні послуги», забезпечення доступності та покращення якості надання адміністративних послуг та реєстраційних процедур в громаді створено та функціонує Відділ «Центр надання адміністративних послуг» (ЦНАП) Малинської міської ради. Незважаючи на військовий стан, ЦНАП продовжує свою роботу задля задоволення потреб громади. Адміністраторами ЦНАП щоденно надаються консультації заявникам як при особистому звернені громадян, так і за допомогою телефону та електронної пошти ЦНАП.

В 2021 році мешканцям громади надано більше 19 тисяч адміністративних послуг, в 2022 цифра менша у зв'язку з проведення бойових дій та руйнуванням приміщення на території громади, але після часткового відновлення ЦНАП працює в звичному режимі. У 2022 році відбулось збільшення переліку адміністративних послуг до 300. ЦНАП підключено, має доступ та працює в реєстрах: нерухоме майно, юридичні та фізичні особи підприємницької діяльності, громадські

[13] https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/declar-stats

формування, соціальна громада, ІС «Вулик», ДРАЦС, онлайн - сервісів державних послуг «Дія» (є-Малятко, моніторинг ЦНАП), Порталу Дія; проведено заходи щодо отримання доступу та підключення до Єдиного державного реєстру будівельної діяльності Державної інспекції архітектури та містобудування.

За даними Порталу Дія ЦНАП за річними показниками знаходиться на 246 місці із 2704 наявних.

Соціальний захист населення

Бюджет Малинської громади має соціальну спрямованість. Загалом, усі соціальні функції, у тому числі освіта, охорона здоров'я, соціальний захист та соціальне забезпечення, духовний та фізичний розвиток, отримали 76,28% бюджетних видатків у 2022р. Безпосередньо на соціальний захист і соціальне забезпечення з бюджету громади у 2021 році було виділено 4,4% (18,4 млн грн) від загального обсягу видатків і 5,7% (20,1 млн грн) у 2022р.

Для забезпечення соціального захисту мешканців та надання соціальних послуг у Малинській міській ТГ було ухвалено декілька місцевих програм, які можуть бути віднесені до різних галузей, проте спрямовані на соціальний захист окремих категорій населення:

- Програма соціального захисту окремих категорій громадян «Турбота» на 2024-2025 роки
- Програма розвитку надання соціальних послуг в Малинській міській територіальній громаді на 2023-2025 роки
- Програма підтримки Захисників та Захисниць України, членів їх родин та родин загиблих (померлих), безвісти зниклих за особливих обставин Захисників та Захисниць України на 2024-2025 роки
- Програма підтримки внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб на 2024-2025 роки
- Програма щодо забезпечення та захисту прав дітей у Малинській міській територіальній громаді на 2021-2025 роки
- Програма оздоровлення та відпочинку дітей Малинської міської територіальної громади на 2021-2025 роки
- Програма надання пільг окремим категоріям населення Малинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки
- Програма «Розвиток паліативної допомоги Малинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки»
- Програма «Підтримка хворих Малинської міської територіальної громади з хронічною нирковою недостатністю на 2021-2023 роки»
- Програма «Підтримка хворих на неспецифічний виразковий коліт Малинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки»

За даними реєстрів міської ради, на території громади 1639 осіб, що потребують соціального захисту. З них: осіб з інвалідністю – 601 особа (у тому числі 1 група – 53 особи, 2 група – 160, 3 група – 203, діти з інвалідністю – 185), малозабезпечені сім'ї – 185 (525 осіб), безробітні – 863 особи, сім'ї у складних життєвих обставинах – 77 сімей (231 особа).

В реєстрі багатодітних сімей на обліку в громаді перебуває 468 сімей. 39 сімей отримують державну соціальну допомогу як малозабезпечені сім'ї, 185 сімей отримують допомогу на дітей з багатодітних сімей з державного бюджету. У ДНЗ надається знижка на харчування 50%.

Основні надавачі соціальних послуг у громаді

Малинський міський центр соціальних служб (ММЦСС). Його завданнями є: проведення соціально-профілактичної роботи, спрямованої на запобігання потраплянню в складні життєві обставини сімей, дітей та молоді; виявлення сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги; здійснення соціального супроводу сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, надання їм соціальних послуг за результатами проведеної оцінки потреб їх у таких послугах; організація здійснення наставництва над дитиною, яка проживає у закладах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, іншому закладі для дітей; забезпечення взаємодії із структурними підрозділами місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також

залучення потенціалу територіальної громади до проведення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю. Заходи, які проводить ММЦСС визначено у Положенні про Малинський міський центр соціальних служб, затверджений рішенням міської ради. Також ММЦСС надає мешканцям громади у складних життєвих обставинах продуктові набори, одяг, взуття, посуд, постільну білизну, засоби гігієни, електротовари.

КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малинської міської територіальної громади» надає соціальну послугу догляд вдома, послуги перукаря, швачки.

Окремі функції із соціального захисту виконує Комунальна установа "Малинський інклюзивно-ресурсний центр" Малинської міської ради. Він надає послуги дітям з особливими освітніми потребами, які проживають на території Малинської ТГ, за умови подання батьками (особами, що їх заміняють) відповідних документів.

В умовах воєнного стану мешканці громади, у тому числі діти й молодь можуть отримати соціально-психологічну підтримку. У закладах освіти працює 9 психологів, та 1 – у дошкільному закладі освіти. Також діти можуть отримати послуги психолога в Інклюзивно-ресурсному центрі та у Малинському міському центрі соціальних служб. Для забезпечення психологічної підтримки дорослих працюють психологи у Малинському міському центрі соціальних служб, КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малинської міської територіальної громади» та у КНП «Малинська міська лікарня».

Культура

Робота закладів культури спрямована на збереження і розвиток національної культури, популяризацію провідних жанрів мистецтва. В сфері культури нараховується 34 Будинки культури та сільські клубні заклади Комунальний заклад «Центр культури і дозвілля» та 19 аматорських та народних колективів, 29 бібліотек (з них 26 сільських), Малинська дитяча школа мистецтв (була відкрита 01 вересня 1962 року, на даний час налічує 400 вихованців), Малинський міський краєзнавчий музей.

Більшість закладів культури реалізують у доступній на даний час формі культурно-мистецькі ініціативи, мистецькі акції, спрямовані на підтримку українського народу, його патріотичного духу в боротьбі проти російської агресії. На фінансування галузі культури за період 2022 року було проведено видатків на загальну суму 19 975 691,43 грн.

Оскільки на території громади переважають дві меншини - чехи та поляки, їх інтереси підтримують Чеське культурно-освітнє товариство «Малинівське» та Польське культурно-освітнє товариство імені Генріха Сенкевича. Сьогодні товариство «Малинівське» налічує 65 родин, Польське культурно-освітнє товариство налічує понад 120 членів.

Фестиваль «Інкубатор ремесел» - щорічний фестиваль, започаткований в 2018 році, на якому представлені давні ремесла Малинщини, зокрема стародавній спосіб виплавки металу з руди у вуличних печах, гончарство, ткацтво, різьблення по дереву, медоваріння та інші. Кожен зможе стати співтворцем відновлення давніх ремесел і промислів Полісся. В програмі фестивалю представлено також реконструкцію історичних середньовічних боїв.

Проходить на території давнього Городища (частина міста Малина, яке було укріпленим пунктом і є городищем празько-корчацької археологічної культури VI-VII століття, що може бути віднесене до найбільш ранніх міських комплексів Східної Європи).

Фестиваль відвідує до 500 осіб. Він відкриває потенціал для бізнесу у сфері відпочинку та розваг.

Фестиваль «Малини» було започатковано на Малинщині у селі Малинівка в липні 2018 року. Під час свята всіх бажаючих пригощають стравами з малини. Тут щоразу представлять різноманітні страви з малини, напої, серед яких навіть малиновий борщ. Також проводять конкурси, розваги, концерт та майстер-класи.

Садиба Поліського Святого Миколая була створена у селі Малинівка Коростенського району в листопаді 2018 року, а з 2019 року розташувалась на Соборній площі міста Малин. Резиденція

Садиби Поліського Святого Миколая розпочинає працювати щороку в День святого Миколая. На відвідувачів садиби чекають: Поліський Святий Миколай у чарівному будиночку; Старовинна скриня, в яку можна кинути листа Святому Миколаю. Крім того, на території садиби працюють будиночки з майстер-класами та незабутніми фотозонами.

З переліком та описом об'єктів культурної сфери і дозвілля можна ознайомитись на сайті громади у розділі «Культура» https://malyn-rada.gov.ua/catalog/kultura.

Фізична культура та спорт

Громада приділяє значну увагу розвитку фізичної культури та спорту. На її території розташовано 42 спортивні споруди, в т.ч. 1 стадіон на 1,5 тис.відвідувачів, 15 ігрових спортивних майданчиків, 2 майданчики з тренажерним обладнанням, 3 футбольних поля, 11 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, 7 спортивних залів, 2 стрілецькі тири, 1 міні-футбольний майданчик.

У громаді працює Малинська дитячо-юнацька спортивна школа ім. Й.Л. Кульчицького, в якій займаються 536 дітей. Тренування проводяться в таких спортивних секціях: футбол, вільна боротьба, легка атлетика, бокс, велоспорт, теніс настільний.

Однак недостатнім залишається забезпечення спортивним інвентарем дитячо-юнацької спортивної школи та інших навчальних закладів громади, недостатньою є кількість спортивних споруд та майданчиків, міні-футбольних полів з синтетичним покриттям, спортивних залів тощо. В цілому вся сфера фізичної культури та спорту Малинської громади потребує покращення матеріально-технічного забезпечення.

Житлово-комунальна інфраструктура

У сфері житлово-комунальної і транспортної інфраструктури громада визначає основні завдання розвитку, серед яких: забезпечення сталої та ефективної роботи підприємств житлово-комунального господарства; забезпечення належних умов проживання мешканців територіальної громади та подовження термінів експлуатації наявного житлового фонду, його інженерних мереж та прибудинкових і внутрішньоквартальних територій; забезпечення населення житлово-комунальними послугами відповідної якості та рівня; покращення благоустрою прибудинкових територій житлових будинків; зменшення непродуктивних втрат та витрат питної води і тепла в централізованих водопровідних та теплових мережах, покращення якості води та наданих житлово-комунальних послуг; зменшення енергоспоживання тощо.

За 11 місяців 2022 року на програми в галузі ЖКГ використано 28,7 млн грн, з них на організацію благоустрою населених пунктів громади – 14,7 млн грн, відшкодування різниці в тарифах для ТОВ "Малин Енергоінвест" та КП «Гранітненське» - 7,5 млн грн, на утримання автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури - 5,5 млн грн, інші видатки – 964,4 тис.грн.

Проблемними питаннями житлово-комунальної інфраструктури є: незадовільний технічний стан та значна зношеність основних фондів у водопровідно-каналізаційному господарстві, теплових мереж, незадовільний технічний стан житлового фонду; потреба повної реконструкції мосту після руйнування внаслідок воєнних дій на території громади; наявність зношених інженерних мереж та оглядових колодязів під проїжджою частиною вулиць; втрати питної води під час її транспортування та розподілу; незавершеність процесу формування електронної бази даних об'єктів нерухомого майна комунальної власності та неоформлені правовстановлюючі документи; обмежені фінансові ресурси на впровадження енергоефективних технологій та обладнання; перевантаження потужностей та недостатнє технологічне оснащення полігону для захоронення твердих побутових відходів, періодичне утворення несанкціонованих сміттєзвалищ; розкрадання чавунних люків і решіток оглядових колодязів підземних інженерних мереж; наявність значної кількості безпритульних тварин у громаді.

Внаслідок російської збройної агресії у громаді повністю або частково зруйновані та пошкоджені об'єкти, зокрема, 772 житлових будинки, 15 закладів освіти, 5 закладів охорони здоров'я, 8 закладів культури, 7 адміністративних будівель, 13 промислових підприємств, 21 торгівельний заклад, 1 міст, який з'єднував шляхи державного значення, автомобільні шляхи

та інші 27 об'єктів. Для формування переліків витрат з відновлення пошкоджених об'єктів проводилось їх обстеження.

Житловий фонд

Галузь ЖКГ громади має проблеми через високий рівень зношеності інфраструктури, у тому числі житлового фонду. Житловий фонд будинків перших масових серій (60-70-х років забудови) має незадовільний технічний стан, низькі експлуатаційні якості.

Таблиця 1.5.3. Інформація про стан житлового фонду Малинської ТГ

Показники	2019	2020
Заселені будинки разом, тис.	16,4	16,45
у тому числі:- індивідуальні будинки	16,2	16,3
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	1253,1	1256,2
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	37	41
% помешкань, підключених до комунального газопостачання	-	-
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	26	30
% помешкань, підключених до центрального опалення	19	17

Примітка: помешкання – квартира або індивідуальний будинок

Інформацію про введення нового житла у Малинській громаді наведено в Таблиці 1.5.4.

Таблиця 1.5.4. Інформація про стан житлового фонду Малинської ТГ (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу громади)

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Новозбудовані житлові будинки, разом, м^2	2699	3717	5873	4500	3124
у тому числі індивідуальні будинки	2699	3717	5873	4500	3124
Середній розмір нового помешкання, м^2	80	80	90	90	90
Середня ринкова ціна 1 м^2 площі помешкання, грн:					
- в індивідуальних будинках	10000	10500	10500	10500	11000
- в багатоквартирних будинках	8000	8500	8500	8500	9000

Інформацію про середній рівень забезпечення житлом у Малинській громаді з розрахунку на 1 мешканця наведено в Таблиці 1.5.5.

Таблиця 1.5.5. Забезпеченість житлом (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу громади)

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Загальна площа житла в місті, тис. м^2	1244,6	1246,9	1251,9	1253,1	1256,2
Забезпеченість житлом 1 м^2 на особу по громаді	31,1	31,5	32	32,4	33
Забезпеченість житлом 1 м^2 на особу по області	27,1	27,4	27,8	28,1	28,5

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Підтримку комунальної інфраструктури та інженерних мереж Малинської ТГ здійснюють: КП «Екоресурс»; КП «Малин»; ТОВ «Малин Енергоінвест»; КП «Гранітне-Комунгосп».

Стан водопостачання та водовідведення в Малинській громаді – дані наведено в Таблиці 1.5.6.

Таблиця 1.5.6. Інформація про стан водопостачання та водовідведення на території Малинської ТГ

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Протяжність мереж водопостачання, км	67,804	67,804	58,804	58,804	58,804
Протяжність мереж водовідведення, км	60,67	60,67	60,67	60,67	60,67
Споживання питної води, тис. м^3 – всього, у тому числі:	477,7	467,6	465,2	428,8	417,5

- населення	351,4	346,7	357	327,6	330,3
- підприємства	126,3	120,9	108,2	101,2	87,2

Дані про стан теплопостачання в динаміці за 2016-2020 роки наведено в Таблиці 1.5.7.

Таблиця 1.5.7. Інформація про стан теплопостачання на території Малинської ТГ

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Протяжність мереж, км	3,656	6,697	6,697	5,516	4,484
Опалення, Гкал - всього, у тому числі:	11334,8	9871,7	10591,5	7401,2	7033,2
- населення	8812,2	7919,9	8220,1	5430,1	5016,6
- підприємства	2522,6	1951,8	2371,4	7971,1	2016,6
Проєктна потужність	11,14	14,7	12,96	12,96	12,36

Енергоспоживання та енергозбереження

Електромережа громади включає точки обліку електричної енергії вуличного освітлення – 66 шт. Станом на 1.07.2023 р. є в наявності пошкоджені мережі вуличного освітлення с. Українка, с. Малинівка, с. Нові Вороб'ї, с. Старі Вороб'ї, с. Морозівка, с. Любовичі.

Серед проблемних питань сфери енергоспоживання та енергозбереження також можна відмітити такі: використання застарілого енергозатратного теплогенеруючого обладнання, низькі теплоізоляційні характеристики більшості будівель, недостатній рівень залучення позабюджетних фінансових ресурсів в енергоефективні проєкти.

В багатьох українських громадах, особливо протягом 2022-23 років, з'явилась нагальна потреба щодо реалізації заходів з енергозбереження та переходу на альтернативні джерела енергії. Ряд приміщень закладів освіти, культури, охорони здоров'я та адміністративних приміщень громади переходять на альтернативні види опалення, переважно це встановлення твердопаливних або електричних котлів. Однак громада потребує подальшого впровадження проєктів альтернативної енергетики на основі використання наявних на місцевому рівні ресурсів проведення енергозберігаючих і енергоефективних заходів на об'єктах соціальної інфраструктури, інших закладах, установах і підприємствах комунальної власності.

Для вирішення питань енергозбереження у Малинській громаді прийнято Програму "Енергодім Малин" на 2020-2023 роки.

Послуги з поводження з побутовими відходами

Проблема збирання, накопичення, переробки, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення твердих побутових відходів є однією з найбільш болючих та гострих. Середньомісячний обсяг ТПВ у 2020 р. становив 856 т, у 2023 році – 880 т.

У місті Малині та 9 селах громади збір побутових відходів здійснюється комунальним підприємством «Екоресурс» контейнерним способом, відбувається сортування, утилізація шляхом захоронення на полігоні.

Діюче міське сміттєзвалище експлуатується з 1980 року і наразі перевантажене та відпрацювало свій ресурс. На сміттєзвалище потрапляє значна частина відходів, які мають ресурсну цінність і підлягають переробці та утилізації. Основну масу відходів, як вторинної сировини складають тара (упаковка) від продуктів харчування та продукції споживання населенням, відходи тваринного походження, відходи домашнього господарства. Під час проведення будь-яких будівельних робіт основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Також можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Для попередження такої загрози під час реконструкції та ремонту будівель необхідно уникнути складування будівельного сміття на проєктній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Позитивний вплив матиме системна робота по створенню якісної мережі управління відходами. Продовжується робота з документацією та планується розпочати будівництво полігону твердих побутових відходів (І черга) (дана запланована робота на 2022 рік не розпочалася через повномасштабне вторгнення рф). На даний час розроблено і затверджено проєкт відведення

на земельну ділянку та виготовлено ПКД на полігон ТПВ із проєктною потужністю 35,1 тис. куб. м/рік з терміном експлуатації 20 років.

Транспортна інфраструктура та зв'язок

Малинська ТГ має вигідне географічне положення, розгалужену мережу автомобільних шляхів, загальна довжина яких - 585 км. По території громади пролягають:

- Т-0607 Черняхів-Малин-Термахівка,
- Т-0608 Овруч-Малин-Кочерів, який поєднує громаду з автошляхом міжнародного значення М06 Київ-Чоп, Європейським автомобільним маршрутом Е 40 (Кале-Брюссель- Краків-Київ-Ташкент-Алмати-Ріддер);
- магістраль М-07 Київ-Ковель-Ягодин.

Мережа доріг загального користування Малинської громади в цілому дозволяє здійснювати автотранспортне сполучення в регіоні, але у зв’язку зі значним транспортним навантаженням, шляхова мережа втратила свої експлуатаційні якості, технічний стан її потребує проведення значних робіт із реконструкції та капітального ремонту.

Автостанція в м. Малині забезпечує функціонування автобусних маршрутів до Овруча, Вінниці, Хмельницька, Бердичева, Житомира, Києва. Автобусні пасажироперевезення здійснюють перевізники – фізичні особи-підприємці, які обслуговують 10 міських маршрутів, 10 приміських маршрутів, 16 міжміських внутрішньообласних маршрутів.

Через територію громади проходить Південно-Західна залізниця зі станцією Малин, що знаходиться в місті Малині, завдяки чому працює транспортне сполучення з Житомиром, Києвом, Львовом, Брестом та та іншими міста України та Європи.

Поштовий зв'язок

У Малинській ТГ працює 5 відділень «Нової пошти» (4 – в м.Малин і 1 – в смт.Гранітне), які надають жителям громади послуги з доставки товарів.

Послуги поштового зв’язку надають відділення Укрпошти – 4 стаціонарні відділення (3 – в м.Малин і 1 – в смт.Гранітне) і 9 пересувних, які розташовані і діють у селах громади.

Мобільний зв’язок та інтернет

Послуги зв’язку надає підприємство ПАТ «Укртелеком», яке забезпечує телефонний зв'язок зі стаціонарних джерел. Підключення до мережі інтернет забезпечено ТОВ «Люкс Net», «Euro Link» та ПАТ «Укртелеком». Широко розповсюджено мобільний зв’язок, найпоширеніші – «Київстар», «Vodafone» та «Lifecell». Із 77 населених пунктів громади 43 населені пункти або 55,8 % підключено до широкосмугового інтернету з використанням волокно-оптичних технологій.

Інфраструктура торгівлі та сфери послуг

Мережа закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування

На території громади добре розвинена мережа торгівлі. Торговельні послуги надають 260 торгових точок, 8 АЗС, 15 аптечних кіосків і аптек та 19 закладів громадського харчування. Ці об’єкти знаходяться у власності як юридичних, так і фізичних осіб-підприємців.

На території громади функціонує кооперативний ринок, який працює чотири рази на тиждень, і забезпечує різні види торговельних місць: павільйони, кіоски, криті столи та лотки, палатки.

Фізичний обсяг роздрібного товарообороту юридичних осіб упродовж останніх років має тенденцію до зростання на рівні 110-115% в адміністративному центрі громади – місті Малині та одночасне зменшення у старостинських округах до 96-78%.

Сфера послуг Малинської громади налічує 82 об'єкти, з них 36 – заклади косметичних та перукарських послуг. Майже всі об’єкти сконцентровані в м.Малин.

Фінансова інфраструктура та мережа підтримки

У громаді працюють відділення банків: «ПриватБанк», «Аваль», «Ощадбанк», які обслуговують як фізичних, так і юридичних осіб, надають повний пакет фінансових послуг.

Туристична інфраструктура

До об'єктів туристичної інфраструктури громади належать: Малинський міський парк культури і відпочинку ім.М.М. Миклухо-Маклая (пам'ятка садово-паркового мистецтва, створений родиною Миклухо-Маклаїв у другій половині XIX ст.); Малинський міський краєзнавчий музей; Малинське Городище; Історико-краєзнавчий меморіальний музейний комплекс Малинського фахового коледжу; Етнографічний музей народного побуту (облаштували місцеві мешканки – сестри Романчук у с.Савлуки); Підводний музей, створений на місці затопленого кар'єру «Калюжа» київськими дайверами організації DiveTime в 2011 році; Оглядовий майданчик Малинського каменедробильного заводу групи компаній ТОВ «Юнігран»; Громадський екопарк «Вересковий», створений в 2014 році еко-активісткою та громадською діячкою Ольгою Гурою на базі існуючої лісової території, площею майже 9 га; Парк культури і відпочинку Паперовиків площею 11 га, створений працівниками Малинської паперової фабрики у радянський період; Історико-краєзнавчий музейний комплекс Українківської школи; Малинське море – штучна водойма Малинського водосховища, утворена завдяки греблі на р. Ірша; Свято-Миколаївська церква XVIII ст. в с.Ворсівка, Костел Св. Анни в Малині, збудований в 1884 р.

Висновки

Соціальна інфраструктура

1. Малинська міська ТГ має розвинену і достатньо розгалужену мережу освітніх закладів, розвиток якої підтримується на основі місцевої цільової програми і фінансується, передусім, за рахунок бюджету громади. До мережі входять 18 ЗЗСО, 19 закладів дошкільної освіти, два заклади позашкільної освіти, а також у громаді є Малинський фаховий коледж, Малинський професійний ліцей і для викладачів функціонує Центр професійного розвитку педагогічних працівників. Для упорядкування роботи галузі в громаді проводились заходи з оптимізації закладів освіти, які також плануються і в подальшому. Ключовою проблемою закладів освіти є зменшення контингенту учнів / дітей, а також обмежені фінансові можливості навчальних закладів, попри провідну роль видатків на освіту в бюджетних видатках громади.

2. Для надання послуг у сфері охорони здоров'я в Малинській громаді створено КНП «Малинський центр первинної медико-санітарної допомоги», у підпорядкуванні якого, зокрема 2 фельдшерсько-акушерські пункти і 27 фельдшерських пунктів, і КНП «Малинська міська лікарня» Малинської міської ради, яка обслуговує також мешканців сусідніх громад. Крім того, є два приватні надавачі послуг охорони здоров'я. Заклади охорони здоров'я потребують оновлення матеріально-технічної бази, а мешканці громади потребують послуг вузько спеціалізованих фахівців. За даними НЗСУ, в Малинській громаді фактично все населення уклало декларації з лікарями.

3. Для надання соціальних послуг у громаді створено Малинський міський центр соціальних служб. Він надає широкий спектр послуг, у тому числі щодо запобігання потраплянню в складі життєві обставини, надає допомогу і проводить соціальну роботу з дітьми та молоддю. Крім того, в громаді функціонує КЗ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малинської міської територіальної громади», який надає соціальну послугу з догляду вдома та низку послуг побутового обслуговування. Окремі функції із соціального захисту виконує Комунальна установа "Малинський інклюзивно-ресурсний центр" , який надає послуги дітям з особливими освітніми потребами.

4. Завдяки створенню «Центру надання адміністративних послуг» мешканці можуть отримати широкий спектр адміністративних послуг та підвищити рівень їх якості та доступності. На даний час перелік Відділу «Центр надання адміністративних послуг» (ЦНАП) Малинської міської ради включає 300 послуг.

5. Мережа закладів культури і бібліотек у громаді характерна значною розгалуженістю. У населених пунктах громади функціонують 34 Будинки культури та сільських клубних заклади, Центр культури та дозвілля та 19 аматорських та народних колективів, 29 бібліотек (з них 26 сільських), Малинська дитяча школа мистецтв (400 вихованців), Малинський міський музей.

6. Громада приділяє значну увагу популяризації фізичної культури та спорту серед місцевого населення. На території громади розташовано 42 спортивні споруди, в тому числі 1 стадіон на 1,5 тисячі відвідувачів, 15 ігрових спортивних майданчиків, 2 майданчики з тренажерним обладнанням, 3 футбольних поля, 11 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, 7 спортивних залів, 2 стрілецькі тири, 1 міні-футбольний майданчик.

Житлово-комунальна та енергетична інфраструктура

1. Станом на 2020 рік у Малинській міській територіальній громаді налічувалось 16450 заселених житлових будинків з яких більше 95% - індивідуальні. Загальна площа житлового фонду становить 1256,2 тис. м2.

2. Забезпеченість житлом у громаді перевищує обласний та загальнодержавні показники і становить 33 м2 на 1 особу.

3. У громаді наявне централізоване тепло- та водопостачання, до комунального водопостачання підключено 41% помешкань, до центрального опалення – всього 17%..

4. Підтримку комунальної інфраструктури та інженерних мереж Малинської міської ТГ здійснюють чотири комунальні підприємства

5. Внаслідок російської збройної агресії повністю, або частково зруйновані та пошкоджені об'єкти в громаді, зокрема 772 житлових будинки, 15 закладів освіти, 5 закладів охорони здоров'я, 8 закладів культури, 7 адміністративних будівель, 13 промислових підприємств, 21 торгівельний заклад, 1 міст, який з'єднував шляхи державного значення, автомобільні шляхи та інші 27 об'єктів.

Транспортна інфраструктура та зв'язок

1. Громада має розвинуту дорожню мережу. Територію Малинської міської територіальної громади перетинають міжнародна магістраль М-07 Київ-Ковель-Ягодин та територіальні автомобільні дороги (Т-0608, Т-0607). Це обумовлює наявність великої кількості транспортних пасажирських маршрутів, які проходять територією громади і зокрема через її центр – м. Горохів. Найбільше маршрутів Луцького і Львівського напрямків.

2. Автостанція в м. Малині забезпечує функціонування автобусних маршрутів до Овруча, Вінниці, Хмельницька, Бердичева, Житомира, Києва.

3. Через територію громади проходить Південно-Західна залізниця зі станцією Малин, що знаходиться в місті Малині, завдяки чому працює транспортне сполучення з Житомиром, Києвом, Львовом, Брестом тощо.

4. Транспортне сполучення між населеними пунктами громади забезпечують 10 міських маршрутів, 10 приміських маршрутів, 16 міжміських внутрішньообласних маршрутів.

5. Громада покрита мережею стаціонарного та мобільного зв'язку. Усі населені пункти мають доступ до мережі Інтернет. Водночас значна частина соціальних закладів не має підведеного оптоволокна, що дозволяє забезпечити якісний швидкісний інтернет.

6. Представництва найбільших поштових операторів України мають у громаді свої відділення, працює 4 стаціонарні відділення і 9 пересувних відділень Укрпошти, а також 5 відділень «Нової пошти».

7. Із 77 населених пунктів громади 43 населені пункти або 55,8 % підключено до широкосмугового інтернету з використанням волокно-оптичних технологій.

Туристична інфраструктура

1. Малин без сумніву можна назвати брамами, що відкриваються у древлянську для туристів та гостей. Адже історично він першим зустрічав як ворогів, так і усіх київських князів, та був форпостом древлянської землі. Малин відвідали майже усі президенти України.

2. Сьогодні це сучасне місто, яке очолює Малинську територіальну громаду, і має безліч цікавих туристичних родзинок, які можуть становити цікавість для розвитку історико-краєзнавчого, рекреаційного, фестивального, промислового та інших видів туризму, а також унікальних штучно створених водних об'єктів, таких як Малинське море.

3. У Малинській громаді є готелі та затишні кав'ярні на різний смак, гарна природа, водойми і парки, пам'ятники і храми, цікаві туристичні об'єкти і музеї, талановиті майстри, які можуть провести різні майстер-класи, та гостинні люди, які готові відкрити для гостей найцікавіші куточки свого чарівного древлянського краю.

4. На території громади діє добре розвинена мережа торгівлі та закладів побутового обслуговування.

VI. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Містобудівна документація є інструментом регулювання планування, забудови та іншого використання територій. Стратегічні документи, у тому числі програми економічного, соціального та культурного розвитку територій повинні узгоджуватись з містобудівною документацією відповідного рівня. Генеральний план – це основний вид містобудівної документації на місцевому рівні, призначений для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту. Виключно після затвердження генплану можливе використання земель за новим функціональним призначенням. На підставі затвердженого генерального плану розробляються план зонування території та план земельно-господарського устрою. Відповідно до Закону «Про регулювання містобудівної діяльності» забудова територій має здійснюватись виключно на підставі затвердженої містобудівної документації. Зокрема, реалізація інвестиційних проєктів потребує наявності планів зонування території або детальних планів територій для видачі забудовникам містобудівних умов та обмежень.

Для міста Малин розроблено та 08.07.2022 року затверджено новий генеральний план (до цього керувалися планом, затвердженим у 1973 році). Загалом у громаді генеральні плани мають 34 населені пункти. Наразі необхідною є розробка для інших населених пунктів громади. Також є потреба у впровадженні містобудівного кадастру, розробці плану зонування території, розробці детальних планів території.

Серед проблемних питань: (1) неналежне фінансове забезпечення для розроблення комплексного плану просторового розвитку території громади, генеральних планів населених пунктів та схем зонування, актуалізованої топографо-геодезичної основи у системі координат УСК- 2000; (2) Неналежне фінансове забезпечення заходів по впорядкуванню землевпорядної документації.

Шляхи розв'язання проблем та завдання

- Розроблення комплексного плану просторового розвитку території громади, генеральних планів населених пунктів, схем зонування, детальних планів територій, актуалізованої топографо-геодезичної основи у системі координат УСК-2000 за рахунок бюджету громади у межах фінансових можливостей та із залученням субвенції із державного бюджету;
- Створення служби містобудівного кадастру.
- Ефективне та раціональне використання земель територіальної громади, а також стовідсотковий розрахунок по платі за землю землекористувачами, а відповідно і збільшення додаткових надходжень до бюджету громади за рахунок надходжень від землекористувачів.

- Активізація претензійно-позовної роботи до осіб, які використовують земельні ділянки без правовстановлюючих документів, ухиляються від укладання договорів оренди землі та сплати орендної плати.
- Раціональне і ефективне використання землі, проведення інвентаризації земель, виготовлення технічної документації по встановленню меж прибудинкових територій.
- Визначитись із тенденцією упорядкування існуючих територій забудови індивідуальних гаражів, гаражних масивів і перспективи створення об'єднань гаражних кооперативів.
- Максимальне сприяння у виділенні земельних ділянок для будівництва житлових будинків, господарських споруд (присадибні ділянки) та для ведення особистого селянського господарства жителям Малинської міської територіальної громади.
- Задоволення потреб територіальної громади територією для громадської забудови.

Висновки

Генеральні плани територій мають 34 населені пункти Малинської міської ТГ. Для м.Малин у 2022 році було розроблено і затверджено новий генеральний план.

VII. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Станом на 01 січня 2023 року у Малинській ТГ було зареєстровано 758 юридичних осіб - суб'єктів господарювання і 1655 фізичних осіб-підприємців (ФОП)[14], включаючи 11 фермерських господарств. З них: у м. Малин зареєстровано 530 юридичних осіб та 1375 ФОП, у старостинських округах - 228 юридичних осіб та 280 ФОП. Загальна кількість юридичних осіб в громаді – 275 некомерційних (неприбуткових) організацій[15], з них 84 громадські об'єднання та благодійні фонди і 483 юридичні особи, які здійснюють підприємницьку діяльність з метою отримання прибутку, в т.ч. 5 підприємств комунальної форми власності. Загальна кількість юридичних осіб – суб'єктів малого і середнього підприємництва перевищує 220.

Таблиця 1.7.1. Кількість зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у Малинській ТГ (на 1.01.2022 р.)

Категорія суб'єктів	Загальна кількість	Керівниками яких є:			
		Чоловіки, осіб	у % до загальної кількості	Жінки, осіб	у % до загальної кількості
Юридичні особи	732	528	72,1	204	27,9
Фізичні особи–підприємці	1356	676	49,9	680	50,1

Аналіз реєстрів юридичних осіб та ФОПів за основними видами економічної діяльності показав (станом на 02.09.2023 року, див. рис.1.7.1), що найбільше юридичних осіб зареєстровано в таких галузях: оптова і роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів; сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибне господарство; промисловість, у т.ч.: обробна промисловість; будівництво.

Найбільше ФОПів обрали основними видами економічної діяльності наступні: оптова і роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів; інформація і телекомунікації; промисловість, у т.ч.: обробна промисловість; професійна, наукова, та технічна діяльність; будівництво .

[14] за даними громади

[15] До некомерційних (неприбуткових) організацій відносять державні та комунальні організації (установи, заклади), асоціації, корпорації, консорціуми, концерни та інші об'єднання юридичних осіб, філії (інші відокремлені підрозділи), представництва, товарні біржі, кредитні спілки, споживчі товариства, політичні партії, громадські організації, релігійні організації, профспілки та об'єднання профспілок, благодійні організації, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків

У громаді працює понад 25 основних промислових підприємств. Найбільші галузі промисловості - целюлозно-паперова, каменедобувна та каменеобробна, лісове господарство та деревообробка. Кількість основних сільськогосподарських підприємств – понад 20.

Основна галузь с/г – рослинництво, провідні культури – жито, пшениця, овес, кукурудза, соняшник, ріпак. В 2023 році розпочато розвиток галузі тваринництва, а саме розведення корів.

У ФОП переважає оптова і роздрібна торгівля, деревообробка, надання побутових послуг.

Продукція підприємств промисловості є конкурентоспроможною і користується попитом на зовнішніх ринках. Підприємства міста мають постійні зовнішньоторговельні зв'язки, найбільше налагоджено співпрацю із Швейцарією. Протягом останніх років у громаді спостерігалась в основному стабільна ситуація із виробництвом і реалізацією промислової продукції. Дещо негативно позначилося на економічному розвитку запровадження карантинних заходів через пандемію гострої респіраторної хвороби COVID-19, водночас, підприємствам вдалось зберегти трудові колективи та втримати виробничі потужності.

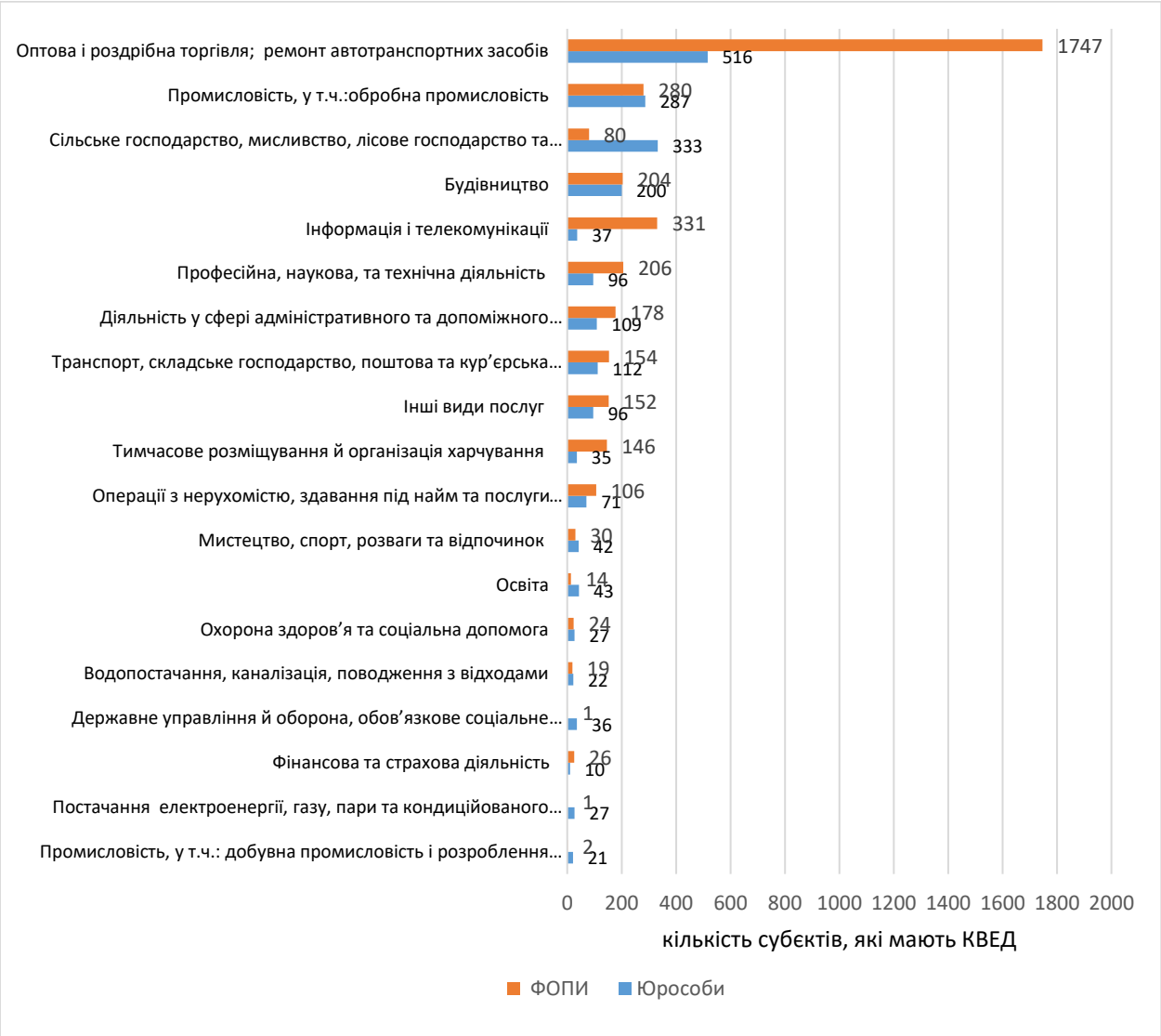


Рисунок 1.7.3. Кількість зареєстрованих за обраними КВЕДами у Малинській ТГ юридичних осіб та ФОПів, станом на 1.01.2023р.

За останніми доступними статистичними даними - у 2020 році в громаді налічувалось 60 малих підприємств, з середньорічною кількістю найманих працівників в них – 2132 особи, що складало 11% працездатного населення громади і 25,4% середньорічної зайнятості на малих підприємствах в загальній кількості найманих працівників. При цьому частка продукції цих підприємств в загальному обсязі реалізовано продукції (робіт) послуг складала 18%.

В громаді працює понад 10 підприємств із залученням іноземних інвестицій (Швейцарія, Ізраїль, США, Чехія, Кіпр та ін.) в галузях: целюлозно-паперова, хімічна, каменеобробна, деревообробна, машинобудування, сільське господарство.

З перших днів війни безпосередні бойові дії відбувались на території Малинщини, внаслідок чого на окремих земельних ділянках знаходяться вибухонебезпечні предмети. Це в поєднанні з ушкодженнями різного ступеню спричинило значний спад в роботі сільськогосподарських підприємств. Так, з 23 сільгоспвиробників діяльність на рівні 50-70 % від минулорічного показника змогли здійснити 16. З метою допомоги аграрному сектору проведено роботу щодо інформування та залучення виробників до державних програм фінансової підтримки та для отримання бюджетної безповоротної дотації.

Наразі промислові підприємства громади частково відновили свою діяльність, рівень виробництва становить 30-50% від довоєнного періоду. Основними стримуючими чинниками повноцінної роботи є значний відтік робочої сили (евакуація у період активних військових дій на території громади), пошук нових ринків збуту (окремі попередні угоди укладено з південними та східними партнерами України), зміна логістики, продовження військового стану на території держави. Крім того, окремі підприємства зазнали ушкоджень різного ступеню.

Підприємства громади працюють над збереженням існуючих потужностей, створення робочих місць наразі не передбачається.

Бізнес в громаді має свої асоціації та об'єднання, зокрема це: (1) Громадська організація «Асоціації фермерів та приватних землевласників Малинського району»; (2) Громадська організація підприємців Малинщини "Злагода"; (3) Громадська організація "Міжнародний економічний майданчик"

У Малинській ТГ високий рівень територіальної концентрації бюджетних установ та організацій, а також підприємницьких структур у м. Малин. При частці населення близько 70% від усього населення громади, в адміністративному центрі громади сконцентровано біля 65% усіх суб'єктів господарювання, 67% некомерційних організацій, установ (органи управління, самоорганізації населення, ГО тощо) та близько 80% ФОПів. Чисельність юридичних осіб по старостинських округах варіюється від 13 до 77 на округ (0,4- 3,2% загальної кількості в громаді) і в загальному показує залежність від розподілу чисельності населення по округах.

Серед старостинських округів найвища економічна активність має місце в Гранітненському та Малинівському старостинських округах, також досить високою вона є в Слобідському та Українківському. Натомість в Морозівському старостинському окрузі зареєстровано лише 13 суб'єктів господарювання (11 юридичних осіб), а в Горинському – 17 (станом на 01.01.2023).

За період з 1 січня 2022 року до 1 липня 2023 року було зареєстровано 455 нових суб'єктів підприємницької діяльності, з них – 29 юридичних осіб та 426 ФОП, грантовою допомогою щодо відкриття нової справи/нового підприємства скористались 16 осіб, також 4 суб'єкти скористалися компенсацією витрат на оплату праці.

Таблиця 1.7.2. Територіальний розподіл зареєстрованих у Малинській громаді юридичних та фізичних осіб, станом на 1.01.2023 р.

Населені пункти	Загалом		Юридичні особи				ФОПи	
	одиниць	*% у громаді*	Усього одиниць, у т.ч.	некомер-ційні	комер-ційні	*% у громаді*	одиниць	*% у громаді*
м. Малин	1905	78,9	530	210	320	69,9	1375	83,1
Ворсівський с.о.	31	1,3	20	9	11	2,6	11	0,7
Горинський с.о.	17	0,7	11	4	7	1,5	6	0,4
Дібрівський с.о.	23	1	11	3	8	1,5	12	0,7
Луківський с.о.	41	1,7	23	3	20	3	18	1,1
Любовицький с.о.	29	1,2	17	5	12	2,3	12	0,7
Малинівський с.о.	64	2,6	15	6	9	2	49	3,0
Морозівський с.о.	13	0,5	11	4	7	1,5	2	0,1
Недашківський с.о.	40	1,7	22	3	19	2,9	18	1,0

Нововороб'ївський с.о.	33	1,4	17	4	13	2,2	16	1,0
Пиріжківський с.о.	34	1,4	17	3	14	2,2	17	1,0
Слобідський с.о.	43	1,8	15	7	8	2	28	1,7
Українківський с.о.	43	1,8	13	2	11	1,7	30	1,8
Устинівський с.о.	20	0,8	10	2	8	1,3	10	0,6
Гранітненський с.о.	77	3,2	26	10	16	3,4	51	3,1
Малинська МТГ	**2413**	**100,0**	**758**	**275**	**483**	**100,0**	**1655**	**100,0**

Окрім зареєстрованих в громаді, працює ще понад 20 суб'єктів господарювання, які зареєстровані в інших громадах.

Таблиця 1.7.3. Динаміка зареєстрованих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у, 2021-2023 рр.

Суб'єкти господарювання	01.01.2022р.	01.01.2023р.
Усі суб'єкти ЄДРПОУ, од.:	1958	2413
Юридичні особи, в т.ч.	732	758
юридичні особи – підприємницькі структури (комерційні)[16]	475	483
Фізичні особи-підприємці	1356	1655

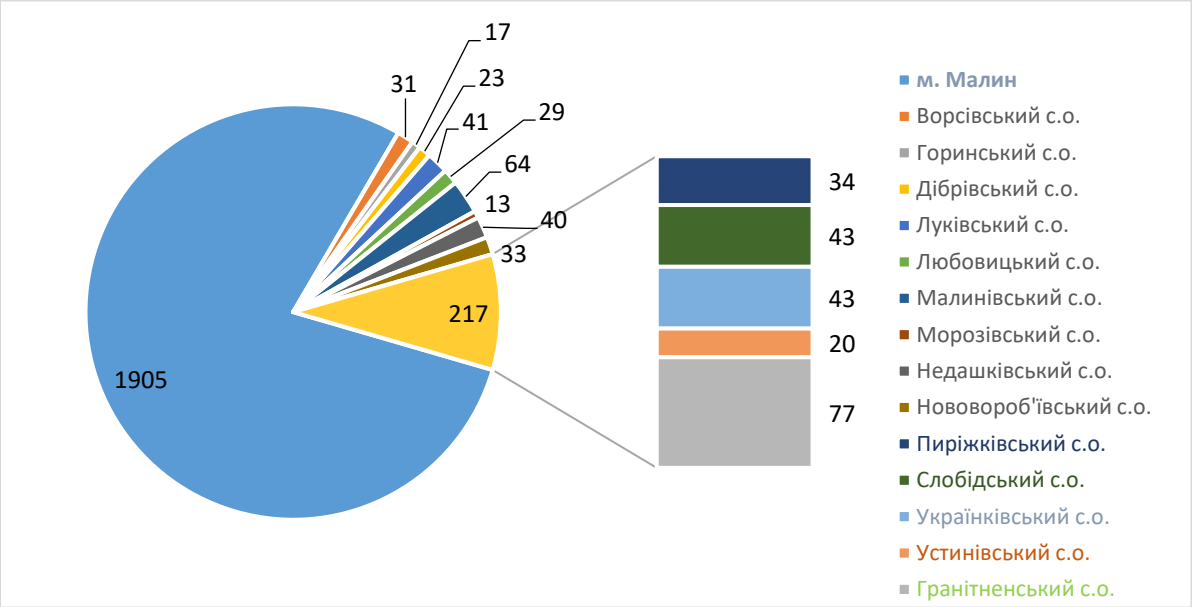


Рисунок 1.7.2. Територіальне розміщення суб'єктів господарювання (юридичні та фізичні особи) в розрізі старостинських округів, на 1.01.2023 р.

Таблиця 1.7.4. Найбільші роботодавці Малинської міської територіальної громади

Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників у 2020 р.
ПрАТ «Малинська паперова фабрика – Вайдманн»	Електроізоляційні види паперу, картон, фільтрувальні види паперу, глассин – папір для пакування харчових продуктів, основа для шпалер	509
Банкнотно-монетний двір Національного банку України	Електроізоляційні види паперу, картон, фільтрувальні види паперу, глассин – папір для	300

[16] За даними громади

	пакування харчових продуктів, основа для шпалер	
ДП «Вайдман Малин ізоляційні компоненти»	Деталі із ізоляційного картону складної конфігурації	162
ТОВ «Юнігран»	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	663
ПАТ «Рейл»	Вузли та допоміжні пристрої до верстатів, шайби двох виткові, вузли та деталі до локомотивів залізничного та рухового складу в т.ч. ТНС	65
ТОВ «Форест»	Піддони	25
ТОВ «Папір-Мал»	Серветки, туалетний папір	316
ТОВ «Малинська фабрика спеціального паперу»	Папір спеціальний захищений	81
ПП «Малинська меблева фабрика»	Виготовлення меблів	41
ДП «Малинське лісове господарство»	Заготівля деревини	407
ТОВ «Швейна фабрика «Ельфа»	Пошиття одягу	187
ПрАТ «Детвілер Ущільнюючі Технології Україна»	Вироби з гуми	93
ТОВ «Екогран»	Виготовлення паливних гранул	108
Виробничий підрозділи «Пенізевицький кар'єр» філії «Центр управління промисловістю» ПАТ «Українська залізниця»	Добування декоративного та будівельного каменю	191
ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»	Добування декоративного та будівельного каменю	191
ПАТ «Малинський каменедробильний завод»	Добування піску та гравію	95
ТОВ «Граніт ЛТД»	Добування декоративного та будівельного каменю	62
ТОВ «Юнігран-Сервіс»	Виробництво вибухових речовин	59

Найбільшими платниками податків в громаді є: (1) ПрАТ «МПФ -ВайдманН»; (2) Управління освіти, молоді, спорту та національно-патріотичного виховання виконкому ММР; (3) Банкнотно-монетний двір; (4) ДП «Малинський лісгосп АПК»; (5) ТОВ «Картонно-паперова фабрика «Папір-Мал». У таблиці 1.7.5 представлені найбільші комерційні юридичні особи громади за обсягами сплати податків та платежів до бюджету.

Таблиця 1.7.5. Найбільші комерційні організації Малинської міської територіальної громади за обсягами сплати податків до місцевого бюджету, 2022 р., тис. грн

Назва організації	ПДФО	Земельний податок з юр. осіб	Орендна плата з юр. осіб	Єдиний податок з юр. осіб	Усього
ПрАТ«Малинська паперова фабрика - Вайдманн»	13981,0	2231,6	14,2	0	16226,0
ДП «Малинський лісгосп АПК»	5291,1	423,8	0	720,3	6435,2
ТОВ «Картонно-паперова фабрика «ПАПІР-МАЛ»	5464,1	0	431,0	0	5895,1
ТОВ «Юнігран»	5731,5	0	385,5	0	6117,0
ТОВ «Юнігран-сервіс»	2806,7	0	43,5	0	2850,2
ТОВ «Екоплант»	1898,7	234,6	0	0	2133,3
ТОВ «Агрофірма Малинівська»	887,9	0	696,1	238,0	1584,0

Структура економіки за видами економічної діяльності

В громаді більше 80% усієї площі громади складають землі сільськогосподарського та лісогосподарського призначення, і це пояснює розвиток таких галузевих напрямів в громаді, як сільське господарство та лісове господарство. Запаси декоративно-облицювального каменю

(лабрадориту, граніту, габро) мають великий попит в Україні та за кордоном. Також є запаси будівельного та облицювального каменю. На території громади знаходиться родовище для видобування червоної глини, піску та торфу площею 15 га на 2 млн куб.м, яке на даний час не експлуатується – але воно розглядається як елемент, що складає інвестиційну привабливість Малинської громади в її інвестиційному паспорті.

Добувна промисловість представлена трьома щебневими підприємствами: ПАТ «МКДЗ», ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» і ВП «Пенізевицький кар'єр» філії ЦУП ПАТ «Українська залізниця».

Запаси декоративно-облицювального каменю визначили сталий розвиток виробництва неметалевих мінеральних виробів, яке представлено понад 10 підприємствами, найбільші з яких ПМП «Полісся», ТОВ «Граніт ЛТД».

У галузі оптової торгівлі будматеріалами одним з найпотужніших є ТОВ «Юнігран».

Торгівельні послуги на території громади надають 260 торгових точок, 8 АЗС, 15 аптечних кіосків і аптек та 19 закладів громадського харчування на 1897 посадкових місць. На території громади функціонує кооперативний ринок.

В Таблиці 1.7.6 представлені підприємства та організації, які забезпечують найбільші обсяги ПДФО в громаді.

Таблиця 1.7.6. Основні суб'єкти господарювання та структура економіки Малинської МТГ за надходженнями ПДФО до бюджету громади в 2022 році

Вид економічної діяльності	Частка сплаченого ПДФО в загальному обсязі ПДФО бюджету громади %	Основні суб'єкти господарювання
Промисловість	47	ПрАТ«Малинська паперова фабрика -Вайдманн» ТОВ «Екоплант» ТОВ «Картонно-паперова фабрика «ПАПІР-МАЛ» ТОВ «Юнігран-сервіс» Банкнотно-монетний двір
Бюджетна сфера - Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування Освіта Охорона здоров'я	31	Управління освіти, молоді, спорту та національно-патріотичного виховання виконкому Малинської міської ради
Суб'єкти малого підприємництва	9	-
Торгівля	2	ТОВ «Юнігран»
Сільське господарство, лісове та рибне господарство	1	ТОВ «Агрофірма Малинівська»
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (Н)	1	-
Інші ВЕД	9	ДП «Малинський лісгосп АПК»
Всього	**100**	х

Обсяг єдиного податку, сплаченого ФОПами: 2021 р.- 30911428,19 грн; 2022 - 25648577,34 грн.

До перспективних видів економічної діяльності, які могли б активно розвиватись в громаді можна віднести: добувну промисловість, будівельну галузь, переробну промисловість (зокрема поглиблена переробка с/г продукції, целюлозно паперова промисловість, деревообробка), транспортні послуги і складське господарство (в межах розвитку Індустріального парку)

Сільське господарство

У громаді високий потенціал розвитку агропромислового комплексу (родючі землі, сприятливі умови для вирощування с/г продукції, ягідництва, розвитку молочного та м'ясного скотарства). У галузевій структурі сільського господарства рослинництво становить 90%, тваринництво – 10%. Основними напрямами галузі рослинництва є вирощування зернових (жито, пшениця,

овес, кукурудза) та олійних культур (соняшник, ріпак). Основним напрямом галузі тваринництва є вирощування великої рогатої худоби.

Наявність родючих ґрунтів та значного банку с/г земель сприяє тому, що попри велику кількість суб'єктів підприємництва сільськогосподарського профілю, які зареєстровані у громаді, на території громади працюють також підприємства з-за меж громади. Частина з них – ті, що релоковані під час війни.

Найбільші виробники с/г культур: ТОВ "Городок-Агро", ТОВ "Ксант -2", ТОВ "АГРОФІРМА МАЛИНІВСЬКА", ТОВ "Овочева технологічна компанія", ФГ "Українка", ТОВ "Агро Мрія МСС", ТОВ «Гранум - плюс».

Найбільші площі землі в обробітку має ТОВ "Агрофірма Малинівська" – 1648 га, на яких вирощує кукурудзу.

Внаслідок війни на окремих земельних ділянках на території Малинщини знаходяться вибухонебезпечні предмети. Це в поєднанні з ушкодженнями різного ступеню спричинило значний спад в роботі с/г підприємств. Так, з 23 сільгоспвиробників діяльність на рівні 50-70 % від минулорічного показника змогли здійснити 16. З метою допомоги аграрному сектору проведено роботу щодо інформування та залучення виробників до державних програм фінансової підтримки та надано допомогу фізичним особам для отримання бюджетної безповоротної дотації за утримання великої рогатої худоби (корів) усіх напрямів продуктивності.

Основна частина с/г продукції в Малинській громаді виробляється великими сільгосппідприємствами та фермерськими господарствами, натомість малі господарства, в тому числі сімейні, часто не мають постійно діючих каналів реалізації с/г продукції, наявної техніки для обробітку землі.

Промисловий потенціал громади

Малинська громада має певною мірою сформований промисловий потенціал. Зокрема, в громаді працює понад 10 підприємств із залученням іноземних інвестицій в галузях - целюлозно паперова, хімічна, каменеобробна, деревообробна, машинобудування, сільське господарство. Інвестиції залучені з Швейцарії, Ізраїля, США, Чехії, Кіпру та ін. Серед ключових підприємств, які формують промисловий потенціал громади: Приватне акціонерне товариство "Малинська паперова фабрика-Вайдманн" (м. Малин), яка займає 60 % обсягу целюлозно-паперової галузі громади; Група компаній «Юнігран»; Приватне акціонерне товариство «Детвілер Ущільнюючі Технології Україна»; ТОВ «Амстед-Рейл» (головний офіс у Києві, виробничі потужності в м. Малин); Приватне акціонерне товариство «Рейл»; ТОВ «Малинська швейна фабрика «Ельфа»; ДП «Малинський лісгосп АПК»; ТОВ «Картонно-паперова фабрика «Папір-Мал»; ПП «Малинська меблева фабрика»; ТОВ «Екоплант»; ТОВ «Форест» (м.Малин).

Підприємницьке середовище

У розрахунку на 10 тис. населення (за даними громади, на 1.01.2022– 36723 осіб) кількість юридичних осіб в громаді складає 205,6 осіб, а кількість ФОПів – 449,3 одиниць. Такі показники є вищими за середні по Україні.

Загалом у громаді зареєстровано 1655 ФОП, з них 1375 (або 83%) зареєстровано у адміністративному центрі громади м. Малин. Є потреба в стимулюванні підприємницької активності мешканців ув сільських населених пунктах.

Підприємницька активність громади залежить від податкового навантаження. В компетенції ОМС регулювати такі місцеві податки як єдиний податок, податок на нерухоме майно, земельний податок, транспортний податок, туристичний збір, встановлення розмірів орендної плати. В цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців. Як і більшість громад, Малинська ТГ встановила максимальні ставки єдиного податку. Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, знаходяться в середині законодавчо встановленого діапазону. Ставки земельного податку залежно від виду та розміщення земельних ділянок в громаді дещо різняться, але встановлені в середині законодавчо встановленого. Ставки туристичного збору у Малинській громаді для внутрішнього туризму встановлені по верхній межі (0,5% від розміру мінімальної заробітної плати,

встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року), а для в'їзного туризму 1% (при граничній межі 5%).

Водночас вплив органів місцевого самоврядування на податкове середовище громади не можна вважати визначальним. Можливості регулювання ставок місцевих податків і зборів залишається достатньо незначними. За оцінками підприємців, значно важливішим для них є налагодження діалогу з представниками органів місцевого самоврядування та представництв державних органів, з якими працюють підприємці, а також створення сприятливих умов для їх функціонування в громаді.

Загалом в країні малий та середній бізнес важче, ніж великий справлявся з проблемами, які виникли під час війни. Водночас це не вплинуло на загальні обсяги сплачених податкових платежів до бюджету Малинської ТГ у 2022 році.

Найбільшою проблемою для підприємств в умовах воєнного стану стала нестача обігових коштів, падіння купівельної спроможності населення, порушення логістичних поставок продукції.

Інвестиційний потенціал громади

Малинська ТГ характеризується високим інвестиційним потенціалом для розвитку бізнесу. Основними перевагами громади є:

- вигідне географічне і логістичне розташування. Через територію громади проходить Південно-Західна залізниця зі станцією «Малин», що знаходиться в місті Малині. Працює сполучення з Коростенем, Житомиром, Києвом, Львовом та іншими містами. По території громади пролягають важливі автошляхи: Т-0607 Черняхів-Малин-Термахівка; Т-0608 Овруч-Малин-Кочерів, який поєднує громаду з автошляхом міжнародного значення М06 Київ -Чоп, Європейським автомобільним маршрутом Е40 (Кале-Брюссель – Краків – Київ – Ташкент-Алмати - Ріддер); автошлях міжнародного значення М-07 Київ-Ковель-Ягодин;
- наявність соціальної, торгівельної, побутової інфраструктури;
- 40% мешканців є працездатними (станом на 28.08.2023 р. в громаді загалом 33 671 мешканців); за час війни до громади перемістилось 1759 осіб із південних та східних областей України, з них 700 осіб працездатного віку;
- наявність фахового коледжу (Малинський коледж лісотехнічного напряму);
- наявність досвіду залучення іноземних інвестицій в громаді;
- наявність інвестиційних пропозицій, представлених в інвестиційному паспорті громади.

Важливо, що громада має розроблений інвестиційний паспорт, який представлений на офіційному сайті громади.

Висновки

1. В Малинській громаді економічна активність є досить розвиненою – зареєстровано більше 2400 суб'єктів господарської діяльності, більше двох третин яких знаходяться в м. Малин. З 1 січня 2022 року, тобто переважно в воєнний час зареєстровано 455 нових суб'єктів підприємницької діяльності, з них – 29 юридичних осіб та 426 ФОП.

2. У галузевій структурі економіки громади переважають целюлозно-паперова, каменедобувна та каменеобробна промисловість, лісове господарство та деревообробка, та сільське господарство. Працює більше 10 підприємств з іноземними інвестиціями. Найбільшими роботодавцями станом на кінець 2020 року були ТОВ «Юнігран», ПрАТ «Малинська паперова фабрика – Вайдманн», ДП «Малинське лісове господарство», ТОВ «Папір-Мал» та Банкнотно-монетний двір Національного банку України.

3. Особливістю розвитку громади є диверсифікація економіки громади та наявність секторів економіки з високою доданою вартістю. До перспективних видів економічної діяльності, які могли б активно розвиватись в громаді. можна віднести: добувну та переробну промисловість (зокрема поглиблена переробка сільськогосподарської продукції, виробництво меблів, паперова промисловість), будівництво, сільське господарство.

4. В розрахунку на 10 тис. населення (кількість населення станом на 1.01.2022 за даними громади – 36723 осіб) кількість юридичних осіб в громаді складає 205,6 осіб, а кількість ФОПів – 449,3 одиниць. Такі показники є вищими за середні по Україні. Концентрація суб'єктів підприємництва по старостинських округах корелює з кількістю населення в них.

5. У цілому у громаді створене сприятливе податкове середовище для бізнесу та місцевих мешканців, більшість ставок місцевих податків та платежів встановлені нижче граничних.

6. Малинська МТГ характеризується високим інвестиційним потенціалом для розвитку бізнесу. Громада має розроблений інвестиційний паспорт, який представлений двома мовами (українською та англійською) на офіційному сайті громади. В паспорті представлено низку інвестиційних об'єктів, які можуть бути привабливі для інвестора.

VIII. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Фінансову базу функціонування місцевого самоврядування в Малинський міській ТГ створює бюджет громади. Його розробку й виконання забезпечує виконавчий комітет міської ради, а рішення про схвалення бюджету приймає Малинська міська рада.

На 2023 рік за уточненим планом затверджено доходи в розмірі 381 050 216 грн, а видатки – 397 799 065,95 грн. [17] У 2022 році порівняно з 2021 роком загальний обсяг бюджетних доходів скоротився на 22,7%, а видатків – на 15,5%, результатом чого стала поява бюджетного дефіциту, який також продовжить існувати у 2023 році.

Таблиця 1.8.1. Загальний обсяг фактичних доходів і видатків бюджету Малинської ТГ

Показники	2021	2022
Доходи	438149179,78	338715001,05
Видатки	418264608,68	353450468,59
Дефіцит(-) / Профіцит	19884571,10	-14735467,54

У структурі бюджету безумовно переважає **загальний фонд**, частка якого у доходах становила в 2021 р. – 92%, а в 2022 р. – 98,6%, а у видатках відповідно 85,6% і 97,4%.

Доходи

Основну роль у формуванні бюджету Малинської міської ТГ відіграють податкові надходження, які забезпечують більше половини доходів, а також офіційні трансферти, отримані з бюджетів інших органів влади. У 2022 році порівняно з попереднім роком відбулись суттєві структурні зрушення: частка податкових надходжень зросла з 56,37% до 65,98%, тоді як в абсолютному вимірі вони скоротились на 23521475,60 грн; водночас частка офіційних трансфертів зменшилась на 10 в.п. і впала до 31,44%.

Таблиця 1.8.2. Доходи бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках

Показники	2021		2022	
	грн	%	грн	%
Доходи, у тому числі	**438149179,78**	**100**	**338715001,05**	**100**
Податкові надходження	246994246,75	56,37	223472771,15	65,98
Неподаткові надходження	7474771,13	1,71	8090640,82	2,39
Доходи від операцій з капіталом	807087,50	0,18	672581,91	0,20
Офіційні трансферти	182873074,40	41,74	106479007,17	31,44

[17] Аналіз бюджету Малинської міської ТГ здійснено на основі даних порталу Open Budget: https://openbudget.gov.ua/local-budget/0656400000/info/indicators

Податкові надходження

Податкові надходження виступають основним джерелом доходів бюджету громади. У зв'язку з воєнними діями їх динаміка є негативною: обсяг отриманих податкових надходжень скоротився за усіма видами податкових платежів, що показують дані Таблиці 1.8.3. Незважаючи на це, індекс податкоспроможності громади не змінився і залишився на рівні 1,03[18].

Таблиця 1.8.3. Динаміка податкових надходжень бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках, грн

Показники	2021	2022	Приріст 2022 р. до 2021 р.
Податкові надходження, у тому числі	**246 994 246,75**	**223 472 771,15**	**-23521475,60**
Податок та збір на доходи фізичних осіб	157970347,86	152521808,56	-5448539,30
Податок на прибуток підприємств	1151,11	220	-931,11
Рентна плата за використання інших природних ресурсів	10482823,34	6773074,37	-3709748,97
Акцизний податок	9774804,50	6065959,06	-3708845,44
Місцеві податки і збори	68477191,18	57759925,64	-10717265,54
Інші податки та збори	287928,76	351783,52	63854,76

У структурі податкових надходжень ключову роль відіграють дві категорії доходів – **податок на доходи фізичних осіб**, який становить 63,96% у 2021 році та 68,25% у 2022 році від усіх отриманих податків та **місцеві податки і збори**, частка яких у відповідні роки дорівнювала 27,26% і 25,39%.

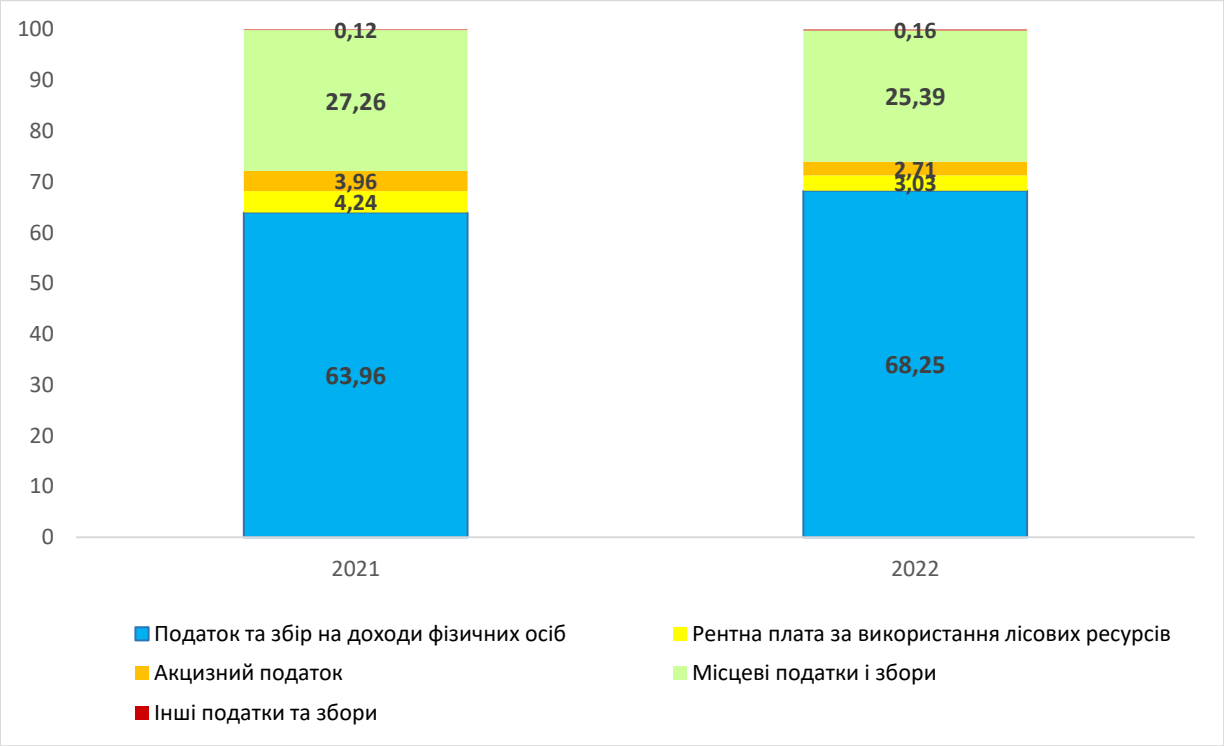


Рисунок 1.8.1. Структура податкових надходжень бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках

Найбільші платники ПДФО в Малинській громаді ПрАТ «МПФ -ВайдманН», Управління освіти, молоді, спорту виконкому Малинської міської ради, Банкнотно-монетний двір, ДП «Малинський лісгосп АПК», ТОВ «Картонно-паперова фабрика «Папір-Мал».

[18] За даними Інформаційно-аналітичної системи моніторингу статистичних та адміністративних поаказників територіальних громад https://tdukr.maps.arcgis.com/apps/dashboards/e0c20d364bef4ab9b7c944e9e27e88c5

Оскільки оподаткування доходів фізичних осіб є основним джерелом податкових надходжень громади, особливо важливо здійснювати заходи щодо виведення заробітної плати та зайнятості населення з «тіньового» сектора економіки та їх легалізації. З цією метою рішеннями виконавчого комітету були утворені комісія з детінізації грошових доходів та відносин у сфері зайнятості та мобільна робоча група з легалізації заробітної плати та зайнятості населення. З початку 2023 року було проведено 10 рейдів мобільною робочою групою з питань легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення, обстежено 252 суб'єктів господарювання, з якими проведено інформаційно-роз'яснювальну роботу з питань легалізації найманої праці. Також на сайті Малинської міської ради та у фейсбуці постійно оприлюднюються відповідні інформаційні матеріали.

Другим за важливістю джерелом податкових надходжень є **місцеві податки і збори**. Їх частка у податкових надходженнях становила 27,72% у 2021 році та 25,85% у 2022 році. Скорочення склало 10 717 265,54 грн (див. таблицю1.8.4.).

Основні надходження з податку на майно становить орендна плата з юридичних осіб (близько 40% від загального обсягу надходжень від цього податку в 2022 р. і 45% в 2021 р), а також земельний податок з юридичних осіб (близько 28% у 2022 р. і майже 24 % у 2021 р.). Порівняно з попереднім роком у 2022 р. найбільше скорочення у складі податку на майно відбулось за орендною платою юридичних осіб Ставки земельного податку і пільги щодо його сплати встановлені рішенням Малинської міської ради від 12.07.2021 р. № 375.

Таблиця 1.8.4. Структура і динаміка місцевих податків і зборів у бюджеті Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках

Показники	2021		2022		Приріст 2022 р. до 2021 р., грн
	грн	%	грн	%	
Місцеві податки і збори, у тому числі	**68477191,18**	**100**	**57759925,64**	**100**	**-10717265,54**
Податок на майно	32764704,03	47,85	27022679,6	46,78	-5742024,43
Єдиний податок	35648460,13	52,06	30716306,13	53,18	-4932154
Туристичний збір	64027,02	0,09	20939,91	0,04	-43087,11

Єдиний податок формується передусім фізичними особами-підприємцями (понад 80% надходжень цього податку). Порівняно з попереднім роком у 2022 р. відбулось скорочення надходжень єдиного податку з фізичних осіб, тоді як надходження від єдиного податку з юридичних осіб та із сільськогосподарських товаровиробників – зросли. Ставки єдиного податку встановлені рішенням Малинської міської ради від 12.07.2021 р. № 378.

Офіційні трансферти

Офіційні трансферти, отримані з державного та місцевих бюджетів, виступають другим за своїм значенням джерелом доходів бюджету Малинської міської ТГ. У 2022 році їх частка у бюджетних доходах зменшилась із 41,74% до 31,44%, що в абсолютному вимірі – на 76 394 067,23 грн менше, ніж у 2021 році (див. таблицю 1.8.5).

Провідну роль у складі офіційних трансфертів відіграє субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам. У 2021 році вона включала освітню субвенцію та субвенцію на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально культурної сфери. Крім того, були виділені субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, а також на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до інтернету в сільській місцевості.



Рисунок 1.8.2. Структура офіційних трансфертів, отриманих бюджетом Малинської міської ТГ у 2021 р. і 2022 р.

В 2022 році 100% субвенції з державного бюджету становила освітня субвенція, і вона покрила 46,5 % бюджетних видатків на освіту (у 2021 р. цей показник дорівнював 49%).

За рахунок коштів ДФРР в 2020-2021 роках в Малинській міській ТГ було реалізовано проєкт «Реконструкція навчального корпусу школи-ліцею №1 по вул. Парковій, 4 в м. Малині».

Таблиця 1.8.5. Структура і динаміка офіційних трансфертів, отриманих бюджетом Малинської міської ТГ у 2021 р. і 2022 р.

Показники	2021		2022	
	грн	%	грн	%
Офіційні трансферти, у тому числі	**182873074,40**	**100**	**106479007,17**	**100**
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	141223788	77,23	104052700	97,72
Субвенція з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам	38927986,40	21,29	2426307,17	2,28
Дотації з місцевих бюджетів іншим місцевим бюджетам	2721300		-	-

Видатки

Загальний обсяг бюджетних видатків Малинської міської ТГ у 2022 році скоротився на 64 814 140,09 грн порівняно з довоєнним 2021 роком. Зменшення відбулось за всіма категоріями видатків бюджету, окрім видатків на соціальних захист і соціальне забезпечення, які збільшились на 1 735 904,71 грн, та видатків на громадський порядок, безпеку та судову владу, які зросли на 2 232 991,83 грн.

Таблиця 1.8.6. Динаміка видатків бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках, грн

Показники	2021	2022	Приріст 2022 р. до 2021 р.
Видатки, у тому числі	**418264608,68**	**353450468,59**	**-64 814 140,09**
Загальнодержавні функції	48434022,65	47240007,17	-1 194 015,48
Громадський порядок, безпека та судова влада	495073	2728064,83	2 232 991,83
Економічна діяльність	29324859,29	7592650,28	-21 732 209,01
Охорона навколишнього природного середовища	855642	3238,26	-852 403,74
Житлово-комунальне господарство	50919118,75	26258823,45	-24 660 295,30

Охорона здоров'я	13489187,64	11068548,67	-2 420 638,97
Духовний та фізичний розвиток	18704698,12	14724667,06	-3 980 031,06
Освіта	237651444,6	223708001,5	-13 943 443,07
Соціальний захист та соціальне забезпечення	18390562,63	20126467,34	1735904,71

Найбільший обсяг скорочення відбувся за такими категоріями, як житлово-комунальне господарство та економічна діяльність, де порівняно з 2022 роком зменшення становило відповідно 24 660 295,30 грн і 21 732 209,01 грн.

Загалом бюджет Малинської ТГ має соціальний характер. На соціальні функції – освіта, охорона здоров'я, духовний і фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення – припадає 68,9% від загального обсягу бюджетних видатків у 2021 році і 76,28% у 2022 році.

У структурі видатків бюджету Малинської ТГ безумовно переважають видатки на освіту, частка яких у 2021 році дорівнювала 56,82%, а в 2022 році зросла до 63,29% (див. рис.1.8.3.), незважаючи на зменшення обсягу видатків на 13 943 443,07 грн порівняно з 2021 роком. При цьому у 2022 році 46,5%, а в 2021 майже 49% видатків на освіту було забезпечено за рахунок освітньої субвенції.

Друге місце в структурі бюджетних видатків займає фінансування загальнодержавних функцій, до яких належить, передусім, забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування. Воно дорівнювало в 2021 році 11,58%, а в 2022 збільшилось до 13,37%, попри зменшення в абсолютному вимірі на 1 194 015,48 грн. Показово, що ці видатки зазнали одного з найменших скорочень обсягів фінансування серед усіх категорій бюджетних видатків порівняно з 2021 роком.

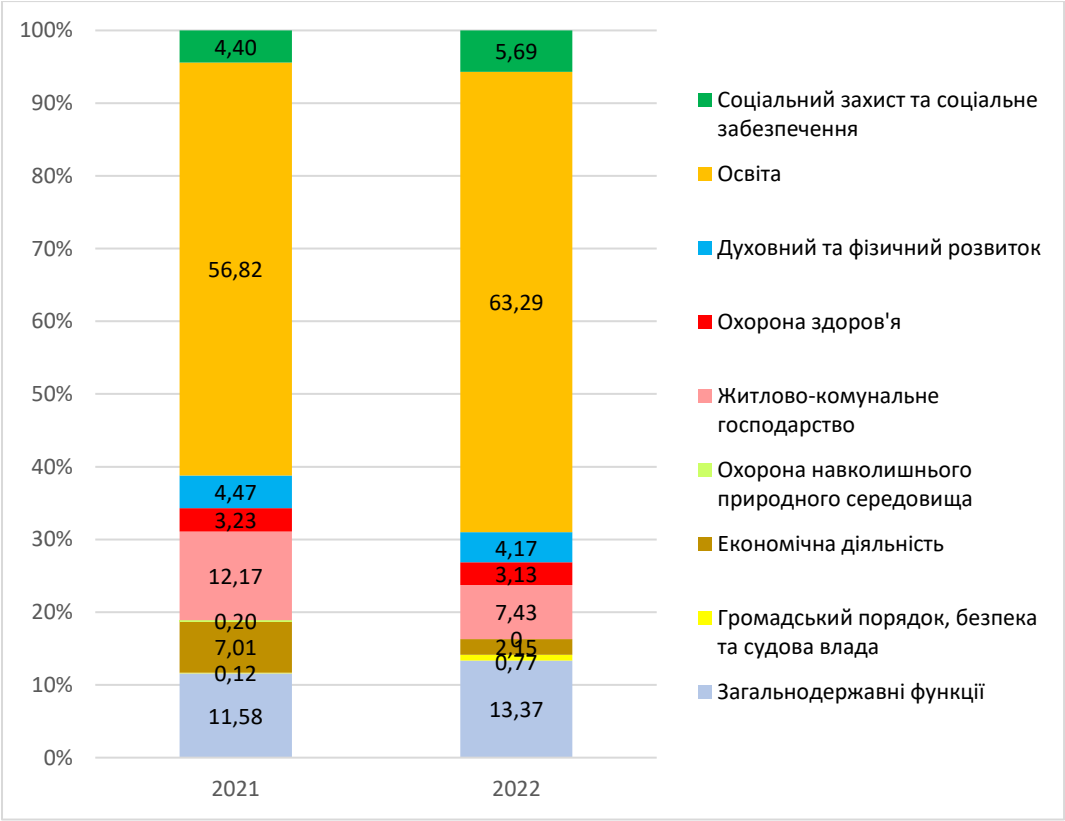


Рисунок 1.8.3. Структура видатків бюджету Малинської міської ТГ у 2021 і 2022 роках, грн

Фінансова спроможність громади у порівнянні з іншими громадами Житомирської області

Спроможність громади визначається за Методикою формування спроможних громад (Постанова КМУ від 08.04.2015 № 214).

У 2022 році Малинська громада за основними показниками фінансового стану (див. таблицю 1.8.7.) має значення кращі за середній рівень всіх громад Житомирської області за двома показниками (видатки загального фонду на 1-го мешканця та індекс податкоспроможності). Позитивним можна вважати нижчі ніж середні в області витрати громади на утримання апарату управління, розраховані на 1 мешканця. З іншого боку, рівень капітальних видатків в 3 рази нижче за середньообласне значення, що свідчить про низьку інвестиційну активність місцевої влади.

Таблиця 1.8.7. Місце громади в регіоні за показниками фінансової спроможності, 2021-2022 роки [19]

Показник	Малинська громада		У середньому громади Житомирської області		Місце громади в рейтингу громад регіону	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Надходження загального фонду на 1 мешканця, грн	6681	6194	5709	6854	15	26
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн	21 816	18 059	52 160	47 724	26	33
Частка місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, %	27,26	25,39	30,91	28,21	41	43
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень загального фонду до території громади), тис. грн/км^2	223 310	202 187	661 578	1 015 986	16	22
Видатки загального фонду на 1 мешканця, грн	9518	9370	8908	9027	17	19
Капітальні видатки на 1 мешканця, грн	779	156	941	473	26	44
Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця, грн	1242	1199	1524	1565	39	46
Індекс податкоспроможності	1,03	1,03	0,8	0,8	-	-

Малинська міська ТГ має високий рівень спроможності: за площею громади; за чисельністю населення; за кількістю учнів у закладах освіти; за індексом податкоспроможності. Проте за часткою місцевих податків і зборів громада демонструє середній рівень спроможності.

Висновки

1. У 2022 році бюджет Малинської міської територіальної громади скоротився як за доходами, *так і за видатками, що є, насамперед, наслідком воєнного стану. Порівняно з 2021 роком, у бюджеті громади утворився бюджетний дефіцит.*

2. Основу бюджетних доходів становлять податкові надходження, частка яких у 2022 році зросла до 66 %. Другим за важливістю джерелом формування бюджету виступають офіційні трансферти і забезпечують третину доходів бюджету, серед яких у 2022 році 98% належало освітній субвенції.

3. У структурі податкових надходжень головну роль відіграє податок на доходи фізичних осіб. Бюджет громад залежить від 5 основних платників податків, серед яких 4 суб'єкти

[19] https://decentralization.gov.ua/news/14281

належать до сфери бізнесу, а один – Управління освіти, молоді та спорту виконкому міської ради. Місцеві податки і збори формують близько чверті податкових надходжень.

4. Бюджет Малинської міської ТГ має соціальний характер. На соціальні функції – освіта, охорона здоров'я, духовний і фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення – припадає 68,9% від загального обсягу бюджетних видатків у 2021 році і 76,28% у 2022 році.

У структурі видатків бюджету Малинської міської ТГ безумовно переважають видатки на освіту, частка яких у 2022 році зросла до 63,29%, незважаючи на зменшення обсягу видатків порівняно з 2021 роком.

5. За основними фінансовими показниками Малинська міська ТГ належить до громад з високою спроможністю. Проте порівняно із середніми значеннями фінансових показників громад Житомирської області спостерігаються нижчі показники. Особливу увагу необхідно звернути на низьку інвестиційну активність місцевої влади.

IX. СИСТЕМА ОРГАНІВ ВЛАДИ

Структура органу місцевого самоврядування та виконавчого комітету

Місцеве самоврядування у Малинській міській ТГ представлене міською радою, виконавчим комітетом, старостами 14 старостинських округів.

До складу міської ради входить 34 депутати 8-го скликання, які представляють політичні партії «Наш край» – 2, «Європейська солідарність» – 1, ВО «Батьківщина» – 4; безпартійні – 27.

У міській раді 8-го скликання створені **постійні депутатські комісії**: (1) Комісія з питань прав людини, законності, депутатської діяльності, етики та регламенту; (2) Комісія з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження та транспорту; (3) Комісія з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва; (4) Комісія з гуманітарних питань; (5) Комісія з питань земельних відносин, природокористування, планування території, будівництва, архітектури.

Виконавчий комітет Малинської міської ТГ включає: міського голову, секретаря міської ради і головного спеціаліста, апарат виконавчого комітету та 17 структурних підрозділів, з яких 6 мають статус юридичної особи. Загалом у структурі виконавчого комітету станом на 01.06.2023 р. налічується 157 штатних посад. До апарату виконавчого комітету входить **14 старост**, які діють відповідно до Рішення Малинської міської ради від 30 серпня 2021 року № 424 «Про утворення старостинських округів Малинської міської територіальної громади»[20]

6 підрозділів виконавчого комітету здійснюють свою діяльність **як окремі юридичні особи**: (1) Управління житлово-комунального господарства, (2) Фінансове управління, (3) Управління праці та соціального захисту населення, (4) Управління освіти, молоді, спорту та національно-патріотичного виховання, (5) Відділ культури, (6) Відділ охорони здоров'я.

Детальна інформація щодо діяльності органів місцевого самоврядування ТГ розміщені на офіційному сайті Малинської міської ради https://malyn-rada.gov.ua/

У Малинській ТГ діє 5 **комунальних підприємств**, інформація про які представлена на офіційному сайті місцевої ради https://malyn-rada.gov.ua/catalog/pidpriiemstva, з них 4 підприємства розташовані в м. Малин та 1 підприємство – в смт Гранітне: КП «ГРАНІТНЕ-КОМУНГСП»; КП ММРП «Скорбота»; КП «Екоресурс»; КП «Малин»; ТОВ «Малин Енергоінвест». Вони надають послуги з водопостачання та водовідведення, обслуговування житлового фонду, теплопостачання, благоустрою населених пунктів, поводження з відходами та інші.

[20] Рішення Малинської міської ради від 30 серпня 2021 року № 424 «Про утворення старостинських округів Малинської міської територіальної громади» https://malyn-rada.gov.ua/about/starostynski-okrugy

Проєктна діяльність. Участь у програмах співробітництва

Малинська міська ТГ регулярно бере участь у різноманітних проєктах, які здійснюються за рахунок як державних коштів, так і завдяки фінансуванню від міжнародних донорів. Досвід громади в проєктній діяльності представлено в Таблиці 1.9.1.

Таблиця 1.9.1. Участь Малинської міської ТГ у проєктній діяльності

Період	Участь у проєктах
2020-2021 роки	**Проєкти ДФРР** – проєкт «Реконструкція навчального корпусу школи-ліцею №1 по вул. Парковій, 4 в м. Малині»
2021-2022 роки	**Бюджетна програма** «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету в сільській місцевості»
2021 рік	Навчальна Програма від **«U-LEAD з Європою»** - «Кроки для спеціалістів управління проєктами 2021»
2021-2022 рік	Ініціатива «Громада дружня до бізнесу. Інструменти підтримки бізнесу в громадах», що впроваджувалася **ГО «Клуб Ділових Людей України»** за підтримки Програми від **«U-LEAD з Європою»**
2022 – 2024 роки	**«Програма з відновлення України»** - проєкт «Реконструкція будівлі Виконавчого комітету Малинської міської ради з влаштуванням Центру надання адміністративних послуг з утепленням фасаду адмінбудівлі за адресою: Житомирська область, місто Малин, площа Соборна, 6а»
2023 рік	Проєкт «Спроможна громада для ведення бізнесу» за підтримки **Агенції регіонального розвитку Житомирської області** та програми **EU4Business**: відновлення, конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП, що реалізується **GIZ Ukraine** та **Фондом розвитку підприємництва** та фінансується Урядом Німеччини та Європейським Союзом
2023 рік	Малий грантовий проєкт від **Посольства Чеської Республіки** в Україні по закупівлі медичного обладнання для лікарень
2023 рік	Проєкт **USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я»** «Розширення послуг, покращення якості та пацієнтоорієнтованості у закладах ПМД»
2023 рік	Проєкт «Підтримка стратегічного планування розвитку територіальних громад Рівненської, Житомирської та Полтавської областей», який реалізується **ГО «Ендшпіль»** завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (**USAID**) через **Проєкт USAID «ГОВЕРЛА»**
2023 рік	Проєкт **ПРООН «ECHO4SCHOOLS-UA»**: Ремонт/модернізація шкіл у постраждалих внаслідок війни регіонах».

Міжмуніципальне співробітництво

10.08.2023 року Малинська ТГ підписала Меморандум про муніципальне співробітництво громад **з 12 громадами Коростенського району**: Коростенська міська рада, Білокоровицька сільська рада, Гладковицька сільська рада, Горщиківська сільська рада, Іршанська селищна рада, Лугинська селищна рада, Народицька селищна рада, Овруцька міська рада, Олевська міська рада, Словечанська сільська рада, Ушомирська сільська рада, Чоповицька селищна рада. Меморандум передбачає співробітництво за різними напрямами і охоплює фактично всі сфери і галузі діяльності місцевого самоврядування. Він також передбачає, що сторони беруть участь у розробці та впровадженні взаємоузгоджених проєктів, зокрема щодо: організації та реалізації спільних заходів (семінари, конференції, конкурси, тощо); залучення партнерських та донорських організацій для реалізації мети Меморандуму; спільного заручення і реалізації взаємоузгоджених проєктів міжнародної допомоги.

Малинська міська ТГ бере участь у **міжнародному співробітництві**. Так, 04.06.2022 р. підписано Договір та Угода про дружбу та співробітництво між **Бауським муніципалітетом Латвійської Республіки** та Малинською міською радою; а 23.03.2023 р. – Угода про дружбу та співробітництво між Малинською міською радою та **муніципалітетом міста Біллербек** (Федеративна Республіка Німеччина). Зазначені угоди передбачають співробітництво та мають на меті сприяти обміну досвідом у таких сферах: розвиток освіти, культури, мистецтва і спорту; програми підтримки дітей та молоді; екологія та раціональне використання природних ресурсів; передача передового досвіду органів місцевого самоврядування; розвиток туризму; реалізація спільних програм підтримки; розвиток бізнес-середовища; соціальна сфера.

Висновки

1. Місцеве самоврядування Малинської міської територіальної громади здійснюється міською радою у складі голови та 34 депутатів, виконавчим комітетом, що складається із 17 структурних підрозділів, з яких 6 мають статус юридичної особи, а також 14 старостами. Значна кількість населених пунктів, які входять до територіальної громади, потребує врахування їхніх інтересів, що вимагає затрат часу та вироблення підходів до узгодження різних потреб. Наразі у Малинській ТГ поки що не створена Молодіжна рада.

2. Для задоволення потреб громади на її території діють 5 комунальних підприємств, які надають послуги з водопостачання та водовідведення, обслуговування житлового фонду, теплопостачання, благоустрою населених пунктів, поводження з відходами та інші.

3. Малинська територіальна громада бере постійну участь у різноманітних проєктах, які здійснюються за рахунок коштів держави та фінансування з боку міжнародних донорів. Також розвивається міжмуніципальне співробітництво з громадами-сусідами та закордонними громадами, що слугуватиме найкращому розвитку потенціалу громади.

X. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

До важливих стейкхолдерів Малинської міської ТГ належать громадські організації (ГО) та благодійні фонди/ організації. Їх діяльність задовольняє економічні, освітні, культурні, спортивні, екологічні та інші інтереси громади.

У Малинській громаді зареєстровано 70 громадських організацій і 13 благодійних організацій (станом на серпень 2023 р.). Особливо важливими для громади є молодіжні ГО, ГО ветеранів, ГО у сфері спорту. Зокрема, в громаді діє 6 молодіжних і дитячих організацій: Громадська організація "Молодь Малинщини", Громадська організація "Молодь в дії", Малинська міська молодіжна громадська організація "Вірний шлях", Малинська міська громадська організація "Молодіжний клуб спортивних єдиноборств "Тріумф", Молодіжний клуб боксу "Нокаут", Громадська організація "Міжрайонна дитяча організація "Паросток". При цьому, за даними міської ради, більшість зареєстрованих у громаді ГО не активні та не здійснюють відповідну діяльність. Під час воєнного стану в Малинській громаді відбулась консолідація мешканців, активізувалась волонтерська робота і розширилась благодійна допомога.

Інформаційний простір Малинської громади формують декілька ресурсів:

1. Офіційна веб-сорінка Малинської міської ради https://malyn-rada.gov.ua/ та офіційнв сторінка міської ради у фейсбуці https://www.facebook.com/MalynCityCouncil/?ref=page_internal. Офіційне інформування жителів громади про актуальні новини, оприлюднення нормативно-правових документів, які ухвалюються органами місцевого самоврядування, можливість звернення до органів влади тощо забезпечують умови для прозорості та підзвітності місцевої влади перед громадянами.
2. Громадсько-політична газета «Малинські новини» є щотижневим друкованим виданням, яке висвітлює життя громади і новини.
3. Інтернет-ресурси, які висвітлюють життя громади і новини:
   - Інформаційний портал "Полісся Today" https://polissya.today/
   - Малин новини https://www.facebook.com/malinnoviny/
   - «ІнфоМалин» https://infomalin.biz/ та сторінка у фейсбуці https://www.facebook.com/infomalin/

Висновки

1. У Малинській міській ТГ діє широке коло громадських організацій, які здатні забезпечити реалізацію інтересів жителів у різних сферах (освіта, культура і дозвілля, спорт, молодіжний і дитячий розвиток, підтримка ветеранів, міжнародні зв'язки тощо), а також інтереси

представників бізнесу. Проте більшість з них не активні. Тому місцеве самоврядування має обмежені можливості взаємодії з громадянським суспільством.

2. Наявність офіційних інтернет-ресурсів місцевого самоврядування, а також засобів масової інформації, які представлені у тому числі в соціальних мережах, забезпечують висвітлення новин громади, а також дають можливість жителям реагувати на різні події та звертатись у разі необхідності до місцевої влади.

XI. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН

Опитування мешканців громади

Опитування мешканців Малинської міської територіальної громади відбувалось з 10 до 31 серпня 2023 року на основі заповнення анкет у паперовій формі та в електронній формі (через заповнення Google-форми). Загалом було отримано 941 анкету. Більшість питань передбачали можливість множинного вибору.

Серед респондентів безумовно переважали ті, хто проживає або проживає і працює в Малинській міській ТГ – 93,8%

Найбільша кількість відповідей щодо характеристики громади отримали такі відповіді: (1) Мені тут комфортно жити – 39,1%; (2) Тут немає перспектив для розвитку – 18,4%; (3) Я просто змушений тут жити – 10,7%.

Більшість опитаних жителів громади планує, що буде жити тут і надалі – 68,7%. Проте частка, тих хто коливається, чи залишати громаду, є досить високою – 24,8 %

За результатами оцінки респондентами нинішніх показників розвитку громади:

- найбільшу кількість оцінок «відмінно» і «добре» отримали такі сфери: (1) Рівень надання освітніх послуг; (2) Робота дошкільних установ; (3) Соціальні послуги;
- найбільшу кількість оцінок «задовільно» отримали такі сфери: (1) Екологічний стан; (2) Благоустрій населених пунктів громади; (3) Безпека мешканців; (4) Умови для започаткування і ведення бізнесу;
- лідери серед оцінок і «незадовільно»: (1) Можливості працевлаштування; (2) Стан доріг

На думку мешканців, які брали участь в опитуванні, найбільше заважає розвитку громади:

1. Безробіття – 49%
2. Недостатня громадська активність та ініціативність мешканців – 39,6%
3. Відсутність/ недостатність інвестицій – 31,1% і Відсутність можливостей для самореалізації – 29,2%

Ключовими завданнями для розвитку громади, на думку респондентів, є: (1) Вирішення проблеми безробіття – 62,2%; (2) Ремонт доріг – 60,6%; (3) Розвиток малого та середнього бізнесу – 40,4% та Покращення безпеки в громаді – 39,2%. Більшість опитаних мешканців вірить у вирішення найбільш гострих завдань, які необхідні для розвитку громади – 59,3%.

Основним ресурсом громади опитані жителі вважають її вигідне географічне розташування – 36,5%. У вагомій частині анкет мешканці визначили основним ресурсом громади ті складові, які можна віднести до **людського потенціалу**, серед яких (за спаданням значущості): молодь громади – 26,1%; місцеві підприємства і підприємці – 25,5%;мешканці громади загалом – 23,5%, прогресивна та дієва місцева влада – 21,7%.

Учасники опитування продемонстрували високий рівень зацікавленості в тому, щоб взяти участь у розробці стратегії розвитку Малинської громади (ствердних відповідей – 77,6%).

Найбільший вплив війни на громаду, на думку її жителів, проявився в наступному: багато мешканців пішли до сил оборони – 60,7%; у громаді розвинулось волонтерство – 47%; була втрачена робота – 35,5; зросла потреба в соціальних послугах і допомозі – 27,5%.

Портрет учасників опитування. В опитуванні взяли участь 81% жінок і 19% чоловіків. Серед респондентів переважали особи вікової групи від 36 до 50 років, частка яких склала 47,6%. Головним чином опитані працюють як робітники – 42,5% та службовці – 31,2%.

Опитування представників бізнесу громади

Опитування представників бізнесу Малинської ТГ проводилося з 10 до 31 серпня 2023 року, анкети були заповнені у паперовій формі та в електронній формі (Google-форми). Загалом було отримано 36 заповнених анкет. Більшість питань передбачали можливість множинного вибору.

3 суб'єктів підприємництва (СП), представники яких були опитані, 32 є фізичними особами (в тому числі ФОПами), 3 – українськими юридичними особами, і 1 спільне підприємство.

Серед опитуваних суб'єктів господарювання 50% працюють в сфері роздрібної торгівлі, 11,1% (4 суб`єкти) – виробляють будівельні матеріали, 30 % займаються іншими видами діяльності. Також взяли участь по 1-2 представники легкої промисловості, переробки с/г продукції, гірничодобувної промисловості, та оптової торгівлі.

У кожен з періодів 2005-2009, 2010-2013, 2014-2022 років було засновано по 9 суб'єктів, один – під час воєнного стану, інші (8) - до 2005 року.

12 респондентів зазначили, що їхні підприємства здійснюють всю збутову діяльність у межах громади, 9 суб'єктів мають збут більше 50-75% у межах Малинської громади, збут більше 50% по різних областях України зазначило 8 суб'єктів. Наявність 75% збуту за кордоном зазначили 2 суб'єкти, ще два – менше 25%. 50 % опитаних не очікують зростання чи падіння збуту на продукцію та послуги, 33% очікують зростання, 11% -зменшення попиту, і 2 суб'єкти (6%) передбачають припинення діяльності.

Розподіл відповідей щодо наявності в регіоні/ зоні підприємницької активності можливостей для бізнесу:

- У регіоні є основний ринок –покупці продукції – 15 респондентів
- Робоча сила, необхідна підприємству – 14 респондентів
- Основні постачальники сировини/ комплектуючих/ товарів для підприємства – 11 респондентів
- Інші підприємства/ їх групи, які мають профіль виробництва як у підприємства – 8 респондентів
- Важливі для підприємства інвестори – 3 респонденти.

Нестачу кадрів зараз відчувають 61% суб'єктів підприємництва, і найближчим часом прогнозують таку нестачу ще 3% опитаних. Нестачу кадрів вказано за такими професіями – продавець, механізатор, менеджер, програміст, зварювальник, заточувальник, котельник, IT-спеціаліст, лікар, експерт у медичній практиці, завідувач господарством. З 22 респондентів, які заявили про нестачу фахівців, 16 пов'язують її з впливом війни (через мобілізацію).

У поточному році в опитаних СП працювало від 1 (9 відповідей) до 80 працівників (1 відповідь, і це ФОП). Понад 10 працівників працювало в 10 СП (7 з них є ФОП). У порівнянні з 2022 роком, у трьох компаній суттєво скоротилася кількість працюючих, у п'ятьох незначною мірою скоротилася, а ще у п'ятьох зросла, в однієї - з 30 до 80 осіб. 5 компаній вказали, що 5 років назад, у 2018 вони наймали більшу кількість працівників (на 25-100%) ніж сьогодні.

Про свої плани щодо створення робочих місць у 2024 році 11 компаній не дали відповіді. Серед 25, які відповіли, незначне скорочення працівників планують тільки 2 компанії, й одна збирається повністю звільнити штат з 2 працівників.

Щодо інвестування у збільшення виробництва СП налаштовані досить позитивно - не планують інвестувати тільки 19% опитаних, більшість (64%) будуть ймовірно це робити в майбутньому, інші планують інвестувати найближчим часом. Розширяти виробничі потужності (23 респонденти думають про це) СП збираються не тільки в громаді, але в інших громадах області, інших регіонах, та навіть, з кордоном.

Респонденти відмітили вплив війни на їхню діяльність: нестача фахівців внаслідок мобілізації, перебої з енергопостачанням (50%), порушена логістика (39%) та повне / часткове руйнування

підприємства (25%). Незначна кількість респондентів (до 3-х осіб) зазначала появу досвіду співпраці та підтримки з боку влади та донорів як наслідок впливу війни. Один респондент відповів, що у зв'язку з війною перемістив бізнес до іншого населеного пункту в своїй громаді.

Більшість СП не знають про наявність програм підтримки бізнесу, інші знають тільки про певний вид програм (від міжнародних донорів – 5 відповідей, від уряду України – 11 відповідей, від місцевої влади (область, громада) -5 відповідей) – тобто не більше третини суб'єктів підприємництва обізнані з цим питанням.

Щодо величини тіньового бізнесу в громаді по оцінках бізнесу – від 5 до 75%, середнє значення за відповідями (15 відповідей) – 37%.

Представники бізнесу, які брали участь в опитуванні, давали оцінки того, що заважає розвитку Малинської громади. Найбільша кількість відповідей припадає на такі фактори як: (1) Несприятливі умови для розвитку підприємництва – 44%; (2) Значна частка населення старшого віку – 42%; (3) Недостатня громадська активність та ініціативність мешканців – 42%; (4) Безробіття – 36%; (5) Відсутність можливостей для самореалізації – 31%.

Усереднення відповідей на питання анкети щодо пріоритетності завдань громади показало, що найважливішими представники бізнесу вважають вирішення таких завдань, як розвиток малого і середнього бізнесу та зменшення рівня безробіття.

Результати опитування демонструють, що 78% опитаного бізнесу не вірять, що завдання розвитку Малинської громади будуть реалізовані на практиці.

Співпрацю з органами влади як задовільну оцінюють (залежно від органу) від 26,7 до 70,0% опитаних, які мали потребу в таких контактах. Найбільші відсотки щодо задоволеності співпрацею отримали: митниця, державна податкова служба та пожежна охорона. Незадоволені співпрацею з певним органом – не більше 3 опитаних. Незадоволених пожежною охороною, митницею та заступниками голови громади немає взагалі. Від 27,0% до 72,2% респондентів (залежно від органу) вказали на відсутність потреби в співпраці (або не дали відповідь).

Діяльність органів місцевого самоврядування щодо розвитку громади респонденти оцінюють так: найбільшу кількість відмінних оцінок отримали старости (8 оцінок); діяльність голови громади оцінюють добре або відмінно 17 осіб. Місцева рада та виконком, на думку бізнесу, працюють гірше.

Більшість респондентів вважають громаду відмінним або добрим місцем ведення бізнесу, незадовільним - визначили всього 3 респонденти з 36 опитаних.

Також деякі респонденти залишили свої коментарі щодо питань розвитку громади. Вони такі:

- Для правильної роботи громади потрібно щоб збільшився рівень оплати праці.
- Немає місць для культурного проведення часу(кіно, торгові центри, місця для відпочинку з дітьми) велика проблема з безпритульними собаками.
- Робити опитування бізнесу кожного кварталу.
- Спрощення сплати податків, зменшення адміністрування для бізнесу.
- Органам місцевого самоврядування потрібно більше діяти для сприяння розвитку громади та чути жителів громади.
- Управлінцям міста потрібно чути і допомагати бізнесу та громаді.

Розділ 2. SWOT-АНАЛІЗ

SWOT-аналіз Малинської міської територіальної громади проведено з урахуванням стану та тенденцій розвитку громади, актуальних проблемних питань галузей господарського комплексу та соціальної сфери. На основі аналітичного дослідження природно-ресурсного потенціалу і соціально-економічного розвитку громади за 2020-2022 роки, результатів опитування думки мешканців громади та підприємців, а також пропозицій, наданих членами робочої групи з розроблення проєкту Стратегії розвитку Малинської територіальної громади на період до 2027 року, визначено сильні й слабкі сторони (внутрішні чинники), можливості та загрози (можливі зовнішні впливи) подальшого соціального та економічного розвитку Малинської територіальної громади.

Таблиця 2.1. SWOT-аналіз Малинської міської територіальної громади)

Сильні сторони *(Внутрішні фактори)* *Якості, ресурси, які можуть бути використані для ефективного досягнення мети*	**Слабкі сторони *(Внутрішні фактори)*** *Внутрішні недоліки і обмеження, що ставлять під загрозу досягнення цілей*
1. Вигідне географічне розташування (103 км від столиці, 90 км від обласного центру). **2. Розвинена транспортна інфраструктура.** Через територію громади проходить: автошлях міжнародного значення М-07 Київ-Ковель-Ягодин;- автошлях Т-0608 Овруч-Малин-Кочерів, який поєднує громаду з автошляхом міжнародного значення М06 Київ-Чоп, Європейським автомобільним маршрутом Е 40 (Кале-Брюссель- Краків-Київ-Ташкент-Алмати-Ріддер); автошлях Т-0607 Черняхів-Малин-Термахівка.. Наявна розгалужена мережа внутрішніх доріг, що забезпечують доступ до усіх населених пунктів громади. Через територію громади проходить Південно-Західна залізниця зі станцією «Малин», що знаходиться в місті Малині. **3. Наявність природних ресурсів – лісових, водних, корисних копалин:** - велика площа лісових ресурсів - 45% території громади; - наявність великої кількості водних об'єктів (р. Ірша, її притоки, водосховища, ставки, унікальний водний об'єкт - Малинське море) -наявність природних ресурсів нерудних корисних копалин (лабрадорит, граніт, габро, пісок, глина) – як основи для розвитку бізнесу **4. Наявний виробничий та агропромисловий комплекси** за основними галузями: добувна промисловість (поклади корисних копалин); переробна промисловість (зокрема, каменеобробка, оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини, паперове, швейне, харчове виробництво, виробництво продукції побутового споживання); сільське господарство **5. Розроблено інвестиційний паспорт громади.** Є вільні земельні ділянки для інвестицій, зокрема для житлової забудови, розбудови індустріального парку тощо	**1. Дисбаланси попиту та пропозиції на ринку праці**. Безробіття, недостатня кількість пропозиції робочих місць з достатнім рівнем оплати. Одночасно бізнес відчуває дефіцит кадрів. Відтік молоді та кваліфікованої робочої сили у великі міста та за кордон. **2. Концентрація економічної діяльності в адміністративному центрі громади** (79% суб'єктів господарювання зареєстровані у м. Малин). Низька підприємницька активність мешканців в старостинських округах. **3. Наслідки військової агресії:** наявність у громаді пошкоджених об'єктів і потенційно небезпечних територій (2193,46 га - потенційно небезпечна територія, в т.ч. с/г призначення, забруднена вибухонебезпечними предметами, з них 534 га – обстежено; 12,5 га – розміновано) **4. Зношеність і незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури**, зокрема стану житлового фонду, інженерних комунікацій та благоустрою, що потребують капітального ремонту та модернізації. Низька енергоефективність об'єктів соціальної сфери, житлових будинків. **5. Неналежний стан дорожнього та тротуарного покриття.** **6. У громаді є процеси спустошення сіл,** наявні малонаселені пункти **7. Вузький спектр медичних послуг в селах.** **8. Виклики у сфері поводження з відходами.** Перевантаження існуючого полігону ТПВ. Відсутність механізмів збору та переробки сміття в більшості населених пунктів сільської місцевості **9. Нерозвинена інфраструктура для осіб з особливими потребами**

6. На території громади є туристичні об'єкти: заказники "Гамарня", "Галове", "Щуче", "Заплава пам'яті Небесної Сотні", ландшафтний парк імені Миклухи-Маклая та інші **7. Доступна розгалужена мережа закладів різнорівневої освіти**, що включає заклади загальної середньої освіти, заклади дошкільної освіти, заклад позашкільної освіти(школи мистецтв, спортивної школи, наявність різноманітних гуртків (авіа моделювання, судномоделювання, рукоділля, мистецькі, танцювальні гуртки та ін.), Малинський фаховий коледж, Малинський професійний ліцей **8. Наявність мережі закладів охорони здоров'я**: опорної лікарні та приватних медичних центрів, приватних стоматологічних кабінетів, розгалужена мережа ФАПів. **9. Розгалужена мережа закладів культури.** Розгалужена мережа бібліотек з великим книжковим фондом та будинків культури і клубів. Наявність музеїв - краєзнавчий , Миклухи-Маклая, водний. **Високий рівень активностей у сфері культурного розвитку** - проведення фестивалів; Наявність великої кількості пам'яток культурної та історичної спадщини - від поселень кам'яного та бронзового віку, древлянської культури та часів Русі-України до пам'яток XX сторіччя. **Культурні та історичні зв'язки** з польським та чеськими народами - в громаді функціонують польське та чеське культурно-освітні товариства. **10. У громаді розвинена мережа для занять фізичною культурою та спортом** (на території громади розташовано 42 спортивні споруди, в т.ч. 1 стадіон на 1,5 тис.відвідувачів, 15 ігрових спортивних майданчиків, 2 майданчики з тренажерним обладнанням, 3 футбольних поля, 12 приміщень для фізкультурно-оздоровчих занять, 7 спортивних залів, 2 стрілецькі тири, 1 міні-футбольний майданчик. У громаді працює Малинська дитячо-юнацька спортивна школа ім. Й.Л. Кульчицького) **11. Запроваджене роздільне збирання побутових відходів**, охоплено 100% населення у м.Малин; наявні проєкт відведення земельної ділянки та проєктно-кошторисна документація для нового полігону ТПВ **12. Наявність оновленого Генерального плану м. Малин** **13. Діючий у громаді бізнес активний та соціально відповідальний.** **14. У громади є досвід співпраці влади, а також представників бізнесу із міжнародними донорами. Розвинене міжмуніципальне співробітництво.**	**10. Застарілість містобудівної документації багатьох населених пунктів** **11. Недостатність можливостей для культурного дозвілля, самореалізації та творчого розвитку жителів громади** **12. Застаріла матеріально-технічна база закладів освіти, культури, спорту** (зношеність інженерних мереж, недостатня кількість енергозберігаючих технологій, недооблаштованість сучасним обладнання окремих класів шкіл, особливо в сільській місцевості). Низький рівень охоплення дітей сільської місцевості позашкільною освітою. **13. Недостатність та незадовільний екологічний стан існуючих джерел водопостачання та питної води** **14. Не всі населенні пункти сільської місцевості мають якісне інтернет-покриття**
Можливості *(Зовнішні фактори)*	**Загрози *(Зовнішні фактори)*** *Зовнішні фактори , що можуть негативно вплинути на майбутню стратегію*

Виграшні моменти, які створюються оточенням і могли б сприяти досягненню мети	
ЕКОНОМІКА. РЕСУРСИ І ПІДТРИМКА **1. Велика кількість донорських програм підтримки,** продовження функціонування ДФРР, державних програм підтримки **2. Активний розвиток волонтерського руху** в Україні **3. Підтримка на національному рівні експорту товарів, робіт, послуг** **4. Ухвалені нові вимоги до локалізації продукції у держзакупівлях** **5. Підтримка розвитку спорту в Україні** **6. Реформа освіти** у частині акцентування уваги на професійній освіті та навчанні впродовж життя **7. Пріоритизація інноваційного розвитку галузей промисловості і с/г**. Розвиток та доступність нових технологій вирощування с/г продукції, у тому числі органічної, з урахуванням змін клімату та покращення вмісту поживних речовин в с/г продукції. Розвиток кластерного руху. Створення індустріальних парків. **8. Розвиток креативних індустрій та крафтового підприємництва** **9. Впровадження в Україні європейських стандартів "зеленої економіки".** Доєднання України до Європейського зеленого курсу. Запровадження нових стандартів добувної промисловості, с/г, виробництва **10. Розвиток IT-сфери та електронної комерції** **МІЖНАРОДНІ МОЖЛИВОСТІ** **11. Євроінтеграція** (1. Розвиток торгівлі України з ЄС в рамках ПВЗВТ, розширення галузевих зв'язків з ЄС, збільшення квот ПВЗВТ на українську продукцію, відкриття європейських ринків для української продукції; 2. Статус України як країни-кандидата ЄС і процес її входження до Єдиного ринку ЄС) **12. Підписання урядом угод про зону вільної торгівлі** з іноземними країнами **13. Зацікавленість країн Глобального Півдня в аграрній продукції з України** **14. Висока впізнаваність України у світі** **ПОПИТ** **15. Зростання внутрішнього попиту** у зв'язку з процесами відновлення в Україні **16. Підвищення попиту на соціальні послуги та реабілітацію** (потреба в реабілітаційних закладах у зв'язку з великою кількістю постраждалих внаслідок війни та таких, що перехворіли на КОВІД-19)	**НАСЕЛЕННЯ І ЗАЙНЯТІСТЬ** **1. Погіршення демографічної ситуації** (зростання в структурі населення частки осіб старшого віку, зниження народжуваності, погіршення гендерного балансу, відтік працездатного населення - міграція до інших міст та за кордон). Скорочення учнівського контингенту **2. Дефіцит кадрів**, нестача фахівців належного рівня, який відповідає викликам та умовам розвитку **3. Погіршення психологічного стану і ментального здоров'я** населення внаслідок війни **ЕКОНОМІКА ТА ІНФРАСТРУКТУРА** **4. Вплив війни на економіку в цілому** Економічний спад, руйнування логістичних ланцюгів, об'єктів критичної інфраструктури, скорочення купівельної спроможності населення та подальше зниження економічної активності в країні через продовження воєнної агресії з боку рф, призупинення інвестицій в Україну з боку закордонних інвесторів під час війни тощо. Виникнення макрофінансової нестабільності, у тому числі зростання цін на енергоносії, паливно-мастильні матеріали (газ, електроенергія, нафтопродукти). Обмежена доступність до кредитних ресурсів. **5. Високий рівень енерговитрат на одиницю продукції** **6. Високий рівень тінізації економіки** **7. Загострення конкурентних викликів для українських виробників** внаслідок відкритості вітчизняного ринку. **8. Зростання вимог щодо відповідності технологій виробництва європейським та міжнародним стандартам** **9. Додаткове навантаження на інфраструктуру у зв'язку з внутрішньо переміщеними особами** (зростання навантаження на заклади охорони здоров'я, соціального захисту та інфраструктуру надання соціальних послуг) **ДОВКІЛЛЯ** **10. Наявність значних екологічних проблем**: забруднення навколишнього середовища внаслідок надмірного та не сталого використання природних ресурсів, руйнування внаслідок військових дій. Виклики, пов'язані зі зміною клімату

17. Зростання популярності місцевого туризму. Зростання потреби жителів міст проводити вихідні та відпустки на природі. Поширення культури різних видів туризму в Україні: екотуризму туристичні ферми, розвиток зелених садиб, гастрономічний туризм, історично-пошуковий напрям, селфі-туризм, пішохідні маршрути **18.Зростання попиту на екологічно чисту сільськогосподарську продукцію** **УРЯДУВАННЯ** **19. Цифровізація у сфері публічних послуг, відкритості, доступу до інформації. Розвиток електронних послуг.** **20. Збільшення досвіду міжмуніципального співробітництва громад в Україні**	**11. Відсутність у місцевого самоврядування повноважень у сфері екологічного контролю** **БЕЗПЕКА ТА УПРАВЛІННЯ** **12. Безпекові загрози для населення** **13. Високий рівень корупції** **14. Централізація ресурсів і повноважень на державному рівні,** стримування процесів децентралізації **15. Слабкість правоохоронної та судової систем в державі** **16. Прогалини у формуванні та доступності до інформації, у тому числі статистичної** **17. Нестабільна політична ситуація в Білорусі**, що є безпековим фактором, зокрема для північних кордонів Житомирської області

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, що мають стратегічне значення для розвитку Малинської територіальної громади.

Порівняльні переваги

За допомогою матриці зв'язків між внутрішніми чинниками в частині сильних сторін та зовнішніми впливами – можливостями, визначаються найбільш перспективні аспекти, які краще за інших сприймають вплив зовнішніх факторів і дають сильніший поштовх соціально-економічному розвитку громади (рис. 2.1).

Виклики

У цьому випадку матриця зв'язків будується між слабкими сторонами та зовнішніми позитивними можливостями, які дозволяють зменшити вразливість та подолати слабкі сторони (внутрішні фактори) через використання можливостей (зовнішні фактори) (рис. 2.2).

Ризики

Матриця зв'язків між слабкими сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш слабкі місця (внутрішні чинники) суб'єкта аналізу при впливі негативних зовнішніх факторів – загроз, тобто найбільш імовірні ризики при подальшій реалізації планів розвитку громади (рис. 2.3).

Протидія

Матриця зв'язків між сильними сторонами та загрозами дозволяє визначити найбільш сильні місця (внутрішні чинники) суб'єкта аналізу при впливі негативних зовнішніх факторів – загроз, тобто шляхи нівелювання загроз, які виникатимуть (рис. 2.4).

Порівняльні переваги (визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

Можливості підсилюють сильні сторони

- **Вигідне географічне розташування** Малинської громади, **природні ресурси**, зокрема лісові ресурси та **наявність корисних копалин** - запасів декоративно-облицювального каменю та інших цінних мінералів, а також добре **розвинена транспортна інфраструктура** є вагомою перевагою для соціально- економічного розвитку громади, зокрема для створення сприятливих умов для залучення інвестицій, розвитку бізнесу, розвитку логістичних маршрутів, збільшення туристичних потоків громади.

- Також створенню умов для залучення інвестицій сприяє **наявний виробничий та агропромисловий комплекс** та наявна **велика кількість висококваліфікованих фахівців** (лісова, деревообробна галузь, сільськогосподарська, каменедобувна та каменеобробна, паперова, легка, промисловість тощо).
- Залучення **міжнародних грантових та донорських програм**, продовження функціонування ДФРР та державних програм підтримки в різних сферах діяльності дозволить максимально використати потенціал соціальної інфраструктури, зокрема освіти та медицини, підприємницький та туристичний потенціал, а також зберегти історичні, культурні та природні пам'ятки у громаді як складову місцевої та національної спадщини.
- Громада має **потенціал для розвитку внутрішнього туризму**, оскільки характеризується ярмарковими і фестивальними традиціями, значною різноманітною історико-культурною спадщиною та наявними природними ресурсами. У цьому контексті залучення грантових ресурсів та міжнародної технічної допомоги, а також «зеленого» фінансування й інвестицій для заходів щодо запобігання та адаптації до зміни клімату та впровадження інноваційних екологічних рішень у розвиток громади можуть бути вагомим чинником підвищення її туристичної привабливості.
- **Значний досвід міжмуніципального співробітництва** посилює можливості участі в міжнародних та національних програмах підтримки, отримання фінансування від донорів, а також реалізації інноваційних проєктів, що потребують залучення багатьох сторін. Крім того, покращуються перспективи задоволення громадою потреб населення інших громад (соціальні послуги, освітні, охорона здоров'я, культура, спорт). Також **громада може задовольняти зростаючий попит на послуги, які забезпечують соціальні та культурні заклади**, у тому числі для жителів інших громад, а також туристів. Розвиток сфери туризму також можливий завдяки налагодженню міжмуніципального співробітництва з сусідніми громадами та створенню нових спільних цікавих маршрутів для подорожей.
- Істотний інтерес, **стале зростання попиту на натуральну та органічну сільськогосподарську продукцію** має вагомий та суттєвий вплив на розвиток сільського господарства в громаді з використанням новітніх інноваційних технологій збереження і захисту природних ресурсів (землі, води, лісу тощо) та отриманням екологічного чистого врожаю. Розвиток галузі передбачає вирощування екологічно чистих сільськогосподарських культур, у тому числі як сировинної бази для подальшої переробки сільськогосподарської продукції.
- Всі вищезазначені фактори можуть сприяти створенню нових робочих місць в громаді та **припливу робочої сили за рахунок ВПО**.
- Підсилити використання сильних сторін громади може і **наявність партнерських міст** – через налагодження зв'язків, впровадження спільних проєктів як в промисловості та сільському господарстві, так і в інших сферах співробітництва - у сфері туризму, культури та спорту, впровадженні інновацій, у будівництві та енергетиці.

Відтак, використання зовнішніх можливостей за умови активної діяльності громади щодо розвитку її наявних сильних сторін та потенціалу з акцентом на географічному розташуванні, транспортному сполученні, туристичному потенціалі, факторах виробництва, наявністю суттєвих природних і виробничо-промислових ресурсів та підприємницької ініціативи дозволить забезпечити економічний і соціальний розвиток громади.



Рисунок 2.1. Порівняльні переваги

Виклики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

Можливості зменшують вплив слабких сторін

- **Розвиток регіональної інноваційної екосистеми** внаслідок впровадження Стратегії розвитку Житомирської області на засадах смарт-спеціалізації впливатиме на впровадження інновацій та дозволить підвищити інвестиційну привабливість громади, що, в свою чергу, може впливати на зниження рівня безробіття,. Безробіття може бути значно послаблено в результаті **будівництва індустріального парку** за використання потенціалу **фахових навчальних закладів громади** для підготовки спеціалістів. Також пов'язаними сферами, які можуть бути покращені в результаті впровадження індустріального парку через наповнення місцевого бюджету і відповідного використання коштів на сфери покращення технічного стану об'єктів комунальної інфраструктури, дорожньої інфраструктури, культурного дозвілля, забезпечення доступності медицини в селах, покращення розвитку інфраструктури для осіб з обмеженими фізичними можливостями та організацію системи збирання і переробки сміття.
- **Наявність партнерських міст** також може зміцнити позиції щодо умов для самореалізації та творчого розвитку шляхом організації спільних культурних подій, спортивних змагань, обміну творчими та спортивними колективами, досвіду створення та розвитку безбар'єрного простору.
- **Розвиток місцевого туризму** може стати сферою зайнятості місцевих жителів.
- Проблема незадовільного технічного стану об'єктів комунальної інфраструктури (житлового фонду, інженерних комунікацій, благоустрою) є достатньо актуальною та потребує суттєвих капітальних інвестицій. Для її вирішення можуть бути залучені **можливості Державного фонду регіонального розвитку, участь громади та її мешканців у державних програмах підтримки в різних сферах діяльності, міжнародних проєктах** (залучення міжнародної грантових та донорських програм) щодо розвитку територій та громад, а також **у програмах Відновлення**.
- **Можливості доступу до донорських програм** дозволить впровадити енергозберігаючі технології із застосуванням альтернативних джерел енергії з метою скорочення енергоспоживання, сприятимуть розвитку сільського господарства, зменшенню безробіття, створенню умов для започаткування або розвитку власного бізнесу, тощо. Це підвищить привабливість громади для проживання, зупинить відтік молоді з громади та сприятиме збільшенню частки дітей у віковій структурі місцевих мешканців.
- **Зростання попиту на екологічно чисту сільськогосподарську продукцію** може стати поштовхом для розвитку діяльності виробників сільськогосподарської продукції та сприятиме підвищенню експортної орієнтації суб'єктів господарювання громади.
- В умовах залежності економіки України від імпорту паливно-енергетичних ресурсів та зростання цін на них, наявності десятків пошкоджених підстанцій і енергоблоків в результаті військової агресії проблема ефективного використання енергоносіїв та впровадження енергоефективних технологій стала актуальною для промислових споживачів, бюджетних та комерційних організацій, підприємств комунальної теплоенергетики, побутових споживачів. Вирішення зазначеної проблеми в побутовій та бюджетній сферах має на меті розширення обсягів використання і сфери **застосування нетрадиційних і відновлювальних джерел енергії, використання інноваційних технологічних та організаційних рішень** в зазначеній діяльності, **створення економічно привабливих умов для інвестиційних проєктів**, реалізацію заходів з газозаміщення та комплексного підходу щодо їх реалізації з мінімальними термінами окупності, а відповідно і за досягнення економії людських та бюджетних коштів.
- **Стрімкий розвиток технологій, зокрема в сфері інформації, зв'язку та комунікацій**, потребує як розвитку цифрових навичок у населення, що сприятиме самореалізації та самозайнятості населення, так і впровадженню електронних систем та сервісів у громаді. Сучасні загальносвітові тенденції щодо впровадження інноваційних технологій у сфері електронної комунікації, покращення якості та доступу до електронних сервісів надають можливість використання цих технологій для надання послуг населенню, зокрема

впровадження електронних систем у соціального спрямування, таких як охорона здоров'я, освіта, соціальні послуги, а також для підтримки бізнес-середовища у громаді.

- **ВПО** підсилять спроможність громади завдяки використанню їхніх навичок і вмінь для потреб громади.



Рисунок 2.2. Виклики

Ризики (визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

Загрози посилюють вплив слабких сторін

- **Існуючі ризики затяжної військової агресії** російської федерації проти України, продовження ведення бойових дій, дії воєнного стану на території України, нестабільна політична ситуація в Білорусії, існуюче серед інвесторів відчуття небезпеки через подовження або замороження військового конфлікту, високих ризиків руйнування цивільної, підприємницької та критичної інфраструктури суттєво впливають на істотне зниження інвестиційної привабливості громади для потенційних інвесторів, що, в свою чергу, сприяє зниженню ділової активності підприємництва, зменшенню наявних робочих місць, зниженню доходів домогосподарств, трудової міграції жителів з населених пунктів у більш безпечні місця, зокрема за кордон тощо.
- **Скорочення купівельної спроможності населення** та подальше **зниження економічної активності** в країні через продовження воєнної агресії з боку рф спричинятимуть зниження рівня життя населення, впливатиме на можливості розвитку місцевого бізнесу у бік їх погіршення.
- **Нестабільність національної валюти, інфляційні процеси, зростання цін** на енергоносії гальмуватимуть діяльність громади, скеровану на покращення житлової, дорожньої інфраструктури в громаді та соціально-культурний розвиток.
- Активне використання об'єктів у сферах промисловості та енергетики, які є джерелами викидів, впливають на **забруднення природного середовища, накопичення забруднюючих речовин, погіршення якості води та екологію**. При цьому **зміна клімату та природні катаклізми** мають суттєвий взаємозв’язок із забрудненням навколишнього середовища, спричиненим людською діяльністю, що, в свою чергу, негативно впливає на економічне становище та життєдіяльність населення громади в цілому.
- **Зміна клімату** може також уповільнити розвиток сільського господарства, особливо, у разі застарілих та несталих технологій обробітку ґрунтів та вирощування сільськогосподарських культур, недостатньо оперативного реагування на формування сівозмін та неефективного управління процесами вирощування.

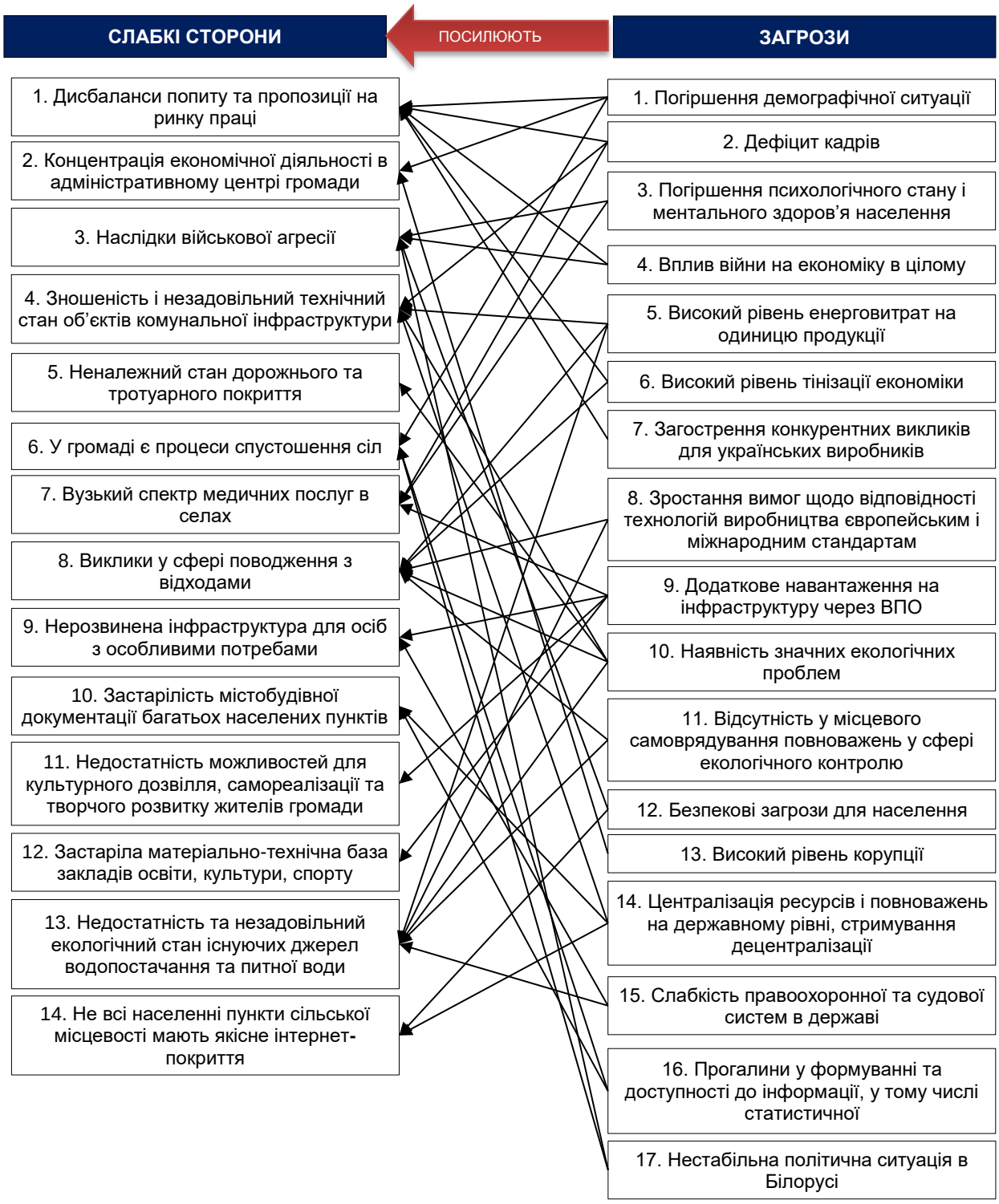


Рисунок 2.3. Ризики

Протидія (визначена в результаті аналізу сильних сторін і загроз)

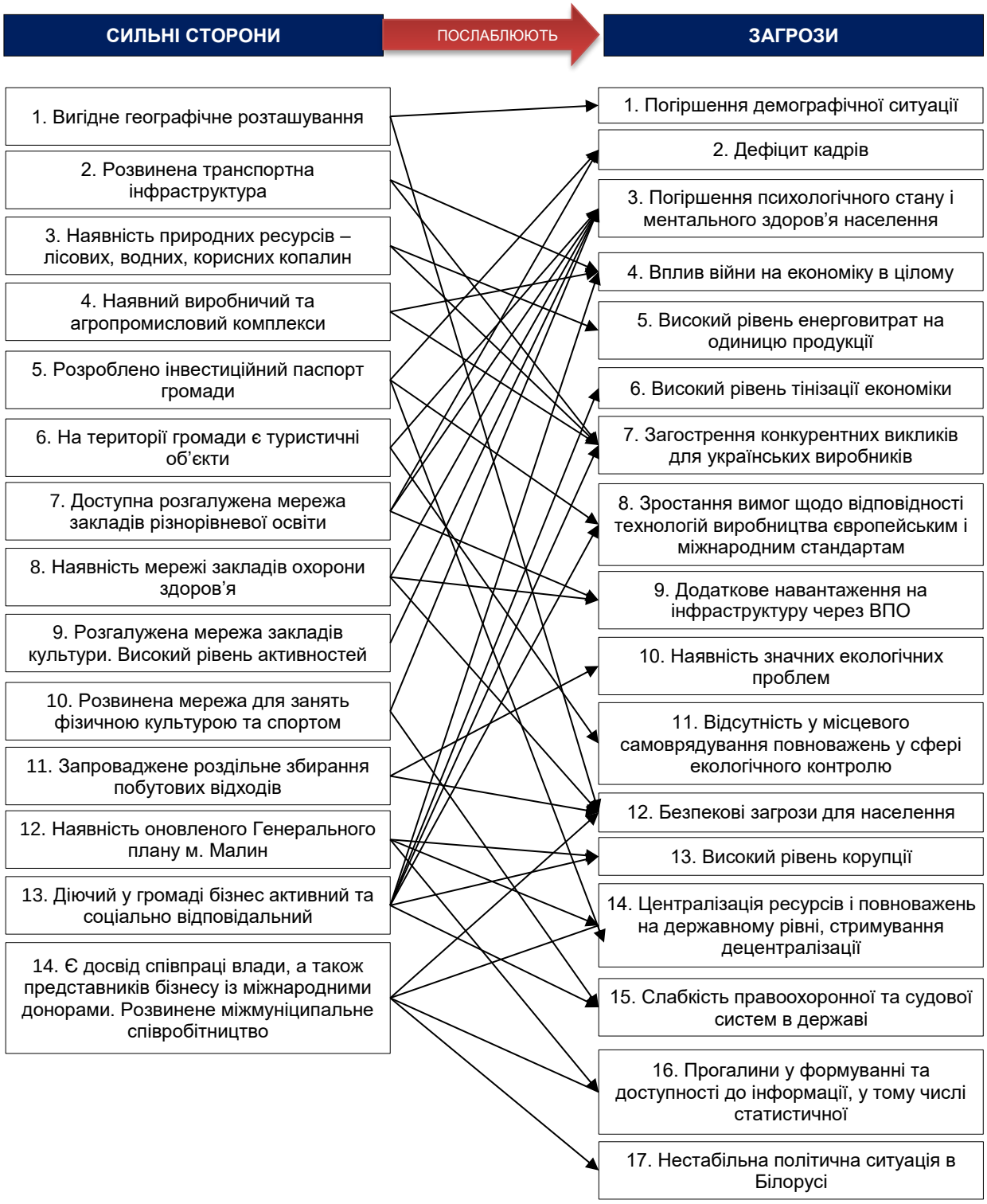


Рисунок 2.4. Протидія

Сильні сторони дозволяють зменшити вплив загроз

- Однією з основних загроз для розвитку територіальних громад в умовах війни та післявоєнного відновлення є зниження їх фінансової підтримки з державного бюджету. Існує загроза, що цей процес супроводжуватиметься скороченням обсягів міжбюджетних трансфертів з державного до місцевих бюджетів (зокрема, зменшенням освітньої

субвенції), що може сильно знизити рівень фінансової спроможності громади. Нівелювати цю загрозу громада може завдяки **збільшенню надходжень від підприємств, зареєстрованих та розміщених на її території**, які сплачують податки до місцевого бюджету, а також **завдяки диверсифікованій структурі економіки** громади, що забезпечує громаді відповідний рівень стійкості в умовах різних економічних потрясінь, та **ефективному використанню значної кількості потенційних інвестиційних майданчиків** для залучення інвесторів на власну територію.

- У сучасних умовах актуалізується також загроза посилення **інфляційних процесів** та, внаслідок цього, **зниження купівельної спроможності** і платоспроможності населення, що у майбутньому може мати негативні наслідки для розвитку громад. Але близькість Малина до обласного центру може слугувати фактором протидії даним загрозам завдяки залученню суб'єктів підприємництва громади до розбудови інноваційної екосистеми з центром в м. Житомирі, створенню кластерів з підприємствами інших громад, міжмуніципальної взаємодії. У цьому контексті вагу має також постійне збільшення чисельності населення у громаді внаслідок міграції, в тому числі за рахунок ВПО.
- Ефективна **розвинена система надання соціальних послуг** для населення (модернізована мережа закладів середньої освіти та організоване довезення дітей до закладів освіти; розвинена система первинної ланки охорони здоров’я та наявність закладу вторинної ланки медицини; налагоджена діяльність закладів культури) дозволить **підтримувати соціальні стандарти в громаді** та **створити сприятливі умови для залучення ВПО**, які можуть зміцнити трудовий потенціал громади.

Розділ 3. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА СЦЕНАРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов.

Сценарії розвитку громад Житомирської області можна розглядати як похідні від

(I) розгортання воєнної ситуації в Україні,
(II) стану донорської підтримки під час війни та у повоєнному відновленні,
(III) стану децентралізації.

При цьому фактори впливу на сценарне моделювання є певною мірою взаємозалежними.

(I) Воєнна ситуація в Україні може розгортатися *за двома базовими векторами*.

(1) Війна продовжується в активній фазі або переходить у заморожений стан з періодичними спалахами активності на окупованих, суміжних та прикордонних територіях. За цим вектором необхідно врахувати такий перелік факторів:

- Здійснюються перманентні бомбардування росією об'єктів інфраструктури, ситуація щодо вторгнення зі сторони білорусі залишається напруженою. Кількість атак може бути більш або менш інтенсивною.
- Заміновані території (ліси та землі), особливо ті, що знаходяться ближче до кордонів з росією та білоруссю, залишаються замінованими.
- Відбулося виключення частини території України з господарської діяльності через окупацію, мінування територій, забруднення земель (зокрема с/г) через хімічні та вибухові ураження тощо. Це створює більш інтенсивне економічне навантаження на інші, придатні до ведення господарської діяльності території.
- Прослідковуються тенденції втрати економічного потенціалу регіонів, деіндустріалізація східних регіонів, різкі зміни в системі розміщення господарської діяльності.
- Значна частина населення, що виїхала на початку повномасштабного вторгнення, продовжує перебувати за кордоном. Оскільки це, в основному, жінки з дітьми, це спричинює демографічні викривлення, впливає на потенціал розвитку людського капіталу.
- Значна концентрація ВПО в обласних центрах та містах обласного значення, необхідність їхньої інтеграції в економічне та соціальне життя громад, що їх приймають з причини неможливості повернення в місця проживання.
- Рівень економічної спроможності більшості територіальних громад та регіонів України знижений (через вилучення територій з господарської діяльності, релокацію бізнесу та переміщення трудового ресурсу, розірвання логістичних ланцюгів, втрату експортних можливостей тощо); розширено території, які потребують державної підтримки. В той же час окремі території отримали приріст трудового потенціалу за рахунок ВПО.
- Втрата транзитного потенціалу більшістю регіонів внаслідок бойових дій.
- Мобілізація спричинює втрату фахівців, людський капітал потребує вкладання коштів у відновлення як психічного, так і фізичного здоров'я.
- Зниження доходів бюджету на тлі зростання видатків на утримання армії та ВПК, також зниження надходжень до місцевих бюджетів внаслідок перерозподілу ПДФО.
- ВВП країни досягнуло мінімального рівня за останні 30 років. Тенденцій відновлення економічної активності не спостерігається.

(2) Якщо війна буде припинена, тоді перелік факторів для врахування може бути таким:

- Частина територій (ті, що знаходяться в близькості до кордонів та окупованих територій) продовжує бути замінованою з огляду на ризики розгортання активних бойових дій на

тлі постійної загрози наступної війни з боку росії, частина територій може підлягати розмінуванню.

- Частина території України продовжує бути виключеною з господарської діяльності через окупацію, мінування територій, забруднення земель (зокрема с/г) через хімічні та вибухові ураження тощо, частина забруднених територій поступово повертається до господарського обігу.
- Частина біженців, що покинули територію України під час повномасштабного вторгнення, поступово повертаються додому, що позитивно впливатиме на стан трудових ресурсів, зможе уповільнити розгортання потужної демографічної кризи. В той же час вони потребують соціальної підтримки при поверненні, реінтеграції в суспільне життя, забезпечення робочими місцями тощо.
- ВПО, які не зможуть повернутися в свої постійні місця проживання, потребуватимуть інтеграції в економічне та соціальне життя громад.
- Велика кількість інвалідів серед військового та цивільного населення потребуватиме зміни підходів до медичного обслуговування та реабілітації, впровадження стратегій та планів безбар'єрності, напрацювання нових підходів до включення цієї частини населення в економічно активне життя та вибудовування нових моделей соціальної підтримки.
- Потреби планування відновлення та реалізації цих планів по регіонах потребуватимуть потужної управлінської спроможності територіальних громад, набуття нових компетентностей щодо управління проєктами, залучення грантового фінансування. Потребує врегулювання відшкодування збитків від російської агресії, впровадження механізмів такого відшкодування.
- ВВП країни починає поступово зростати, спостерігається нерівномірність економічного зростання багатьох регіонів, постає необхідність підтримки деокупованих та найбільш постраждалих територій за рахунок тих, що постраждали незначно та змогли активізувати економічний потенціал розвитку.
- Відбувається переосмислення безпекових питань та питань забезпечення стійкості проти дії загроз на регіональному та місцевому рівні. Зміна підходів до посилення воєнної готовності, нарощування обороноздатного потенціалу країни визначатиме пріоритети розвитку галузей промисловості, що впливатиме на економічні можливості громад також та може спричинити конкуренцію за розташування тих чи інших промислових об'єктів, або навпаки, викликати спротив з боку населення щодо розвитку в громадах тих чи інших напрямів.
- Значна потреба у людському капіталі для повоєнного відновлення, а також зростання масштабу проблем з фізичним та психічним здоров'ям населення внаслідок інвалідності, поширення ПТСР тощо, потребуватиме значних зусиль з боку місцевої влади для якісного надання медичних послуг.
- Відкриття кордонів для всіх категорій населення внаслідок припинення війни може спричинити нову значну хвилю міграції, що не компенсуватиметься кількістю тих, хто планує повернутися з-за кордону, перебуваючи там зараз в статусі біженця. З іншого боку, можна очікувати стрімке зростання інвестицій в Україну з боку тих підприємців, які вивели свої капітали за кордон під час війни.
- Може спостерігатися значний приплив іноземних інвестицій в Україну з причини бажання заробити на відновленні, що базується на розумінні масштабів необхідних для відбудови та відновлення матеріалів, продуктів та послуг – зокрема, для будівельної промисловості.
- Брак кваліфікованих кадрів може викликати перетікання їх між громадами, зокрема до обласних центрів, де можуть бути запропоновані фахівцям кращі умови. Це призведе до значного дефіциту кадрів в громадах, особливо тих, що мають низьку фінансову спроможність та низьку економічну активність, слабкий розвиток бізнесу.
- Ключовими викликами більшості невеликих громад залишиться відтік людей, молодь активно залишатиме ті місця, де не бачитиме перспектив для розвитку, тому для багатьох постане питання залучення мігрантів з інших країн для розвитку людського капіталу.
- Неприділення уваги інноваційному розвитку гальмуватиме економічне зростання громад, а євроінтеграційні процеси зроблять місцевий бізнес вразливим до конкуренції з

боку європейських виробників. У той же час та частина людей, що повертатимуться з країн Європи та інших країн додому, матимуть інші ментальні моделі, де вимоги до влади та бізнесу будуть набагато більш жорсткими.

(II) Стан донорської підтримки. Можна прогнозувати *три можливі напрями розгортання подій*:

(1) Потужна донорська підтримка у зв'язку з припиненням війни та направленням коштів на відновлення України з боку західних партнерів для створення базису для інвестицій та використання можливостей економічного зростання для власного бізнесу. Це відбудеться за умови виконання Україною вимог до судової системи та верховенства права, боротьби з корупцією, також залежатиме від стану переговорів щодо вступу України в ЄС. Вірогідність надання Україні значних коштів на відновлення з припиненням війни є високою. Можна припустити сильний вплив донорської спільноти на формування планів розвитку громад, територій та держави в цілому, але при цьому може зрости й конкуренція між інвестиційними спільнотами за привабливі ресурси – землі з вигідним розташуванням або ті, що не забруднені та слабко забруднені, інвестиційні об'єкти промислового характеру тощо. Збільшення донорської допомоги та фінансування відновлення в цілому означатиме також посилення уваги до прозорості та ефективності процесів її використання. Використання системи DREAM місцевою та регіональною владою дасть можливість донорам та інвесторам бачити рівень проєктного управління та ефективності використання коштів громадами, що може вплинути на можливості залучення фінансування з боку громад як в кращий бік, так і навпаки.

(2) Зниження донорської підтримки за ситуації продовження війни внаслідок виснаження партнерів щодо допомоги України, також тиск з боку власних суспільств на політиків щодо переорієнтації фінансових потоків до вирішення внутрішніх проблем, з'явлення інших пріоритетів зовнішньої допомоги для країн світу внаслідок розгортання воєнних конфліктів на інших територіях та геополітичних тисків. Згортання донорської підтримки ускладнить ситуацію щодо отримання донорських коштів громадами, але з іншого боку, готовність урядів західних країн та донорських спільнот надавати підтримку на локальному рівні є вищою, ніж щодо рівня центральної влади; ці можливості зможуть використати тільки ті громади, які досить активно будуть залучені в процеси горизонтальної комунікації та співробітництва між регіонами та громадами різних країн, а також показуватимуть високий рівень готовності до освоєння донорської допомоги з точки зору компетентності та управлінської спроможності, наявності необхідної ресурсної бази.

(3) Третім можливим варіантом, який стосується ситуації припинення війни, може бути виділення коштів на відновлення України з боку урядів та міжнародних донорів в значно менших обсягах ніж очікувані, що потребуватиме дуже ретельного обґрунтування пріоритетів та сильної аргументації щодо надання коштів на певні проєкти. Це зробить темпи відновлення громад дуже повільними, і знизить можливості реалізації планів. В той же час це змушуватиме громади шукати внутрішні резерви для фінансування тих чи інших програм, та ставить їх перед необхідністю активізувати бізнеси в громадах.

(III) Процеси децентралізації. Децентралізація певною мірою залежить від того, яким чином розгортатимуться воєнні події. Тут можливо *два напрями*: або відхід від неї та посилення централізації у відповідь на виклики воєнного стану, або за умови припинення війни та просування в напрямі виконання умов щодо кандидатства в члени ЄС – посилення децентралізації, субсидіарності, патртисипативності та інклюзії.

(1) В умовах воєнного стану спостерігається згортання децентралізації та повернення до централізованого управління. Надмірна централізація у відповідь на виклики воєнного стану означає існування ризику переведення громад в режим ручного управління, певним запобіжником чого можуть слугувати вимоги донорів у політичній та правовій площинах як умова надання підтримки Україні, але за суттєвого зниження донорського фінансування тиск на громади з боку центральних органів влади може посилитися, і призвести згодом до політичного напруження та дестабілізації. Деякі громади, які довели свою суб'єктність під час війни, матимуть більший вплив на прийняття рішень на регіональному та державному рівні навіть під час воєнного стану. Але є ризик перетворення більшості громад в органи

виконання центральних розпоряджень на місцях та скидання на них повноважень реалізації соціальних функцій. Деякі громади можуть виявитися неспроможними щодо забезпечення утримання закладів освіти, медицини, культури та соціальної сфери, що результуватиме в деградації та занепаді територій.

(2) Якщо тенденції децентралізації з припиненням війни посиляться, це може відкрити для активних громад потужні перспективи власного розвитку. Громади швидко набудуть компетентності залучення та управління грантовими коштами, активно використовуючи грантові можливості для вирішення проблем громад та розвитку. Війна змусила багато громад швидко навчитися самостійності у прийняття рішень та відповідальності за мешканців, а також сприяла розвиткові волонтерської активності та громадянського суспільства, що позитивно позначатиметься в подальшому на ефективності управління в громаді.

СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ МАЛИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Інерційний сценарій розвитку

Інерційний сценарій розвитку громади виходить з продовження війни в активному чи частково замороженому вигляді.

Це означає, що не відбуватиметься значного притоку капіталу в країну. Інвестиційні потоки відкладаються в часі до завершення війни.

Якщо донорська підтримка буде скорочена, то частина соціальних та економічних видатків, які фінансувалися з державного бюджету, може виявитися недофінансованою. Скорочення надходжень в місцеві бюджети спричинить необхідність переосмислення пріоритетів щодо реалізації запланованих програм та планів. Соціальні питання та вирішення проблем, пов’язаних з воєнною ситуацією, будуть мати перевагу над розвитковими проєктами. В гіршому випадку може розгорнутися криза бюджетних неплатежів.

Демографічна ситуації в громаді погіршуватиметься у зв’язку з мобілізацією значної частини чоловічого населення, міграцією жінок з дітьми в інші країни на початку повномасштабного вторгнення. Також війна суттєво погіршить стан фізичного та психічного здоров’я населення

Тривала війна та поглиблення кризових явищ у вітчизняній економіці може спричинити відтік іноземного капіталу з територіальної громади, але це маловірогідно і вплине не суттєво на показники сплати податків та зборів у громаді.

Стан земель в громаді продовжуватиме погіршуватися. Проблеми поводження з відходами не вирішуватимуться внаслідок пріоритетності інвестування в розв’язання більш нагальних, пов’язаних з ситуацією війни, проблем та необхідності залучення інвестицій великого обсягу, що є дуже малоймовірним під час війни.

Дуже велика кількість руйнувань та пошкоджених об’єктів у громаді потребують відновлення, що визначає необхідність встановлення пріоритетів, а це може викликати соціальну напругу та незадоволення мешканців. За зниження обсягів донорської допомоги можливість фінансування відбудови зруйнованих та пошкоджених об’єктів буде суттєво обмежена внаслідок недостатньої компетентності щодо подання заявок на гранти та конкурси.

Модернізаційний сценарій розвитку

Модернізаційний сценарій полягає в тому, що Малинська громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного відновлення, відбудови та модернізації України.

Створення та розвиток проєктного офісу дасть можливість Малинській громаді суттєво підсилити спроможність у залученні грантового фінансування та реалізації грантових проєктів,

що за умови надання донорами заявленого рівня підтримки Україні відкриє для громади можливості реалізації значної кількості амбітних проєктів.

Припинення, завершення війни спричинить повернення частини біженців, що перебувають в інших країнах, в Україну. Крім поліпшення демографічної ситуації та розширення трудового потенціалу, зміна світогляду цих людей за час проживання за кордоном сприятиме впровадженню інноваційних моделей та рішень, а також посилить вимогливість до якості надання послуг з боку органів влади та вплине на очікування щодо прозорості та підзвітності громади перед населенням. Це, а також розвиток волонтерського руху та громадської активності в громаді під час війни призведе до формування в дієвих механізмів взаємодії влади, бізнесу, громадськості щодо обговорення та вирішення проблем.

Малинська громада, використовуючи вигоди близького розташування до обласного центру (м. Житомир), наявність на території громади фахового коледжу та професійного ліцею (що дозволить готувати необхідних для забезпечення потреб розвитку громади фахівців), наявність індустріального парку, а також досвідного та експертного потенціалу розвитку промислових підприємств, стає платформою з розвитку інновацій та підтримки кластерів Житомирської області.

Налагодження співпраці з інноваційними екосистемами національного рівня та розвиток міжнародної співпраці дає можливість сформувати навколо Малина регіональну інноваційну екосистему зі спеціалізацією на добувні галузі промисловості, будівельну галузь, лісове та сільське господарство. Все це сприятиме активному формуванню іміджу інвестиційно-привабливої громади, що невдовзі результуватиме у залученні значних обсягів інвестицій в громаду.

Розбудова в громаді готельно-туристичної сфери отримує новий поштовх, чому сприяють наявність земельних ділянок, культурних та історичних об’єктів, природно-заповідного фонду, а також дух та налаштованість мешканців на перетворення громади у відмітне та відоме місце.

Громада реалізує потужний потенціал розвитку сільського та лісового господарства, забезпечуючи при цьому управління земельними ресурсами на засадах сталого розвитку.

Описаний сценарій є базою для формулювання стратегічного бачення громади на стратегічну перспективу.

Розділ 4. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

На основі результатів дослідження соціально-економічного стану територіальної громади та SWOT-аналізу, а також думок робочої групи з розробки Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року, мешканців громади, працівників органу місцевого самоврядування, порад експертів було сформульовано стратегічне бачення розвитку громади

Стратегічне бачення відображає унікальність громади. Досягнення визначених у ньому положень дозволить забезпечити конкурентоспроможність і сталість розвитку громади у довгостроковій перспективі.

Стратегічне бачення відображає позитивний погляд на розвиток і перспективи громади в майбутньому, воно створює базис для формування цілей і завдань стратегії розвитку громади в середньо- та довгостроковому періоді.

Стратегічне бачення розвитку Малинської міської територіальної громади

Малинська міська територіальна громада – потужна промислова громада північного Полісся, яка багата ініціативними мешканцями, що будує кластерну та інноваційну економіку на засадах сталого розвитку, забезпечує добробут і затишок, яскраві події і змістовне життя для мешканців та гостей. Заможна і безпечна міська громада з розвиненими сільськими територіями, налагодженою співпрацею та рівними можливостями, креативними і інклюзивними громадськими просторами, ефективно застосовує партисипативну модель управління. Громада дбайливо ставиться до природи та використання унікальних корисних копалин, поєднує енергію надр, землі, людей і капіталу на шляху до досконалості та амбітних звершень.

Стратегічне бачення задає такі ключові компоненти:

- економічний потенціал: потужна промисловість, ініціативні мешканці, кластерна економіка, інновації, сталий розвиток, розвинені сільські території;
- потреби людей: добробут і затишок, яскраві події, змістовне життя мешканців та гостей, безпека;
- збалансованість і участь: співпраця, рівні можливості, інклюзивність, партисипативність, поєднання усіх ресурсів для досягнення цілей, досконалість;
- природно-географічний: сталий розвиток, дбайливе ставлення до природи та унікальних корисних копалин.

Модель розвитку громади

Малинська міська ТГ обрала для розвитку громади модель подвійного переходу – **поєднання Моделі сталого розвитку і Моделі смарт-розвитку.**

Модель сталого розвитку в центр уваги ставить збалансованість таких компонент розвитку, як економіка, соціальна сфера, екологія. Крім того, в процесі прийняття рішень враховуються інтереси майбутніх поколінь: задоволення потреб громади не повинно загрожувати чи зменшувати можливостей для нащадків. Базою цієї моделі є орієнтація на досягнення цілей сталого розвитку.

Модель розумного (smart) розвитку передбачає розумне (ефективне) використання всіх наявних в громаді ресурсів (природних, виробничих, наукових, кадрових, творчих тощо)

Розділ 5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стратегічне бачення розвитку Малинської міської територіальної громади буде досягнене завдяки реалізації визначених стратегічних цілей (див. рис. 5.1)

1. Громада успішного комплексного розвитку

2. Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал

3. Збалансована територія сталості і комфорту

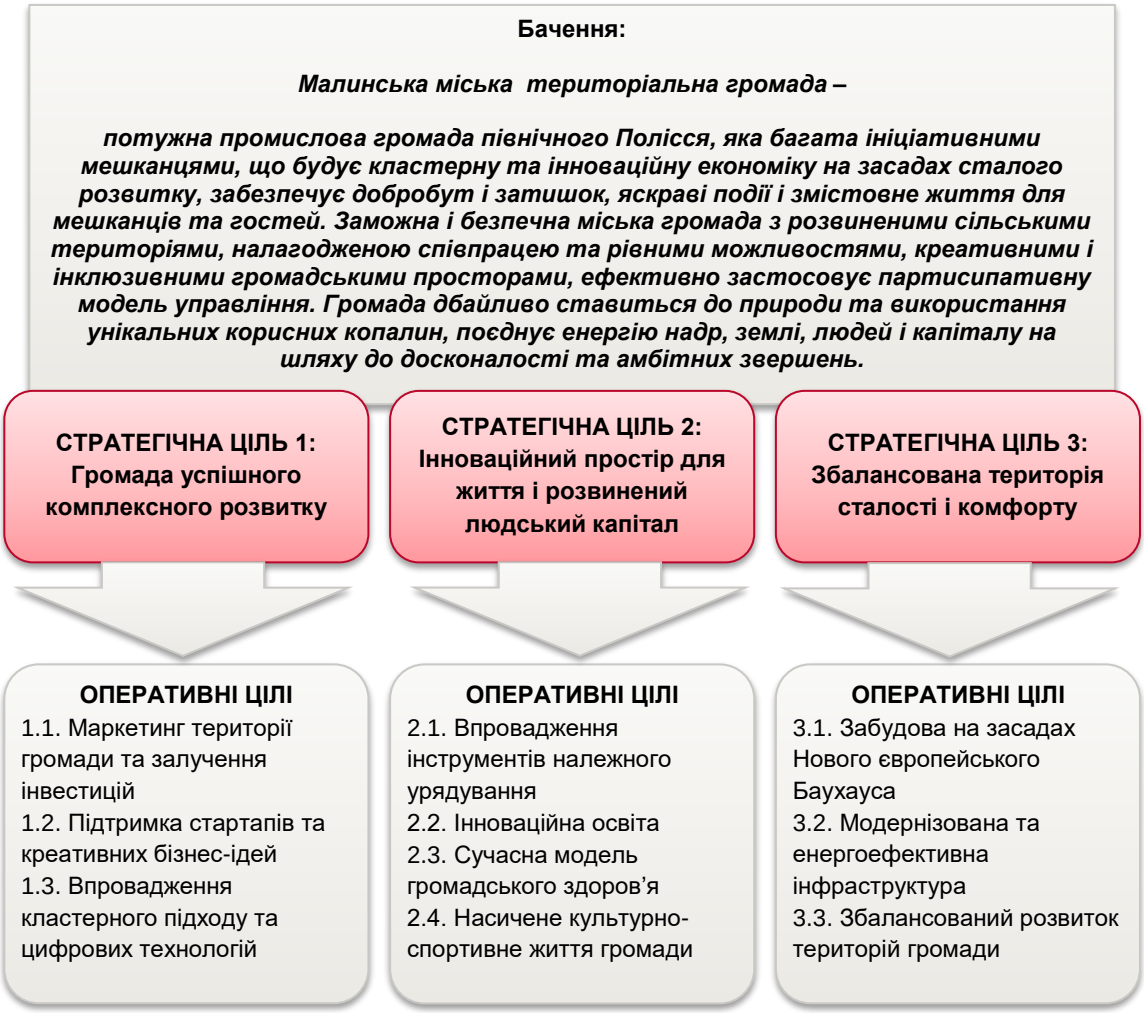


Рисунок 5.1. Дерево цілей Малинської міської територіальної громади

Стратегічні цілі дають відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади. Розроблення та досягнення цілей формує основу для управління громадою та дозволяє пов'язати Стратегію з бюджетним плануванням. Кожна стратегічна ціль включає оперативні цілі. Оперативні цілі, в свою чергу, деталізовані у завданнях (таблиця 5.1). Завдання дають відповіді на питання, яким чином громада досягатиме цілей свого розвитку. Завдання деталізовані у проєктах, які структуровані у Плані заходів з реалізації Стратегії на 2024-2027 роки.

Таблиця 5.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року

Стратегічна ціль 1. **Громада успішного комплексного розвитку**	
Оперативні цілі	*Завдання*
1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій	1.1.1. Забезпечити підтримку для розбудови індустріального парку
	1.1.2. Розробити бренд та маркетингову стратегію громади
	1.1.3. Сприяти виставковій діяльності бізнесу громади
	1.1.4. Розвивати інвестиційну активність у громаді
	1.1.5. Розробити інструментарій підтримки інвестиційної активності в громаді
1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей	1.2.1. Створити інфраструктуру підтримки стартапів
	1.2.2. Запровадити систему підтримки в громаді органічного та нішевого аграрного виробництва
	1.2.3. Створити умови для генерації та збору креативних бізнес-ідей в громаді
	1.2.4. Організувати фандрайзинг, забезпечити участь бізнесу та мешканців громади в національних та міжнародних програмах підтримки стартапів та креативних бізнес-ідей
1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій	1.3.1. Провести аналіз потенціалу формування кластерів у громаді та створити умови для стимулювання розвитку кластерних ініціатив
	1.3.2. Створити швейний кластер
	1.3.3. Провести цифровізацію громади, сприяти підвищенню «цифрової» грамотності та компетенцій
Стратегічна ціль 2**. Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал**	
Оперативні цілі	*Завдання*
2.1. Впровадження інструментів належного врядування	2.1.1. Запровадити е-врядування та використовувати KPI (показники результативності) в діяльності міської ради
	2.1.2. Розвивати сталу та інклюзивну інфраструктуру соціальних послуг
	2.1.3. Забезпечити оперативність та легкість доступу до якісних адміністративних послуг
	2.1.4. Організувати залучення громадськості до управління громадою
	2.1.5. Створити безпечні умови для життєдіяльності в усіх населених пунктах громади
2.2. Інноваційна освіта	2.2.1. Забезпечити створення інноваційних освітніх просторів та матеріально-технічне переоснащення навчальних закладів
	2.2.2. Забезпечити впровадження інноваційних навчальних програм в навчальних закладах громади
	2.2.3. Розробити і впровадити сучасні форми роботи в освіті (дистанційна, індивідуальна, екстернатна форми роботи, інклюзія, смарт-школа, демократична школа)
	2.2.4. Розвинути систему позашкільної освіти, яка відповідає потребам мешканців громади
	2.2.5. Запровадити в громаді освіту протягом життя
2.3. Сучасна модель громадського здоров'я	2.3.1. Сприяти розбудові ефективної мережі надання первинної медичної допомоги
	2.3.2. Розвивати вторинний рівень надання медичних послуг
	2.3.3. Забезпечити умови для здорового способу життя населення
	2.3.4. Розбудувати сучасну систему громадського здоров'я на основі цифровізації
2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади	2.4.1. Розбудувати мережу сучасних культурних закладів
	2.4.2. Створити умови для формування спортивної громади

	2.4.3. Розвинути спортивну інфраструктуру та забезпечити її сучасним обладнанням
Стратегічна ціль 3. **Збалансована територія сталості і комфорту**	
Оперативні цілі	*Завдання*
3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса	3.1.1. Розробити сучасну просторово-планувальну документацію
	3.1.2. Провести капітальний ремонт, реконструкцію будівель комунальних закладів соціальної сфери
	3.1.3. Провести реконструкцію вулиць та площі міста
	3.1.4. Створити сучасні громадські простори на основі міжнародних стандартів
3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура	3.2.1. Підвищити енергоефективність об'єктів комунальної власності громади
	3.2.2. Підвищити енергоощадність та модернізувати системи водопостачання та водовідведення
	3.2.3 Здійснити енергоефективну модернізацію мереж зовнішнього освітлення
3.3. Збалансований розвиток територій громади	3.3.1. Створити умови для самореалізації та самозайнятості молоді та жінок у сільській місцевості
	3.3.2. Створити зони відпочинку та дозвілля для мешканців громади із облаштуванням вільного доступу для осіб з інвалідністю
	3.3.3 Створити сучасні простори для комунікації та відпочинку мешканців у селах
	3.3.4 Розбудовувати безпечну та сучасну транспортну інфраструктуру
	3.3.5 Проводити екологічні акції благоустрою та озеленення території громади
	3.3.6. Налагодити систему поводження з безпритульними тваринами
	3.3.7. Запровадити сучасну систему управління ТПВ
	3.3.8. Забезпечити раціональне використання природних ресурсів і територій
	3.3.9. Розбудувати туристичну спроможність громади на засадах моделі інтегрованого кластерного підходу. Підвищити туристичну привабливість Малинської громади

Стратегічна ціль 1

Вибір стратегічної цілі 1 «Громада успішного комплексного розвитку» зумовлений стратегічним баченням розвитку громади, аналізом наявних сильних і слабких сторін громади, можливостями і загрозами розвитку, відображеними в SWOT-таблиці.

Стратегічна ціль 1 «Громада успішного комплексного розвитку» досягається через реалізацію таких оперативних цілей:

1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій
1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей
1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій

Оперативна ціль 1.1. *«Маркетинг території громади та залучення інвестицій»* містить завдання:

1.1.1. Забезпечити підтримку для розбудови індустріального парку
1.1.2. Розробити бренд та маркетингову стратегію громади
1.1.3. Сприяти виставковій діяльності бізнесу громади
1.1.4. Розвивати інвестиційну активність у громаді

1.1.5. Розробити інструментарій підтримки інвестиційної активності в громаді

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Інерційний розвиток сільського господарства
- Потреба ефективної підтримки розвитку бізнесу
- Недостатній рівень інвестиційної активності в громаді
- Брак комунікації і відсутність навичок взаємодії з потенційними інвесторами
- Недостатня кількість ефективних інструментів підтримки інвестиційної діяльності бізнесу в громаді

Таблиця 5.2. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.1. «*Маркетинг території громади та залучення інвестицій*»

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
1.1.1. Забезпечити підтримку для розбудови індустріального парку 1.1.2. Розробити бренд та маркетингову стратегію громади 1.1.3. Сприяти виставковій діяльності бізнесу громади 1.1.4. Розвивати інвестиційну активність у громаді 1.1.5. Розробити інструментарій підтримки інвестиційної активності в громаді	- Бренд громади - Інвестиційна привабливість громади та інвестиційна активність - Імідж громади і впізнаваність - Промоція громади для залучення інвестицій - Виставкова діяльність бізнесу - Підтримка інвестицій - Дорожня карта інвестора - Індустріальні парки - Розбудова сучасного виробничо-промислового комплексу

Оперативна ціль 1.2. *«Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей»* містить завдання:

1.2.1. Створити інфраструктуру підтримки стартапів
1.2.2. Запровадити систему підтримки в громаді органічного та нішевого аграрного виробництва
1.2.3. Створити умови для генерації та збору креативних бізнес-ідей в громаді
1.2.4. Організувати фандрайзинг, забезпечити участь бізнесу та мешканців громади в національних та міжнародних програмах підтримки стартапів та креативних бізнес-ідей

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Низька підприємницька активність у громаді
- Нерозвинена культура підприємницької активності в громаді
- Несистемність заходів з розвитку бізнесу в громаді, необхідність розширення інструментів підтримки
- Відсутність у громаді платформи для комунікації та збору креативних бізнес-ідей
- Мешканці громади не залучені до місцевих інвестицій
- Нерозвиненість у громаді органічного та нішевого аграрного виробництва

Таблиця 5.3. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.2. *«Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей»*

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
1.2.1. Створити інфраструктуру підтримки стартапів 1.2.2. Запровадити систему підтримки в громаді органічного та нішевого аграрного виробництва 1.2.3. Створити умови для генерації та збору креативних бізнес-ідей в громаді 1.2.4. Організувати фандрайзинг, забезпечити участь бізнесу та мешканців громади в національних та міжнародних програмах підтримки стартапів та креативних бізнес-ідей	- Консультаційні простори для бізнесу - Інфраструктура підтримки бізнесу, інформаційна та маркетингова підтримка - Органічне та нішеве аграрне виробництво - Участь бізнесу громади в різноманітних заходах для просування бізнесу - Фандрайзинг - Стартапи - Креативні ідеї для бізнесу

Оперативна ціль 1.3. *«Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій»* містить завдання:

1.3.1. Провести аналіз потенціалу формування кластерів у громаді та створити умови для стимулювання розвитку кластерних ініціатив
1.3.2. Створити швейний кластер
1.3.3. Провести цифровізацію громади, сприяти підвищенню «цифрової» грамотності та компетенцій

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Необхідність застосування кластерного підходу для створення кращих умов для бізнесу
- Потреба запровадження сучасних комунікаційних інструментів для підвищення ефективності ведення бізнесу в громаді
- Концентрація економічної діяльності в адміністративному центрі громади (79% суб'єктів господарювання зареєстровані у м. Малин).
- Низька підприємницька активність мешканців в старостинських округах
- Недостатня цифровізація, низька якість інтернету в сільській місцевості, відсутність швидкісного інтернету в усіх селах громади

Таблиця 5.4. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 1.3. «*Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій*»

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
1.3.1. Провести аналіз потенціалу формування кластерів у громаді та створити умови для стимулювання розвитку кластерних ініціатив	- Цифрові компетентності жителів громади, цифрова грамотність - Забезпечення населених пунктів інтернет-покриттям, інтернет-послуги в сільській місцевості - Кластерні ініціативи - Кооперація
1.3.2. Створити швейний кластер	
1.3.3. Провести цифровізацію громади, сприяти підвищенню «цифрової» грамотності та компетенцій	

Стратегічна ціль 2

Вибір такої стратегічної цілі 2 «Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал» зумовлений стратегічним баченням розвитку громади, аналізом наявних сильних і слабких сторін громади, можливостями і загрозами розвитку, відображеними в SWOT-таблиці.

Стратегічна ціль 2 «Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал» досягається через реалізацію таких оперативних цілей:

2.1. Впровадження інструментів належного врядування
2.2. Інноваційна освіта
2.3. Сучасна модель громадського здоров'я
2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади

Оперативна ціль 2.1. *«Впровадження інструментів належного врядування»* містить завдання:

2.1.1. Запровадити е-врядування та використовувати KPI (показники результативності) в діяльності міської ради
2.1.2. Розвивати сталу та інклюзивну інфраструктуру соціальних послуг
2.1.3. Забезпечити оперативність та легкість доступу до якісних адміністративних послуг
2.1.4. Організувати залучення громадськості до управління громадою
2.1.5. Створити безпечні умови для життєдіяльності в усіх населених пунктах громади

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Необхідність запровадження е-врядування в громаді, автоматизованих систем збору та обробки даних
- Недостатньо розвинена інфраструктура соціальних послуг, особливо в сільській місцевості

- Низький рівень доступності соціальних послуг для мешканців у малонаселених пунктах громади
- Відсутність інструментів залучення громадськості в процесі управління громадою
- Нерозвинена інфраструктура для осіб з особливими потребами
- Виклики у сфері безпеки, необхідність створення безпечних умов життєдіяльності
- Наявність у громаді потенційно небезпечних територій: 2193,46 га - потенційно небезпечна територія, в т.ч. с/г призначення, забруднена вибухонебезпечними предметами, з них 534 га – обстежено; 12,5 га – розміновано

Таблиця 5.5. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.1. «*Впровадження інструментів належного врядування*»

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
2.1.1. Запровадити е-врядування та використовувати KPI (показники результативності) в діяльності міської ради	- е-урядування - Пряме залучення громадськості до управління громадою - Громадський бюджет - Соціальні послуги - Інфраструктура соціальних послуг - Безпека життєдіяльності, цивільний захист - Інклюзивність - Адміністративні послуги
2.1.2. Розвивати сталу та інклюзивну інфраструктуру соціальних послуг	
2.1.3. Забезпечити оперативність та легкість доступу до якісних адміністративних послуг	
2.1.4. Організувати залучення громадськості до управління громадою	
2.1.5. Створити безпечні умови для життєдіяльності в усіх населених пунктах громади	

Оперативна ціль 2.2. *«Інноваційна освіта»* містить завдання:

2.2.1. Забезпечити створення інноваційних освітніх просторів та матеріально-технічне переоснащення навчальних закладів
2.2.2. Забезпечити впровадження інноваційних навчальних програм в навчальних закладах громади
2.2.3. Розробити і впровадити сучасні форми роботи в освіті (дистанційна, індивідуальна, екстернатна форми роботи, інклюзія, смарт-школа, демократична школа)
2.2.4. Розвинути систему позашкільної освіти, яка відповідає потребам мешканців громади
2.2.5. Запровадити в громаді освіту протягом життя

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Наявність у громаді шкіл з низькою наповненістю
- Застаріла матеріально-технічна база закладів освіти (зношеність інженерних мереж, недостатня кількість енергозберігаючих технологій, недооблаштованість сучасним обладнанням окремих класів, особливо в сільській місцевості).
- Низький рівень охоплення дітей сільської місцевості позашкільною освітою.
- Брак інноваційних навчальних програм
- Недостатньо розвинена інфраструктура позашкільної освіти, низька доступність до неї в усіх населених пунктах громади
- Відсутність у громаді можливостей для освіти протягом життя

Таблиця 5.6. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.2. *«Інноваційна освіта»*

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
2.2.1. Забезпечити створення інноваційних освітніх просторів та матеріально-технічне переоснащення навчальних закладів	- Інноваційні освітні простори - Матеріально-технічне забезпечення - Енергозбереження в закладах освіти - Інклюзивна освіта - Екологічна освіта - Освіта протягом життя - Сучасні форми освіти (дистанційна, екстернатна, смарт-школа тощо) - Фахова підготовка, підвищення кваліфікації, перекваліфікація, стажування
2.2.2. Забезпечити впровадження інноваційних навчальних програм в навчальних закладах громади	
2.2.3. Розробити і впровадити сучасні форми роботи в освіті (дистанційна, індивідуальна, екстернатна форми роботи, інклюзія, смарт-школа, демократична школа)	

2.2.4. Розвинути систему позашкільної освіти, яка відповідає потребам мешканців громади 2.2.5. Запровадити в громаді освіту протягом життя	- Освітня реформа в громадах - Позашкільна освіта - Безпечне харчування в закладах освіти

Оперативна ціль 2.3. ***«Сучасна модель громадського здоров'я»*** містить завдання:

2.3.1. Сприяти розбудові ефективної мережі надання первинної медичної допомоги
2.3.2. Розвивати вторинний рівень надання медичних послуг
2.3.3. Забезпечити умови для здорового способу життя населення
2.3.4. Розбудувати сучасну систему громадського здоров'я на основі цифровізації

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Потреба у розвитку закладів первинної медичної допомоги
- Слабо розвинений вторинний рівень надання медичних послуг у громаді
- Відсутність телекомунікаційних технологій в закладах охорони здоров'я громади
- Низька самосвідомість та обізнаність мешканців у сфері здорового способу життя
- Недостатнє і застаріле матеріально-технічне забезпечення закладів охорони здоров'я
- Відсутність ефективної популяризації здорового способу життя

Таблиця 5.7. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.3. ***«Сучасна модель громадського здоров'я»***

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
2.3.1. Сприяти розбудові ефективної мережі надання первинної медичної допомоги 2.3.2. Розвивати вторинний рівень надання медичних послуг 2.3.3. Забезпечити умови для здорового способу життя населення 2.3.4. Розбудувати сучасну систему громадського здоров'я на основі цифровізації	- Громадське здоров'я - Здоровий спосіб життя - Мобільні послуги з охорони здоров'я в сільській місцевості - Матеріально-технічне забезпечення закладів охорони здоров'я - Реабілітація - Рання діагностика захворювань - Телемедицина - Первинний і вторинний рівень надання медичної допомоги

Оперативна ціль 2.4. ***«Насичене культурно-спортивне життя громади»*** містить завдання:

2.4.1. Розбудувати мережу сучасних культурних закладів
2.4.2. Створити умови для формування спортивної громади
2.4.3. Розвинути спортивну інфраструктуру та забезпечити її сучасним обладнанням

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Брак можливостей для культурного дозвілля
- Недостатньо сприятливі умови для самореалізації та творчого розвитку жителів громади
- Низьке матеріально-технічне забезпечення спортивної інфраструктури
- Необхідність формування місць та проведення заходів для організованого та змістовного дозвілля мешканців громади
- Потреба розвинути сучасну спортивну інфраструктуру в населених пунктах громади

Таблиця 5.8. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 2.4. ***«Насичене культурно-спортивне життя громади»***

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
2.4.1. Розбудувати мережу сучасних культурних закладів 2.4.2. Створити умови для формування спортивної громади 2.4.3. Розвинути спортивну інфраструктуру та забезпечити її сучасним обладнанням	- Спортивна інфраструктура - Культурно-спортивне дозвілля - Творчий розвиток - Матеріально-технічне забезпечення закладів культури і спорту - Культурна спадщина, їх оцифровка - Бібліотеки, інтерактивний бібліотечний простір

Стратегічна ціль 3

Вибір стратегічної цілі 3 «Збалансована територія сталості і комфорту» зумовлений стратегічним баченням розвитку громади, аналізом наявних сильних і слабких сторін громади, можливостями і загрозами розвитку, відображеними в SWOT-таблиці.

Стратегічна ціль 3 «Збалансована територія сталості і комфорту» досягається через реалізацію таких оперативних цілей:

3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса
3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура
3.3. Збалансований розвиток територій громади

Оперативна ціль 3.1. *«Забудова на засадах Нового європейського Баухауса»* містить завдання:

3.1.1. Розробити сучасну просторово-планувальну документацію
3.1.2. Провести капітальний ремонт, реконструкцію будівель комунальних закладів соціальної сфери
3.1.3. Провести реконструкцію вулиць та площі міста
3.1.4. Створити сучасні громадські простори на основі міжнародних стандартів

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Застарілість містобудівної та просторово-планувальної документації багатьох населених пунктів
- Незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури, зокрема стану житлового фонду, інженерних комунікацій та комунікацій соціального благоустрою, що потребують капітального ремонту та модернізації
- Неналежний стан дорожнього та тротуарного покриття
- Погана якість благоустрою населених пунктів громади
- Наявність населених пунктів громади з низькою чисельністю населення

Таблиця 5.9. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.1. *«Забудова на засадах Нового європейського Баухауса»*

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
3.1.1. Розробити сучасну просторово-планувальну документацію	- Просторове планування - Містобудівна документація - Новий європейський Баухаус - Функціональне зонування публічних просторів - Капітальний ремонт і реконструкція вулиць і площ - Дорожнє і тротуарне покриття - Благоустрій населених пунктів - Розбудова громадських просторів - Комунальна інфраструктура, інженерні комунікації, санітарна інфраструктура
3.1.2. Провести капітальний ремонт, реконструкцію будівель комунальних закладів соціальної сфери	
3.1.3. Провести реконструкцію вулиць та площі міста	
3.1.4. Створити сучасні громадські простори на основі міжнародних стандартів	

Оперативна ціль 3.2. *«Модернізована та енергоефективна інфраструктура»* містить завдання:

3.2.1. Підвищити енергоефективність об'єктів комунальної власності громади
3.2.2. Підвищити енергоощадність та модернізувати системи водопостачання та водовідведення
3.2.3 Здійснити енергоефективну модернізацію мереж зовнішнього освітлення

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Низька енергоефективність об'єктів соціальної сфери, житлових будинків
- Зношеність і незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури

- Недостатність та незадовільний технічний стан мереж водопостачання та водовідведення
- Незадовільний екологічний стан існуючих джерел питної води, їх недостатність
- Неефективне/ енерговитратне зовнішнє освітлення

Таблиця 5.10. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.2. *«Модернізована та енергоефективна інфраструктура»*

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
3.2.1. Підвищити енергоефективність об'єктів комунальної власності громади	- Енергетика - Скорочення споживання паливо-енергетичних ресурсів у громаді - Енергоефективність і енергозбереження - Мережа зовнішнього освітлення - Водопостачання і водовідведення - Модернізація інженерних комунікацій - Очисні споруди
3.2.2. Підвищити енергоощадність та модернізувати системи водопостачання та водовідведення	
3.2.3 Здійснити енергоефективну модернізацію мереж зовнішнього освітлення	

Оперативна ціль 3.3. *«Збалансований розвиток територій громади»* містить завдання:

3.3.1. Створити умови для самореалізації та самозайнятості молоді та жінок у сільській місцевості
3.3.2. Створити зони відпочинку та дозвілля для мешканців громади із облаштуванням вільного доступу для осіб з інвалідністю
3.3.3 Створити сучасні простори для комунікації та відпочинку мешканців у селах
3.3.4 Розбудовувати безпечну та сучасну транспортну інфраструктуру
3.3.5 Проводити екологічні акції благоустрою та озеленення території громади
3.3.6. Налагодити систему поводження з
3.3.7. Запровадити сучасну систему управління ТПВ
3.3.8. Забезпечити раціональне використання природних ресурсів і територій
3.3.9. Розбудувати туристичну спроможність громади на засадах моделі інтегрованого кластерного підходу. Підвищити туристичну привабливість Малинської громади

Наявні проблеми та виклики, вирішення яких забезпечить досягнення оперативної цілі:

- Високий рівень безробіття. Низький рівень можливостей для зайнятості з достатнім рівнем оплати.
- Відтік молоді та кваліфікованої робочої сили у великі міста та за кордон
- Мало можливостей для самореалізації та самозайнятості молоді та жінок у сільській місцевості
- Недостатнє облаштування туристичних локацій
- Відсутність механізмів збору та переробки сміття в більшості населених пунктів сільської місцевості
- Нерозвинена інфраструктура для осіб з особливими потребами
- Брак просторів для комунікації та відпочинку мешканців у селах
- Потреба в розробці системних заходів у сфері поводження з безпритульними тваринами
- Необхідність забезпечення сталого і безпечного промислового використання природних ресурсів громади

Таблиця 5.11. Потенційні сфери реалізації оперативної цілі 3.3. *«Збалансований розвиток територій громади»*

Завдання	*Потенційні сфери реалізації проєктів*
3.3.1. Створити умови для самореалізації та самозайнятості молоді та жінок у сільській місцевості	- Самореалізація і самозайнятість у сільській місцевості, сільські ініціативи - Комфортний простір для відпочинку та змістовного дозвілля, місцеві фестивалі - Раціональне природокористування - Артезіанські свердловини - Дорожня інфраструктура, дорожній зв'язок між містом та старостинськими округами
3.3.2. Створити зони відпочинку та дозвілля для мешканців громади із облаштуванням вільного доступу для осіб з інвалідністю	
3.3.3 Створити сучасні простори для комунікації та відпочинку мешканців у селах	

3.3.4 Розбудовувати безпечну та сучасну транспортну інфраструктуру	- Розвиток транспортної інфраструктури і транспортного сполучення - Велодоріжки і велопарковики - Капітальний ремонт вулиць - Раціональне використання міського простору - Паркувальні зони - Мобільні кінотеатри - Поводження з ТПВ, система управління відходами в громаді - Поводження з безпритульними тваринами
3.3.5 Проводити екологічні акції благоустрою та озеленення території громади	
3.3.6. Налагодити систему поводження з безпритульними тваринами	
3.3.7. Запровадити сучасну систему управління ТПВ	
3.3.8. Забезпечити раціональне використання природних ресурсів і територій	
3.3.9. Розбудувати туристичну спроможність громади на засадах моделі інтегрованого кластерного підходу. Підвищити туристичну привабливість Малинської громади	

Розділ 6. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ДЕРЖАВНИМИ ТА РЕГІОНАЛЬНИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки (ДСРР) є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців. ДСРР розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722. При розробці Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Стратегічні напрямки розвитку Малинської громади також пов’язані зі стратегічними цілями Стратегії розвитку Житомирської області на період 2021-2027 років. Стратегія розвитку Житомирської області визначає довгостроковий вибір пріоритетних сфер і напрямів розвитку області на 2021-2027 роки, бажаних орієнтирів майбутнього стану регіону, механізмів і шляхів їх досягнення, та є основою для розроблення інших документів стратегічного планування місцевого розвитку. Стратегія розвитку Житомирської області направлена на досягнення високої якості життя та людського капіталу на основі посилення конкурентоздатності економіки та створення комфортних і безпечних умов для проживання в територіальних громадах.

Стратегія сприятиме консолідації регіональної спільноти щодо вжиття спільних дій, спрямованих на забезпечення динамічних змін у розвитку області на основі науково-технологічного потенціалу та концентрації ресурсів на пріоритетних напрямах, що в цілому забезпечить підвищення конкурентоздатності регіону та кращої якості життя у ньому.

Реалізація Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року сприятиме виконанню Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Житомирської області на період 2021-2027 років.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки проведено у таблиці 6.1.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Житомирської області на період 2021-2027 року проведено у таблиці 6.2.

Таблиця 6.1. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР на 2021- 2027 роки	*Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року*												
	1. Громада успішного комплексного розвитку	1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій	1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей	1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій	**2. Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал**	2.1. Впровадження інструментів належного урядування	2.2. Інноваційна освіта	2.3. Сучасна модель громадського здоров'я	.2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади	3. **Збалансована територія сталості і комфорту**	3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса	3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура	3.3. Збалансований розвиток територій громади
І. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	++				++					++			
1.1. Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)		++	++				+			+	+	++	++
1.2. Збереження навколишнього природного середовища та стале використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки						++					++	+	*
1.3. Створення умов для реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях в український простір													
1.4. Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів		+	++	++			+				+	++	++
1.5. Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України			+	+			++		++				+
1.6. Ефективне використання економічного потенціалу культурної спадщини для сталого розвитку громад		+	+	+					+		++		+
ІІ. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	++				++					+			

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР на 2021- 2027 роки	*Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року*												
	1. Громада успішного комплексного розвитку	1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій	1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей	1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій	**2. Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал**	2.1. Впровадження інструментів належного урядування	2.2. Інноваційна освіта	2.3. Сучасна модель громадського здоров'я	.2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади	3. **Збалансована територія сталості і комфорту**	3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса	3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура	3.3. Збалансований розвиток територій громади
2.1. Розвиток людського капіталу		+	++	++			++	++	++		+		
2.2. Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі малого та середнього підприємництва		+	++	++			+					+	
2.3. Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій		++	++	++							+	+	++
2.4. Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів			++	++			++						
2.5. Сталий розвиток промисловості		+	+	++		+					+	++	+
III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування	+				++								
3.1. Формування ефективного місцевого самоврядування та органів державної влади на новій територіальній основі						++							
3.2. Формування горизонтальної та вертикальної координації державних секторальних політик та державної регіональної політики				+		++		+					*
3.3. Побудова системи ефективного публічного інвестування на всіх рівнях врядування						++		+					
3.4. Розбудова потенціалу суб'єктів державної регіональної політики				+		+							
3.5. Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації			+			+	+	+	+				

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР на 2021- 2027 роки	*Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року*												
	1. Громада успішного комплексного розвитку	1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій	1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей	1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій	**2. Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал**	2.1. Впровадження інструментів належного урядування	2.2. Інноваційна освіта	2.3. Сучасна модель громадського здоров'я	.2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади	3. **Збалансована територія сталості і комфорту**	3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса	3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура	3.3. Збалансований розвиток територій громади
3.6. Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об'єктивних даних та просторовому плануванні		+		+		++							**

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Таблиця 6.2. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії Житомирської області на період 2021-2027 років	*Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року*												
	1. Громада успішного комплексного розвитку	1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій	1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей	1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій	**2. Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал**	2.1. Впровадження інструментів належного урядування	2.2. Інноваційна освіта	2.3. Сучасна модель громадського здоров'я	.2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади	3. **Збалансована територія сталості і комфорту**	3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса	3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура	3.3. Збалансований розвиток територій громади
1. Посилення конкурентних економічних переваг регіону	++									+			
1.1. Активізація точок зростання регіональної економіки		++	+	++	*						+	+	
1.2. Сприяння інноваційному розвитку підприємництва		**									+	+	**
1.3. Стимулювання розвитку аграрного виробництва		+		+								+	+
1.4. Органічні рослинництво і тваринництво та виробництво органічних продуктів харчування – точки конкурентоспроможності регіональної економіки, трансформовані у регіональну смарт-спеціалізацію		+		++								+	
2. Створення сучасного, комфортного і безпечного життєвого середовища в територіальних громадах	+				++					**			
2.1. Сприяння розвитку туризму, збереження і розвиток історико- культурної спадщини		+	+	+					+		+		
2.2. Просторове планування, модернізована Комунальна інфраструктура, енергозбереження та підтримка альтернативної енергетики		+									++	++	
2.3. Якісні місцеві дороги (мости і шляхопроводи), належний благоустрій, чисте і безпечне довкілля											+		+

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії Житомирської області на період 2021-2027 років	*Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року*												
	1. Громада успішного комплексного розвитку	1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій	1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей	1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій	**2. Інноваційний простір для життя і розвинений людський капітал**	2.1. Впровадження інструментів належного урядування	2.2. Інноваційна освіта	2.3. Сучасна модель громадського здоров'я	.2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади	3. **Збалансована територія сталості і комфорту**	3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса	3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура	3.3. Збалансований розвиток територій громади
2.4. Зміцнення громадської безпеки та належний захист від надзвичайних ситуацій								+					+
3. Стійке поліпшення якості життя та нагромадження людського потенціалу	+				++					++			
3.1. Зміцнення здоров'я населення, підвищення демографічного потенціалу								++	+		+		
3.2. Якісна конкурентоздатна освіта			+				++						
3.3. Забезпечення доступності культурних благ, сприяння творчій самореалізації людини			+				+		++		+		

*У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв'язок) або + (опосередкований зв'язок)

Розділ 7. ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ, ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Система впровадження Стратегії

Впровадження Стратегії включає розроблення та затвердження Плану заходів з урахуванням місцевих програм розвитку, а також визначення фінансового забезпечення, проведення моніторингу та оцінювання реалізації Стратегії, внесення коригувань до неї у разі необхідності.

План заходів забезпечує виконання цілей і завдань Стратегії у короткостроковому або середньостроковому періоді. До Плану заходів включаються:

- організаційні та адміністративні заходи, спрямовані на забезпечення реалізації стратегії, орієнтовні обсяги і джерела їх фінансування, відповідальні виконавці;
- перелік діючих та перспективних проєктів розвитку територіальної громади з визначенням орієнтовних обсягів і джерел їх фінансування, відповідальних виконавців та строків їх підготовки та реалізації;
- орієнтовний фінансовий план;
- індикатори оцінки результативності реалізації проєктів розвитку територіальної громади.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії та Плану заходів здійснюється за рахунок:

- коштів бюджету територіальної громади;
- коштів державного бюджету, в тому числі офіційних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів інших місцевих бюджетів у рамках реалізації проєктів співпраці;
- коштів обласного/ районного бюджету;
- коштів, отриманих у рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських організацій;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

У ході моніторингу Стратегії вирішується низка завдань:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеня досягнення прогресу за стратегічними цілями, динаміка виконання завдань оперативних цілей та проєктів в межах кожного завдання;
- аналіз інформації щодо змін зовнішніх та внутрішніх факторів розвитку регіону для уточнення та коригування (актуалізації) цілей Стратегії;
- підтримка в роботи органів та структури стратегічного планування.

Під час оцінювання відбувається визначення досягнення запланованих цілей та впливу реалізації Стратегії на розвиток територіальної громади. За результатами моніторингу складається звіт. Моніторингові звіти є відкритими документами і використовуються для оновлення Стратегії, уточнення місцевих програм розвитку, завдань та бюджетних програм громади на наступний за звітним бюджетний період.

Впровадження Стратегії і досягнення передбачених нею цілей залежить від дій **місцевого самоврядування** – місцевої ради, виконкому, особисто голови, а також самої громади, її мешканців, громадських активістів, бізнесу. Відповідальність за управління реалізацією стратегії та її моніторинг бере на себе місцеве самоврядування відповідно до управлінської моделі.

Адміністрування процесу впровадження Стратегії розвитку територіальної громади здійснюється безпосередньо головою громади, виконавчим комітетом та його структурними підрозділами.

Моніторинг впровадження Стратегії

Моніторинг впровадження Стратегії організується на основі визначеної в громаді моделі управління, оновлення та моніторингу виконання Стратегії.

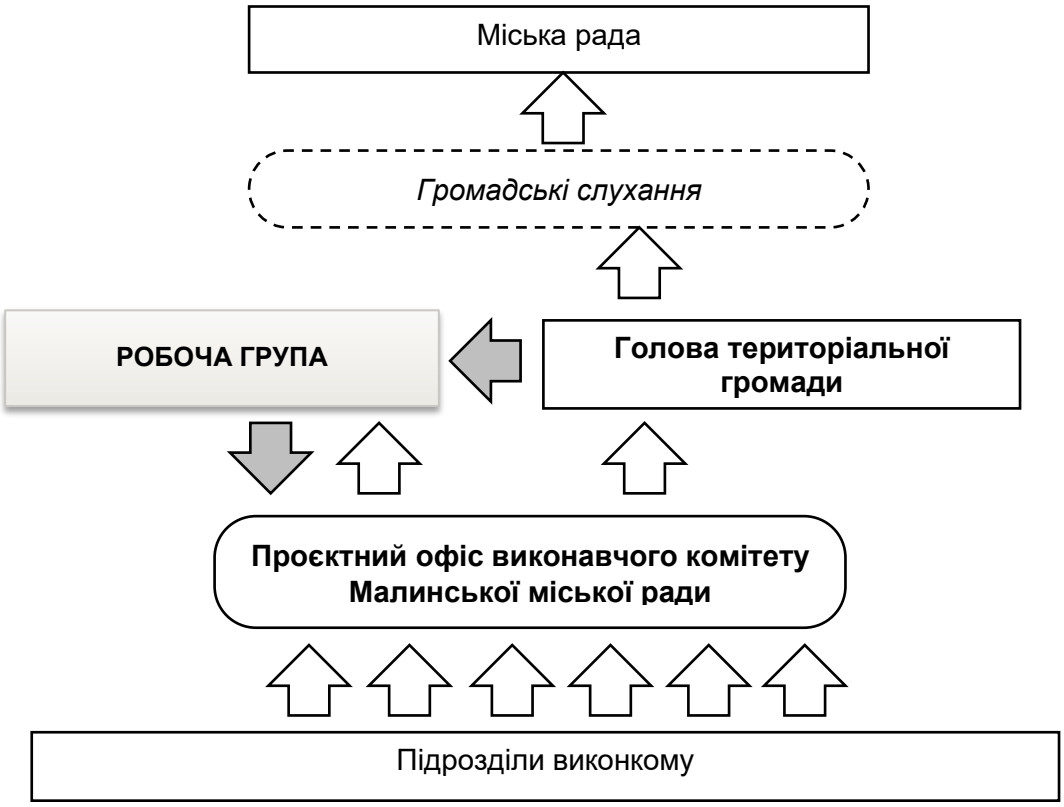


Рисунок 7.1. Модель управління, оновлення та моніторингу виконання Стратегії

Голова територіальної громади своїм розпорядженням утворює постійно діючий консультативно-дорадчий орган – **Робочу групу з управління, оновлення та моніторингу виконання Стратегії** (далі – Робоча група) та затверджує її склад. До складу Робочої групи входять представники різних стейкголдерів: представники виконкому міської ради, представники старостинських округів, комунальних установ і підприємств, місцевого бізнесу, місцевих громадських організацій та активістів, а також представники окремих груп населення громади (молоді, пенсіонерів тощо), у тому числі які брали участь у розробці Стратегії. Очолює Робочу групу голова територіальної громади. Робоча група збирається не рідше одного разу на півріччя та виконує наступні функції:

- координує дії підрозділів виконкому, комунальних установ і підприємств, інших суб'єктів у процесі впровадження Стратегії, реалізації заходів та проєктів місцевого розвитку;
- забезпечує підготовку щорічних звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії;
- забезпечує підготовку піврічних звітів про результати проведення моніторингу виконання Плану заходів з реалізації стратегії;
- проводить оцінку результатів реалізації Стратегії, аналізує причини відхилень та готує пропозиції щодо вжиття необхідних заходів, а в разі необхідності – внесення змін/ оновлення Стратегії;
- організує оприлюднення проєктів звітів про результати моніторингу реалізації Стратегії на офіційному сайті територіальної громади та в старостинських округах для громадського обговорення та організує сам процес громадського обговорення.

За забезпечення роботи Робочої групи, узагальнення та формування звітів про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії, про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії, а також формування пропозицій щодо внесення змін (актуалізації) Стратегії відповідає **Проєктний офіс виконавчого комітету Малинської міської ради**.

Моніторинг реалізації Стратегії розвитку територіальної громади покликаний відстежувати досягнення цілей Стратегії. У процесі моніторингу також проводиться оцінювання результативності реалізації Стратегії на основі системи розроблених показників.

Звіт про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно з додатком 12 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 26534, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Проєкт Звіту про результати проведення моніторингу реалізації Стратегії має бути представлений для громадського обговорення. **Громадські слухання** покликані забезпечити: (1) публічність і прозорість результатів реалізації Стратегії та пропозицій щодо її оновлення; (2) підзвітність влади перед громадянами; (3) діалог між владою, бізнесом і громадськістю у процесі реалізації та оновлення Стратегії. Результати громадських слухань (висновки, зауваження, оцінки, пропозиції) мають бути оформлені протоколом та враховані міською радою при затвердженні звіту про моніторинг.

Голова Робочої групи (голова територіальної громади) в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє Звіт про результати проведення моніторингу на **розгляд сесії місцевої ради**. Крім того, звіт оприлюднюються на офіційному вебсайті міської ради.

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Стратегії

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Стратегії здійснюється двічі на рік на основі відстеження виконання визначених індикаторів результативності впровадження кожного проєкту місцевого розвитку.

Звіт про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії включає узагальнену таблицю у формі згідно з додатком 13 до Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265, та висновки у вигляді аналітичної довідки.

Звіти про результати проведення моніторингу Плану заходів з реалізації Стратегії за перше півріччя та за рік готує Робоча група, узагальнення та формування тексту звіту забезпечує Проєктний офіс виконавчого комітету Малинської міської ради. Голова Робочої групи (голова територіальної громади) в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє їх на розгляд сесії відповідної ради. Крім того, звіти оприлюднюються на офіційному вебсайті міської ради.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів проводиться після завершення строку їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного розвитку територіальної громади та інформації щодо сталості змін з метою прийняття в подальшому необхідних управлінських рішень та необхідних коригувань.

На основі здійснення оцінювання складається заключний звіт, який містить:

- результати порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих цільових (станом на останній період) і фактичних значень показників;
- досягнення запланованих цілей;
- задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб;
- оцінку наявних незапланованих змін та впливів;
- виявлення діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих);
- аналіз ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат;
- оцінку стійкості результатів Стратегії тощо.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

Звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту здійснює Проєктний офіс виконавчого комітету Малинської міської ради Голова Робочої групи (голова територіальної громадм) в термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Стратегії та Плану заходів представляє їх на розгляд

сесії міської ради. Крім того, заключні звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів оприлюднюються на офіційному вебсайті громади та/або у місцевих засобах масової інформації.

Таблиця 7.1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Малинської міської територіальної громади до 2027 року

Оперативна ціль, на досягнення якої спрямований проєкт	ІНИДКАТОРИ	Одиниці виміру	ДЖЕРЕЛО ДАНИХ
1.1. Маркетинг території громади та залучення інвестицій	Розбудований індустріальний парк	Наявність Обсяг витрат, грн	Малинська міська рада
	Наявний смарт-облік інвестиційних активностей громади	Наявний програмний продукт Реєстр створено	Малинська міська рада
	Наявна маркетингова стратегія	Наявність Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Виготовлено бренд громади і брендовану продукцію	Наявність Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Наявна дорожня карта інвестора	Наявність Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
1.2. Підтримка стартапів та креативних бізнес-ідей	Навчальні заходи для бізнесу	Кількість заходів, одиниць Кількість учасників – осіб (у тому числі чоловіків, жінок)	Малинська міська рада
	Залучено грантів на підтримку стартапів	Обсяги залучених коштів, грн	Малинська міська рада
	Кількість суб'єктів підприємництва в громаді	Кількість осіб -ФОПів (у тому числі чоловіків, жінок)	Малинська міська рада
	Кількість стартапів	Кількість, одиниць	Малинська міська рада
1.3. Впровадження кластерного підходу та цифрових технологій	Функціонує «Креативний кластер»	Кількість учасників, осіб (у тому числі чоловіків, жінок)	Малинська міська рада
	Кількість населених пунктів громади з широкосмуговим інтернетом	Кількість, одиниць	Малинська міська рада
	Навчальні заходи з цифрової грамотності	Кількість – одиниць, Слухачів – осіб (у тому числі чоловіків, жінок)	Малинська міська рада
	Кількість населення з цифровими навичками (цільовий показник цифрової грамотності – 70% населення)	Кількість осіб (у тому числі чоловіків, жінок) Частка в загальній кількості населення, %	Малинська міська рада
	Кількість користувачів е-послуг	Кількість осіб	Малинська міська рада
	Придбане матеріально-технічне забезпечення навчальних закладів для цифрових технологій	Обсяги витрат, грн Кількість закладів, для яких придбано – одиниць	Малинська міська рада
	Наявне інформаційне, навчальне та методичне забезпечення дистанційної освіти	Кількість закладів, здатних забезпечити дистанційну освіту - одиниць, Кількість учнів з доступом до дистанційного навчання –осіб, Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
2.1. Впровадження інструментів	Наявні е-сервіси в громаді (адміністративні, соціальні, навчальні)	Кількість сервісів - одиниць,	Малинська міська рада

належного врядування		Кількість користувачів - осіб	
	Єдина система електронного документообігу	Наявність Частка підрозділів, які перейшли на електронний документообіг, %	Малинська міська рада
	Система електронного голосування	Наявність	Малинська міська рада
	Наявна програма інформатизації громади	Наявність	Малинська міська рада
	Придбано матеріально-технічне і програмне забезпечення	Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Запроваджено громадський бюджет	Обсяг громадського бюджету, грн Частка видатків бюджету громади, виділена на бюджет участі, % Кількість проєктів (подані, реалізовані) – одиниць, обсяг фінансування – грн	Малинська міська рада
	Наявні укриття ЦЗ	Кількість, одиниць	Малинська міська рада
	Навчальні програми з ЦЗ	Кількість програм, одиниць Кількість слухачів (у тому числі чоловіків, жінок)	Малинська міська рада
2.2. Інноваційна освіта	Матеріально-технічне забезпечення закладів освіти	Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Ремонт і модернізація закладів освіти	Кількість закладів – одиниць, Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Кількість опорних закладів освіти в громаді	Кількість, одиниць	Малинська міська рада
	Створено СТЕМ-лабораторій	Кількість, одиниць Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Додаткові навчальні курси і заходи	Кількість заходів, курсів – одиниць Кількість слухачів - осіб	Малинська міська рада
	Інклюзивне навчання: матеріально-технічне забезпечення	Обсяги витрат, грн.	Малинська міська рада
	Інклюзивне навчання: навчально-методичне забезпечення	Кількість навчально-методичних комплексів, одиниць	Малинська міська рада
	Наявна система харчування дітей в закладах освіти	Обсяги витрат, грн Схвалені норми харчування Кількість охоплених закладів освіти-одиниць	Малинська міська рада
	Кількість дітей, охоплених позашкільною освітою (цільовий показник – 70%)	Кількість дітей Частка охоплених від загальної кількості дітей, %	Малинська міська рада
	Підвищення кваліфікації/ набуття педагогічної кваліфікації через педагогічну інтернатуру	Кількість осіб (у тому числі чоловіків, жінок)	Малинська міська рада
2.3. Сучасна модель громадського здоров'я	Придбано медичне обладнання	Обсяги витрат, грн Кількість закладів охорони здоров'я, які отримали обладнання - одиниць	Малинська міська рада
	Кількість осіб, що отримали послуги зі скринінгу та ранньої діагностики	Кількість осіб (у тому числі чоловіків, жінок), Охоплення, %	Малинська міська рада

		Охоплення у розрізі населених пунктів, %	
	Запроваджено реабілітаційні послуги	Кількість послуг, одиниць Кількість медичних фахівців з реабілітації (у тому числі чоловіків, жінок), осіб Кількість осіб, що отримали реабілітаційні послуги (у тому числі чоловіків, жінок)	Малинська міська рада
	Мобільна поліклініка	Витрати на придбання – грн. Кількість відвідувачів – осіб (у тому числі чоловіків, жінок) Відвідувачі у розрізі населених пунктів, %	Малинська міська рада
2.4. Насичене культурно-спортивне життя громади	Придбане матеріально-технічне забезпечення закладів культури і спорту	Обсяги витрат, грн Кількість закладів, які отримали матеріально-технічне забезпечення (у тому числі в розрізі населених пунктів) - одиниць	Малинська міська рада
	Ремонт і реконструкція закладів культури і спорту	Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Оцифровані об'єкти культурної спадщини	Кількість оцифрованих об'єктів, одиниць	Малинська міська рада
	Розроблені туристичні маршрути в громаді	Кількість, одиниць	Малинська міська рада
	Населення, охопленого руховою активністю (цільовий показник – приріст на 1% щороку)	Кількість осіб (у тому числі чоловіків, жінок; у розрізі осіб різного віку) Темпи приросту, %	Малинська міська рада
3.1. Забудова на засадах Нового європейського Баухауса	Наявний Комплексний план просторового розвитку	Наявність Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Встановлені/ реконструйовані об'єкти санітарної інфраструктури	Кількість одиниць Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Реконструйована центральна площа в м. Малин	Обсяги витрат, грн	Малинська міська рада
	Створено Історико-культурний комплекс «Древній Малин»	Наявність	Малинська міська рада
3.2. Модернізована та енергоефективна інфраструктура	Проведено енергоаудит закладів	Кількість об'єктів енергоспоживання – одиниць, Обсяги витрат – грн	Малинська міська рада
	Термомодернізовано закладів	Кількість об'єктів - одиниць, Обсяги витрат – грн	Малинська міська рада
	Капітальний ремонт гідроспоруди	Обсяги витрат – грн	Малинська міська рада
	Модернізована очисна станція	Кількість	Малинська міська рада
	Рівень додаткового постачання води для населення	$м^3$	Малинська міська рада
	Встановлене енергозберігаюче вуличне освітлення	Обсяги витрат – грн Кількість населених пунктів – одиниць, Частка приладів, замінених на енергозберігаючі, %	Малинська міська рада

3.3. Збалансований розвиток територій громади	Проведено фестиваль «Давні ремесла Малинщини»	Обсяги витрат – грн	Малинська міська рада
	Функціонує мобільний кінотеатр	Обсяги витрат – грн Кількість охоплених населених пунктів - одиниць	Малинська міська рада
	Наявна майстерня сільських ініціатив	Кількість навчальних заходів – одиниць Кількість ініціатив - одиниць	Малинська міська рада
	Створена/ відремонтована дорожня інфраструктура	Протяжність, км Обсяги витрат – грн	Малинська міська рада
	Побудована веломережа	Протяжність, км Обсяги витрат – грн Кількість охоплених населених пунктів - одиниць	Малинська міська рада
	Наявний притулок для тварин	Наявність Обсяги витрат – грн	Малинська міська рада
	Збудований полігон ТПВ	Обсяги витрат – грн	Малинська міська рада
	Підключено до платформи управління відходами	Отримано доступ до програмного забезпечення	Малинська міська рада
	Кількість встановлених контейнерів для розподільного збору сміття	Кількість, одиниць	Малинська міська рада
	Очищені водні джерела в населених пунктах громади	Кількість очищених джерел - одиниць	Малинська міська рада
	Збудовані артезіанські свердловини	Обсяги витрат – грн Кількість свердловин– одиниць Кількість охоплених населених пунктів - одиниць	Малинська міська рада
	Кількість туристів	Кількість осіб	Малинська міська рада